

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Mgr. Ing. Iveta Křížová

Rigorózní práce

**Prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných
zakázkách**

Vedoucí rigorózní práce: JUDr. Vít Horáček, Ph.D.

Katedra obchodního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 27. 3. 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že předloženou rigorózní práci jsem vypracovala samostatně a že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

.....

Mgr. Ing. Iveta Křížová

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé rigorózní práce JUDr. Vítu Horáčkovi, Ph.D. za velmi cenné rady a vstřícný přístup při zpracování mé rigorózní práce. Taktéž bych ráda poděkovala svým nejbližším za jejich podporu a toleranci při mém studiu.

NÁZEV RIGORÓZNÍ PRÁCE

„Prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“

„Proving qualification requirements in public tenders“

OBSAH

I.	ÚVOD	1
II.	PRÁVO VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	3
2.1	Historický exkurz	3
2.2	Právní předpisy Evropské unie	7
2.3	Zadání veřejných zakázek dle zákona o zadávání veřejných zakázek	9
2.4	Základní zásady zákona o zadávání veřejných zakázek	15
2.5	Podmínky účasti v zadávacím řízení	19
III.	KVALIFIKACE	22
3.1	Kvalifikace obecně	23
3.2	Kvalifikace dělení	23
3.3	Prokazování kvalifikace	30
IV.	ZÁKLADNÍ ZPŮSOBILOST	40
4.1	Podmínky základní způsobilosti	40
4.1.1	Trestní bezúhonnost	41
4.1.2	Neexistence daňových nedoplatků	42
4.1.3	Neexistence splatného nedoplatku na pojistném na zdravotním pojištění	44
4.1.4	Neexistence splatného nedoplatku na příspěvku na sociální zabezpečení	44
4.1.5	Neexistence situace likvidace dodavatele	45
4.2	Právní osoba, pobočka závodu	45
4.3	Prokázání základní způsobilosti	46
4.4	Obnovení způsobilosti účastníka v zadávacím řízení	47
V.	PROFESNÍ ZPŮSOBILOST	51
VI.	EKONOMICKÁ KVALIFIKACE	57

6.1	Vývoj ekonomické kvalifikace.....	57
6.2	Ekonomická kvalifikace v zákoně o zadávání veřejných zakázek.....	60
VII.	TECHNICKÁ KVALIFIKACE.....	67
7.1	Technická kvalifikace obecně	67
7.2	Systematika členění technických kvalifikačních předpokladů.....	71
7.2.1	Seznam stavebních prací poskytnutých za posledních 5 let	72
7.2.2	Seznam významných dodávek nebo významných služeb poskytnutých za poslední 3 roky	75
7.2.3	Seznam techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky.....	79
7.2.4	Osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci vztahující se k požadovaným dodávkám, službám nebo stavebním pracím.....	80
7.2.5	Popis technického vybavení, popis opatření dodavatele k zajištění kvality nebo popis zařízení pro výzkum	81
7.2.6	Přehled o řízení dodavatelského řetězce a systému sledování dodavatelského řetězce	82
7.2.7	Provedení kontroly technické kapacity zadavatelem	82
7.2.8	Opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí.....	82
7.2.9	Přehled průměrného ročního počtu zaměstnanců dodavatele nebo počtu vedoucích zaměstnanců dodavatele osob v obdobném postavení za poslední 3 roky.....	83
7.2.10	Přehled nástrojů nebo pomůcek, provozních nebo technických zařízení, které bude mít dodavatel při plnění veřejné zakázky k dispozici.....	84
7.2.11	Vzorky, popisy nebo fotografie výrobků určených k dodání.....	84
7.2.12	Doklad prokazující shodu požadovaného výrobku s požadovanou technickou normou nebo technickým dokumentem	86
7.3	Další podmínky technické kvalifikace	86
VIII.	KVALIFIKACE V PODLIMITNÍM REŽIMU	91
8.1	Podlimitní veřejné zakázky obecně.....	91

8.2	Kvalifikace u podlimitních veřejných zakázek	92
IX.	POSOUZENÍ KVALIFIKACE.....	95
X.	ZÁVĚR.....	101

ZKRATKY

Použitá zkratka	Celý název
Zákon o veřejných zakázkách	zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o zadávání veřejných zakázek	zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
ÚOHS, Úřad	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
NSS	Nejvyšší správní soud ČR
NS	Nejvyšší soud ČR
KS	Krajský soud
EU	Evropská unie
VZ	veřejná zakázka
Nové evropské zadávací směrnice	směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek, která ruší dřívější zadávací směrnici 2004/18/ES; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, která ruší dřívější sektorovou směrnici 2004/17/ES; směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí

I. ÚVOD

Pomocí kvalifikace prokazují dodavatelé svoji schopnost dostát závazkům obsaženým v definovaném předmětu veřejné zakázky, resp. definovaných v jednotlivých smlouvách, které mají být na základě proběhlého zadávacího řízení veřejné zakázky uzavřeny s vítěznými dodavateli.

Nicméně pomocí nastavení kvalifikačních předpokladů mohou i samotní zadavatelé ovlivnit výsledek zadávacího řízení, což je negativní důsledek nastavení diskriminačních kvalifikačních předpokladů, přičemž primární dohled nad dodržováním zákonných ustanovení v rámci veřejných zakázek má Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, z jehož jednotlivých rozhodnutí, které se prozatím vztahují povětšinou k zákonu o veřejných zakázkách, z nichž některé budou v rámci rigorózní práce zmíněny, je možné konstatovat pochybení, k jakým v rámci kvalifikace nejčastěji dochází.

Samotná kvalifikace je upravena samozřejmě i v rámci nové právní úpravy, tedy v zákoně o zadávání veřejných zakázek, který je účinný od 1. 10. 2016, a to především v rámci nadlimitního režimu, konkrétně v Hlavě VIII Díle 1 „Kvalifikace pro nadlimitní režim“, což je změna oproti minulé právní úpravě, kdy v zákoně o veřejných zakázkách nebylo v rámci kvalifikace rozlišováno mezi kvalifikací pro podlimitní a nadlimitní režim.

Cílem této rigorózní práce není důsledný popis nové právní úpravy veřejných zakázek, ale přiblížení kvalifikace v rámci nové právní úpravy s ohledem na využití stávající judikatury a současně objasnění nových právních institutů obsažených v oblasti kvalifikace veřejných zakázek s poukázáním na jejich možná úskalí.

Po dohodě s vedoucím rigorózní práce nejsou v práci zohledněny veřejné zakázky týkající se obrany a bezpečnosti státu.

Rigorózní práce je rozdělena do jednotlivých kapitol, kdy v úvodu práce je nastíněn základní vývoj práva veřejných zakázek na území České republiky s ohledem na evropské právní předpisy, jež jsou podkladem pro tvorbu národní úpravy veřejných zakázek.

Dále následuje podkapitola týkající se základních institutů práva veřejných zakázek, které mají úzkou provázanost se samotnou kvalifikací.

V rámci kvalifikace, rozuměno nadlimitního režimu, není možné požadovat jiné kvalifikační požadavky, než upravuje zákon o zadávání veřejných zakázek, z tohoto důvodu následují kapitoly týkající se základní způsobilosti, profesní způsobilosti, ekonomické a technické kvalifikace.

Následuje kapitola zabývající se kvalifikací v podlimitním režimu, kdy se jedná o nové začlenění tohoto pojetí do zákona o zadávání veřejných zakázek a zadavatel nemusí požadovat vůbec žádnou kvalifikaci nebo stanovit kvalifikaci odlišným způsobem než je zakotvena pro kvalifikaci u veřejných zakázek v nadlimitním režimu.

V rámci rigorózní práce se taktéž zabývám samotným prokazováním kvalifikace, kdy zákon o zadávání veřejných zakázek zakotvuje nové instituty, které mají za cíl zjednodušit pozici dodavatelů, či dávají dodavatelům možnost napravit své chyby a v případě souhlasu zadavatele se vrátit zpět do zadávacího řízení veřejné zakázky, ačkoliv v rámci předešlé právní úpravy tento postup možný nebyl.

Závěrem rigorózní práce se pak též zabývám posouzením kvalifikace, kdy zákon o zadávání veřejných zakázek zavádí možnost provést hodnocení přijatých nabídek dříve, než byly tyto nabídky posouzeny z hlediska splnění podmínek účasti v zadávacím řízení, což také dle dřívější právní úpravy nebylo myslitelné.

V rámci rigorózní práce byly využity závěry, ke kterým jsem došla ve své diplomové práci s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“, přičemž bylo snahou tyto závěry konfrontovat s novou právní úpravou veřejných zakázek, obsaženou v zákoně o zadávání veřejných zakázek.

II. PRÁVO VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

2.1 Historický exkurz

Právní regulace veřejných zakázek má velmi dlouhou tradici, přičemž historický původ lze spatřovat ve francouzské právní úpravě (francouzský stavební řád z roku 1535) a rakouské právní úpravě (nařízení č. 61/1909 ř. j., o zadávání státních dodávek a prací).¹ V rámci České republiky je pak vývoj právních předpisů následující:

Tabulka č. 1 Přehled právních předpisů pro oblast veřejných zakázek platný na území České republiky

Právní předpis č. / název	Účinnost
Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek	1. 1. 1995
Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách	1. 5. 2004
Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách	1. 7. 2006
Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek	1. 10. 2016

Zdroj: Iveta Křížová dle údajů z Automatizovaného právního systému informací ASPI

V rámci právní úpravy České republiky v návaznosti na výše uvedenou tabulku vývoje právních předpisů pro oblast veřejných zakázek, pokud pomineme právní úpravu Československé republiky², byl první zákonnou regulací pro zadávání veřejných zakázek zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Tento zákon

¹ DOLEŽALOVÁ, H., *Historie zadávání veřejných zakázek*, Právník č. 9/1998.

² Dle publikace JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese 2. dopl. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1: V rámci první republiky byla právní úprava obsažena v nařízení vlády Československé č. 667/1920 Sb., o zadávání státních dodávek a prací (Zadávací řád ze dne 17. prosince 1920). Po roce 1948, kdy neexistovalo tržní hospodářství, právní úprava nebyla tedy nutná, i když s jednou výjimkou existovaly Všeobecné stavební podmínky, a v rámci hospodářského zákoníku byla upravena veřejná soutěž, užší soutěž a veřejný příslib.

byl přijat v souvislosti s integrační snahou České republiky vstoupit do Evropské unie, kdy bylo nutné přijmout právní předpis, který bude odpovídat právním předpisům platným v ostatních vyspělých státech Evropské unie. Cílem ³ „bylo aplikovat tržní mechanismus do hospodaření s veřejnými prostředky uplatněním systému obchodní veřejné soutěže při udělování veřejných zakázek, čímž se vytvoří podmínky pro zabezpečení průhlednosti postupu zadávání s vyloučením diskriminace, protekce a s minimalizací možnosti pletich či korupce.“ Tento právní předpis byl však také založen tzv. modelovém zákonu UNCITRAL, přičemž díky tomu nebylo možné dosáhnout plné slučitelnosti s právem Evropské unie.⁴

Druhou zákonnou právní úpravou pak byl zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, který již plně vycházel z platných evropských směrnic. Hlavním důvodem jeho přijetí byla zejména skutečnost, že Česká republika se stala od 1. 5. 2004 členem Evropské unie, a pokud chtěla čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie, což je nepochybně jedna z výhod členství, musela přijmout právní předpis, který je v souladu s evropským právem.

Taktéž je účelné upozornit na skutečnost, že do přijetí tohoto zákona byl metodickým orgánem pro oblast zadávání veřejných zakázek Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, od účinnosti zákona je pak tímto orgánem Ministerstvo pro místní rozvoj, což platí dodnes. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je orgánem dohledu nad zadáváním veřejných zakázek neboli orgánem přezkumným.

Další právní úprava, a to zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, která měla vést k větší transparentnosti a podstatnému snížení korupce v oblasti veřejných zakázek.⁵ Tento cíl byl pak ještě více zohledněn v novele tohoto zákona č. 55/2012 Sb., tzv. transparentní novele.

---

³ Důvodová zpráva k zákonu č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

⁴ JURČÍK, R. Veřejné zakázky a koncese 2. dopl. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 11-12

⁵ JURČÍK, R. Veřejné zakázky a koncese 2. dopl. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 16 tvrdí, že: „Jejím účelem bylo dosáhnout efektivnějších a jasnějších pravidel v právní úpravě veřejných zakázek a veřejně-soukromých partnerství, která mají poskytnout zadavatelům možnost efektivně zadávat veřejné zakázky a udělovat koncese vytvořením konkurence a hospodářské soutěže při zadávání těchto zakázek a udělování koncesí, což je hlavním cílem právní úpravy veřejných zakázek a partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem.“

Poslední zákonnou úpravou veřejných zakázek je pak zákon účinný od 1. 10. 2016, a to zákon č. 134/2016 Sb., opět s názvem o zadávání veřejných zakázek⁶, neboť upravuje samotný proces zadávání.

Pokud bych tedy měla shrnout vývoj zákonné právní úpravy veřejných zakázek, pak je namístě říci, že zákonodárce si byl již od vzniku České republiky vědom, že je nezbytně nutné regulovat vynakládání finančních prostředků, tak aby tyto prostředky byly vynakládány účelně, efektivně a hospodárně. K naplnění tohoto cíle mu pak slouží prostředek spočívající v právní úpravě veřejných zakázek, resp. zadávání veřejných zakázek. Vstupem do Evropské unie jsme se taktéž zavázali k tomu, že při čerpání finančních prostředků plynoucích ze strukturálních fondů, budeme dodržovat pravidla vyplývající z právních předpisů Evropské unie, což se taktéž projevilo v nedávné době, když Česká republika byla povinna transponovat do svého právního řádu tzv. nové evropské zadávací směrnice.

V případě, že bychom chtěli definovat právo veřejných zakázek a zařadit ho do systému právního řádu České republiky, pak lze využít následující rozhodnutí Úřadu pro ochranu veřejné zakázky⁷, ze kterého vyplývá, že právo veřejných zakázek je „...pramenem veřejného práva, jehož hlavní cíl tkví v zabezpečení co možná nejvíce efektivního vynakládání veřejných prostředků při zabezpečování potřeb veřejného charakteru. Vzhledem k tomu, že při zadávání veřejných zakázek dochází k vynakládání veřejných prostředků, konstruuje zákonodárce záměrně zadávací řízení jako vysoce formalizovaný proces. Zadavatel je tak povinen v celém průběhu zadávacího řízení postupovat striktně podle požadavků zákona tak, aby byly splněny základní zásady zadávacího řízení, vyjádřené v ustanovení § 6 odst. 1 zákona. Popsané skutečnosti lze chápat i tak, že zákon, na rozdíl od soukromoprávních předpisů (typicky na rozdíl od zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) upravujících kontrakční procesy, neumožňuje subjektům participujícím na zadávacím řízení takovou míru smluvní volnosti, jako je tomu u výše zmíněného pramene soukromého práva...“

Stejně tak v případě stanovení okruhu kompetencí, která má Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jakožto orgán dohledu nad zákonem o zadávání veřejných

---

⁶ Totožný název jako zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

⁷ Rozhodnutí ÚOHS č. j. S0441/2015/VZ-24962/2015/531/VNE ze dne 11. 9. 2015.

zakázek, lze poukázat na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S0732/2016/VZ-48710/2016/531/VNe ze dne 28. 12. 2016, kdy platí, že „...kompetence Úřadu jsou vymezeny ustanovením § 248 zákona, kde podle § 248 odst. 1 písm. a) zákona Úřad vykonává dozor nad dodržováním pravidel stanovených tímto zákonem a zadávacími podmínkami pro zadání podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky, při kterém rozhoduje o tom, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky postupoval v souladu se zákonem, případně podle § 248 odst. 1 písm. b) zákona rozhoduje o tom, zda postup zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, je v souladu s tímto zákonem, příp. podle § 248 odst. 1 písm. c) zákona ukládá nápravná opatření (§ 263 a 264 zákona). Z předmětného ustanovení § 248 odst. 1 zákona je tedy nutno učinit jednoznačný závěr, a to ten, že Úřadu není svěřena pravomoc k výkonu dozoru nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu. Úřad primárně konstatuje, že z ustanovení § 31 zákona jednoznačně vyplývá, že zadavatel není povinen zadávat podle tohoto zákona veřejné zakázky malého rozsahu, je však povinen dodržet zásady uvedené v § 6 zákona“. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže tedy nemá pravomoc k tomu, aby řešil v rámci své dohledové pravomoci prošetřovat veřejné zakázky malého rozsahu, což ovšem neměl ani dle předešlé právní úpravy.

Je taktéž namístě zmínit, že zákon o zadávání veřejných zakázek v rámci ustanovení § 259 odst. 1 zavedl povinnost podavatele podnětu k zahájení správního řízení, který se domnívá, že došlo ke spáchání správního deliktu, uhradit poplatek ve výši 10.000,- Kč, jinak se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nebude podnětem vůbec zabývat. Osvobození od tohoto poplatku není přípustné. Toto ustanovení § 259 zákona o zadávání veřejných zakázek, je nutné považovat za zvláštní úpravu k zákonu č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, je totiž vyloučena aplikace obecného zákona o správních poplatcích.

Jsem přesvědčena, že tento krok, kdy podání podnětu bylo zpoplatněno, je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky a považuji ho za neústavní. Každý má právo upozornit na nezákonné jednání a žádat jeho řádné prošetření, pokud k tomu poskytne řádné odůvodnění a dodá důkazy, nejinak by tomu mělo být i v rámci práva veřejných zakázek a jeho dohledového orgánu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Dle mého názoru nelze zpoplatnit podnět k zahájení správního řízení jenom proto, že má

být zabráněno obstrukcím při zadávání veřejných zakázek a má se urychlit správní řízení probíhající před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.

2.2 Právní předpisy Evropské unie

Zadávání veřejných zakázek je zakotveno ve své obecné podobě ve Smlouvě o fungování Evropské unie, zejména zde nalezneme obecné zásady spojené se zadáváním veřejných zakázek, a následně je pak konkretizováno v zadávacích a přezkumných směrnicích. Důvody pro zvláštní právní regulaci zadávání veřejných zakázek v rámci Evropské unie jsou ekonomická důležitost, odstranění diskriminace, zásada výběru nejuvhodnější nabídky a boj s korupcí.⁸

Zákon o veřejných zakázkách účinný do 30. 9. 2016 zohledňoval zadávací směrnice z roku 2004, konkrétně pak směrnice 2004/17/ES a 2004/18/ES⁹, nicméně v rámci Evropské unie byly přijaty nové zadávací směrnice, kdy povinností vyplývající pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii, bylo tyto směrnice zohlednit ve svém právním řádu.

V roce 2014¹⁰ byly tak přijaty následující směrnice, které označujeme také jako „nové zadávací směrnice“, tato zkratka byla využita i v rámci samotné rigorózní práce:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek, která ruší dřívější zadávací směrnici 2004/18/ES;
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, která ruší dřívější sektorovou směrnici 2004/17/ES;

---

⁸ JURČÍK, R. Veřejné zakázky a koncese 2. dopl. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 43.

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění pozdějších předpisů a Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ V Úředním věstníku Evropské unie byly tyto směrnice zveřejněny dne 26. února 2014.

- směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí.

Hlavním cílem nových zadávacích směrnic je zjednodušit proces zadávání veřejných zakázek a snížit administrativní zátěž, čehož má být dosaženo prostředky elektronického zadávání. Elektronické zadávání je důležité, neboť vzrůstá význam elektronického obchodování a tím i elektronického zadávání veřejných zakázek, Česká republika taktéž zajistila provoz Národního elektronického nástroje, pomocí kterého již dochází k zadávání veřejných zakázek.¹¹

Opatření vztahující se k elektronizaci veřejných zakázek mají ve svém důsledku přinést zvýšení efektivity procesu zadávání veřejných zakázek a úsporu finančních prostředků s tím spojených.

V současné době není možné hodnotit, zda tomu tak skutečně bude. Nicméně je nutné upozornit na skutečnost, že mimo Národního elektronického nástroje, který je poskytován zdarma, může být taktéž ze strany dodavatelů či zadavatelů využíváno elektronických nástrojů soukromého sektoru.¹²

Zadávání veřejných zakázek je dle nových směrnic zároveň zasazeno do širšího kontextu obecných společenských a politických cílů, jako jsou například ochrana životního prostředí, zavádění inovací či boj proti klimatickým změnám. Z tohoto důvodu se například ochrana životního prostředí promítla i do ekonomické výhodnosti nabídky.

Česká republika tyto nové zadávací směrnice byla povinna implementovat do svého právního řádu, což se stalo pomocí nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Tento právní předpis měl by být účinný nejpozději od 18. dubna 2016, nicméně legislativní proces trval díky pozměňovacím návrhům delší dobu, a taktéž byla využita i delší legisvakanční lhůta, tudíž je účinný od 1. 10. 2016, přičemž některá ustanovení, např. týkající se výše zmíněné elektronizace veřejných zakázek, jsou účinná až později.

Jak již bylo zmíněno výše, Česká republika využívá jednoho z pozitiv členství v Evropské unii, a to čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Děje se

---

¹¹ Úplná elektronizace při veřejné zakázce bude platit až v průběhu roku 2018.

¹² Tyto společnosti musí mít speciální povolení, jedná se např. o E-zak či TENDER arenu.

tak prostřednictvím operačních programů, jejichž programové dokumenty Evropská unie prostřednictvím Evropské komise schvaluje.

2.3 Zadání veřejných zakázek dle zákona o zadávání veřejných zakázek

Zadáním veřejné zakázky se dle zákona o zadávání veřejných zakázek rozumí, a to konkrétně dle ustanovení § 2 odst. 1, uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout služby, dodávky nebo stavební práce. Oproti předchozí právní úpravě již znakem veřejné zakázky není plnění z veřejných zdrojů, taktéž již v definici není obsažen závazek dodavatele plnit přímo zadavateli.¹³

Dle Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁴ pojem zadání významově navazuje na předchozí právní úpravu, rozdíl je však v absenci vymezení pojmu „zadávání“. Tento pojem je v textu zákona o zadávání veřejných zakázek používán v obecném významu a zahrnuje tak nejen zadávání veřejných zakázek v zadávacím řízení, ale nově i zadávání veřejných zakázek v případech, kdy zadavatel využívá některou z výjimek podle ustanovení § 29 až § 31 zákona o zadávání veřejných zakázek nebo dokonce i případy, kdy zakázku zadává osoba, která není zadavatelem¹⁵ podle ustanovení § 4 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Hlavním rysem veřejné zakázky je její úplatnost. Zadavatel platí za poskytnuté dodávky či služby nebo provedené stavební práce, a to zpravidla přímo prostřednictvím finančních prostředků. Dle Komentáře k zákonu o zadávání veřejných

---

¹³ Znakem veřejné zakázky dle předchozí právní úpravy byly následující skutečnosti: 1) smluvní vztah, 2) úplatnost, 3) písemná forma smlouvy, 4) předmětem byly dodávky, služby nebo stavební práce, 5) smluvními stranami smlouvy je jen zadavatel a dodavatel vybraný podle zákona o veřejných zakázkách, 6) veřejnou zakázkou je pouze výdaj prostředků na straně zadavatele.

¹⁴ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 12.

¹⁵ V rámci zákona o zadávání veřejných zakázek došlo také k terminologické změně zadavatele, již nedochází k označení zadavatele dotovaného ani sektorového. Zadavatelem je pak především veřejný zadavatel a pak každá další osoba, o které to zákon o zadávání veřejných zakázek stanoví. Dosavadnímu dotovanému zadavateli odpovídá definice v ustanovení § 4 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek. Sektorovému zadavateli pak odpovídá definice dle ustanovení § 151 odstavce 2 zákona o zadávání veřejných zakázek.

zakázek¹⁶ je pak třeba považovat za úplatné i ty smluvní vztahy, u nichž dochází k započtení plnění obou smluvních stran, příkladem je situace, kdy zadavatel pronajme vlastní nemovitost dodavateli, jenž jako protiplnění provádí zadavateli stavební práce, a to bez ohledu zda k tomu dochází v pronajaté nemovitosti či jinde. Výše uvedené však neplatí pro situaci, kdy nájemce provádí údržbu či služby pro vlastní potřebu. Samotné prostředky, na základě kterých dochází k úhradě dodavateli, bude zadavatel zpravidla sám poskytovat ze svého rozpočtu, přičemž není rozhodné, jakým způsobem prostředky do rozpočtu získá.¹⁷

Veřejná zakázka pak může být stejně jako v předchozí právní úpravě trojího druhu, a to veřejná zakázka na služby, veřejná zakázka na dodávky a veřejná zakázka na stavební práce.¹⁸

V úzké souvislosti se stanovením kvalifikace je i institut předpokládané hodnoty. Aby mohla být správně zvolena kvalifikace, a to nejenom ta, je nezbytně nutné správně určit předpokládanou hodnotu¹⁹ veřejné zakázky.

Před zahájením zadávacího řízení, poté co zadavatel vymezení předmět veřejné zakázky, tedy vymezení poptávaný předmět budoucího plnění, je nutné určit jeho předpokládanou hodnotu. Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky se míní zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění veřejné zakázky.

Předpokládaná hodnota se vyjadřuje zásadně v penězích a bez daně z přidané hodnoty. Finanční limity podle zákona o zadávání veřejných zakázek jsou stanoveny v českých korunách, proto by i zadavatel měl stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky v českých korunách. Na základě stanovené předpokládané hodnoty, pak zadavatel

---

¹⁶ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 12.

¹⁷ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 12 - ...může jít o prostředky nejen z vlastních příjmů, ale i dotace. Dokonce se může jednat i o situaci, kdy uživatelé předmětu veřejné zakázky přímo platí dodavateli.

¹⁸ Druhy veřejných zakázek jsou upraveny v rámci ustanovení § 14 zákona o zadávání veřejných zakázek. Veřejnou zakázkou na dodávky je veřejná zakázka, jejímž předmětem je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce. Veřejnou zakázkou na služby je veřejná zakázka, jejímž předmětem je poskytování jiných činností, než se týkají veřejné zakázky na stavební práce. Veřejná zakázka na stavení práce je veřejná zakázka, jejímž předmětem jsou činnosti definované pod písm. a) až c). Zákonodárce měl tedy snahu oproti předešlé právní úpravě definice druhů veřejných zakázek lépe zformulovat, aby jejich obsah byl jasnější a bylo snadnější předmět veřejné zakázky správně určit.

¹⁹ Způsob určení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je obsažen v ustanovení § 16 zákona o zadávání veřejných zakázek.

rozhodne, zda se jedná o podlimitní²⁰ či nadlimitní²¹ veřejnou zakázku, popřípadě zda se jedná o veřejnou zakázku malého rozsahu.²²

Správné nastavení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je naprosto klíčové a je nepodstatné, zda je veřejné zakázka nadhodnocena či podhodnocena, neboť obě pochybení jsou stejně závažná. Pokud zadavatel veřejnou zakázku podhodnotí, například určí, že se jedná o zakázku malého rozsahu, a tu pak jako výjimku zadá mimo režim zákona o zadávání veřejných zakázek, přičemž ovšem zvolí mírnější podmínky pro hospodářskou soutěž probíhající mezi dodavateli a dopustí se tak ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky.

Stejně tak i stanovení vyšší předpokládané hodnoty je problematické, neboť například maximální možná výše požadované jistoty se odvíjí od předpokládané hodnoty. Pokud je stanovena jistota v nepřiměřené výši z důvodu nevhodně stanovené předpokládané hodnoty, jedná se o porušení zákona o zadávání veřejných zakázek, neboť tento nepřiměřený požadavek může odradit okruh potencionálních dodavatelů.²³

Poté co je správně určen předmět veřejné zakázky i jeho předpokládaná hodnota je nutné určit, jaký druh zadávacího řízení je v dané konkrétní situaci nejvhodnější. Zadavatel má na výběr z následujících druhů zadávacích řízení:

- zjednodušené podlimitní řízení
- otevřené řízení
- užší řízení
- jednací řízení s uveřejněním
- jednací řízení bez uveřejnění
- řízení se soutěžním dialogem
- řízení o inovačním partnerství

---

²⁰ Podlimitní veřejná zakázka je upravena v rámci ustanovení § 26 zákona o zadávání veřejných zakázek, přičemž se jedná o veřejnou zakázku, jejíž předpokládaná hodnota nedosahuje limitu nadlimitní veřejné zakázky, ale přesahuje limity veřejné zakázky malého rozsahu.

²¹ Nadlimitní veřejná zakázka je definována v ustanovení § 25 zákona o zadávání veřejných zakázek, přičemž se jedná o veřejnou zakázku, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo přesahuje finanční limit stanovený nařízením vlády zpracovávajícím příslušné předpisy Evropské unie.

²² Veřejná zakázka malého rozsahu je obsažena v ustanovení § 27 zákona o zadávání veřejných zakázek. Jedná se o zakázku, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky na dodávky nebo na služby částce 2000 000,- Kč, nebo na stavební práce částce 6 000 000,- Kč.

²³ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 42.

- koncesní řízení
- řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu

Oproti předešlé právní úpravě zákon o zadávání veřejných zakázek nově zakotvuje řízení o inovačním partnerství²⁴ a řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu²⁵.

V souvislosti s obecnými ustanoveními zákona o zadávání veřejných zakázek je nutné zmínit institut předběžných tržních konzultací upravený v ustanovení § 33 zákona o zadávání veřejných zakázek. Předběžné tržní konzultace umožňují zadavateli, aby ještě ve fázi před zahájením zadávacího řízení komunikoval s dodavateli, popřípadě odborníky ohledně otázek vztahujících se k zadávání veřejné zakázky s cílem připravit zadávací podmínky nebo informovat dodavatele o svých záměrech a požadavcích a s cílem získat také zpět zpětnou vazbu. Je třeba však brát v úvahu, že jakékoliv jednání zadavatele nesmí narušit hospodářskou soutěž a že tedy samozřejmě musí být dodrženy základní zásady zákona o zadávání veřejných zakázek.²⁶ Využití předběžné konzultace je vhodné zejména v případech, kdy zadavatel není odborníkem ve vztahu k předmětu veřejné zakázky, popř. takovými odborníky nedisponuje, nebo není možné nebo účelné zjistit kompletní informace o předmětu veřejné zakázky z veřejně dostupných zdrojů nebo ze zdrojů jinak dostupných zadavateli, popř. je vhodné informace z těchto zdrojů doplnit či ověřit, nebo v případech, kdy má zadavatel obavu, že definuje zadávací podmínky diskriminačně, nepřiměřeně či na daném trhu nestandardně.

Výše uvedené zákonné instituty lze přiblížit například skrze problematiku panující na trhu se zdravotnickými přístroji, kdy lze poukázat na problematiku dělení veřejných

---

²⁴HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, *Pro konání inovačního partnerství je základní podmínka faktická nemožnost použití existujících dodávek, služeb nebo stavebních prací pro řešení potřeb zadavatele. Inovační partnerství umožňuje zadavatelům vytvářet dlouhodobá partnerství pro vývoj inovací a následné pořízení nových inovativních dodávek, služeb nebo stavebních prací za předpokladu, že tato inovativní plnění mohou být dodána podle předem dohodnutých podmínek bez potřeby dalšího zadávacího řízení.*

²⁵ Ve zjednodušeném režimu zadává zadavatel veřejné zakázky na sociální a jiné zvláštní služby. Postup zadavatele je dle komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek regulován základními zásadami a ustanoveními o zadávacích řízeních, lze však připustit prvek jednání s účastníky zadávacího řízení. Klíčové je nastavení zadávacích podmínek, které mohou odrážet specifika zadávaných služeb.

²⁶ Při komunikaci s účastníky předběžné tržní konzultace bude zadavatel postupovat obdobně podle ustanovení § 211 odst. 1 ZZVZ, který stanoví, že komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem v zadávacím řízení a při zvláštních postupech podle části šesté probíhá písemně, není-li v zákoně o zadávání veřejných zakázek uvedeno jinak, lze použít i ústní komunikaci, je-li obsah v dostatečné míře zdokumentován, zejména zápisy, zvukovými nahrávkami nebo souhrny hlavních prvků komunikace.

zakázek na části. Zadavatel by mě vždy postupovat tak, aby neomezoval hospodářskou soutěž probíhající mezi dodavateli. Pokud se tedy zadavatel chystá např. vybavit nový nemocniční pavilon chirurgie, pak by měl vyhlásit jedinou veřejnou zakázku, tedy sečíst veškerá poptávaná plnění a určit předpokládanou hodnotu pro celý celek, a to kvůli určení režimu, resp. druhu zadávacího řízení, v jakém bude veřejná zakázka zadána. Posléze by však měl zvážit, zda by neměl tuto danou veřejnou zakázku rozdělit ještě na jednotlivé části dle jednotlivých přístrojů (popř. souboru přístrojů spolu bezprostředně souvisejících), neboť tak zajistí přístup i menších dodavatelů, tedy dostatečnou hospodářskou soutěž.²⁷

Jak jsem uvedla již výše, Česká republika čerpá finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie, i zde je možné poukázat na problematiku, se kterou se potýká trh se zdravotnickými přístroji. V rámci veřejných zakázek ve zdravotnictví je tedy možné využít dotačních programů Evropské unie, jež se financují prostřednictvím jednotlivých operačních programů. Část nákladů veřejné zakázky je tedy pak hrazena ze strukturálních fondů, hovoříme pak o spolufinancování veřejné zakázky. Pro zadavatele je tato možnost výhodná z hlediska získání dalších finančních prostředků, má však i řadu úsilí. Jelikož se jedná o využívání prostředků z Evropské unie, jsou zde vícenásobné kontroly různých orgánů, které mají za úkol ověřit, zda skutečně v rámci vynakládání finančních prostředků dochází k jejich hospodárnému využívání a dodržování zákonných ustanovení.

Jelikož je kontrola prováděna různými kontrolními orgány, může každý kontrolní orgán dosáhnout různých závěrů. Může se tedy stát, že poskytovatel dotace svou kontrolu ukončí s kladným stanoviskem, avšak Auditní orgán, ať už Ministerstva financí či Evropské komise mít zjištění bude. Pokud jakýkoliv kontrolní orgán dospěje ke zjištění spočívajícím v porušení podmínek poskytnuté dotace, dojde k jejímu poměrnému krácení dle závažnosti daného porušení. Zadavatel, jakožto příjemce

---

²⁷ Rozdělení veřejné zakázky na části je upraveno v ustanoveních § 35 a § 101 zákona o zadávání veřejných zakázek. Zadavateli je garantováno právo veřejnou zakázku rozdělit na části. Oproti dřívější právní úpravě zákon o zadávání veřejných zakázek nestanoví, že zadavatel může rozdělit veřejnou zakázku na části, jen připouští-li to povaha předmětu veřejné zakázky. Zadavatel má možnost samostatně rozhodovat o rozdělení veřejné zakázky, a to z jakéhokoli relevantního důvodu, avšak nesmí obcházet pravidla pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky. V případě nadlimitních veřejných zakázek však musí zadavatel sdělit důvody nerozdělení veřejné zakázky, právě kvůli možnosti účasti malých a středních dodavatelů do zadávacího řízení. Jako důvody pro nerozdělení zakázky mohou být uvedeny např. prodražení, technická náročnost či skutečnost, že koordinace jednotlivých zhotovitelů může ohrožovat řádné splnění veřejné zakázky.

dotace, má možnost obrany a může se bránit pomocí správní žaloby u soudu, a to za předpokladu, že vyčerpal všechny opravné prostředky dané mu v rámci dotačních pravidel.

Taktéž je nutné upozornit na skutečnost, pokud zadavatel bude spolufinancovat veřejnou zakázku ze strukturálních fondů, a kontrolní orgán poskytovatele dotace dospěje v rámci své kontrolní činnosti k závěru, že došlo k porušení zákona o zadávání veřejných zakázek, které mohlo ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, je povinen zaslat podnět k zahájení správního řízení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, jakožto orgánu dohledu nad dodržování zákona o zadávání veřejných zakázek. V této souvislosti jsem poukazovala na novou povinnost zpoplatnění podání podnětu, která samozřejmě platí i pro kontrolní orgány, neboť z této povinnosti není zatím žádná možnost osvobození od tohoto poplatku. Pokud však Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v rámci svého šetření dospěje k závěru, že v současné době nebyly shledány důvody pro zahájení správního řízení, není tímto závěrem poskytovatel dotace vázán, a to v souladu Metodikou finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, jejímž gestorem je Ministerstvo financí.

Sdělení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o neshledání důvodů pro zahájení správního řízení, není na rozdíl od rozhodnutí o spáchání správního deliktu rozhodnutím ve věci samé dle ustanovení § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň je nutno zmínit, že zatímco Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ukládá sankce pouze za spáchání správních deliktů, které jsou nejzávažnějšími porušeními zákona, poskytovatel dotace při posuzování způsobilosti výdajů ukládá finanční opravy i za porušení zákona, která nemusí mít charakter správního deliktu.

Konečnou zodpovědnost za vykazování výdajů vůči Evropské komisi pak nese poskytovatel dotace. Zadavatel, příjemce dotace, se samozřejmě může proti rozhodnutí poskytovatele dotace o krácení finančních prostředků bránit formou správní žaloby, nicméně rozhodovací praxe je v tomto ohledu zatím velmi chudá, neboť možnost soudního přezkumu byla dle ustanovení § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění účinném do 19. 2. 2015, vyloučena.

2.4 Základní zásady zákona o zadávání veřejných zakázek

Zásady je nutno chápat jako obecně platné principy, které vycházejí z evropského práva a jsou výslovně upraveny v zadávacích směrnících.²⁸

Stejně jako předešlá právní úprava je zákon o zadávání veřejných zakázek prolínán základními zásadami, kdy jednotlivá pravidla zákona o zadávání veřejných zakázek jsou konkrétním vyjádřením těchto zásad a tyto zásady pak slouží jako pomocné vodítko při výkladu jednotlivých zákonných ustanovení.²⁹

Základní zásady jsou obsaženy v ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek. Oproti předešlé právní úpravě přibyla k základním zásadám ještě zásada přiměřenosti³⁰. Avšak nejedná se o žádnou převratnou novinku, v rámci předchozí právní úpravy byla tato zásada stanovena také avšak ne všeobecně, ale pro konkrétní případy, např. pro nastavení úrovně požadované kvalifikace.

Základní zásady jsou naprosto nezbytné pro výklad dalších institutů včetně kvalifikace. K základním zásadám patří také rozsáhlá rozhodovací praxe, u které není rozhodné, že se nevztahuje k zákonu o zadávání veřejných zakázek.

Základní zásady se tedy v rámci právní úpravy obsažené v zákoně o zadávání veřejných zakázek (ustanovení § 6) rozpadly na dvě skupiny, a to:

- 1) zadavatel je povinen při postup dle zákona o zadávání veřejných zakázek dodržovat zásady transparentnosti a právě výše zmíněné přiměřenosti
- 2) ve vztahu k dodavatelům musí zadavatel dodržovat zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace

---

²⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 22.

²⁹ KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 13.

³⁰ Tato zásada je nově zanesena mezi základní zásady, nicméně například ve vztahu ke kvalifikačním předpokladům platila již i v dřívější právní úpravě

Zásadou rovného zacházení se míní princip rovnosti, který byl blíže vyložen v rozhodnutích Ústavního soudu³¹ takto: „*Je věcí státu, aby v zájmu zabezpečení svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod než jiné. Ani zde však nesmí postupovat zcela libovolně...Pokud zákon určuje prospěch jedné skupiny a zároveň stanoví neúměrné povinnosti jiné, může se tak stát pouze s odvoláním na veřejné hodnoty.*“

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že princip rovnosti nelze chápat absolutním způsobem. Zásada rovného zacházení se projevuje ve dvojím smyslu, a to v možnosti přístupu k veřejné zakázce (nadlimitní veřejné zakázky musí být uveřejněny jak ve Věstníku veřejných zakázek, tak i v Úředním věstníku EU, přičemž k odeslání informací k uveřejnění musí dojít dříve než jsou zveřejněny samotné podmínky zadání veřejné zakázky), tak i v rovnosti dodavatelů uspět v zadávacím řízení veřejné zakázky, kterého se účastní (všechny ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek musí být vykládány pro všechny účastníky stejným způsobem, jako příklad lze uvést situaci, kdy dodavatel nesplní podmínky stanovené zadavatelem pro prokázání kvalifikace a musí být v souladu s § 48 zákona o zadávání veřejných zakázek).³²

Rozhodovací praxe Soudního dvora³³ i národních soudů³⁴ dovodila, že „*pokud zákon nestanoví výslovně jinak, musí zadavatel postupovat vůči všem dodavatelům shodně.*“

Zákaz diskriminace byl taktéž hojně řešen v rámci rozhodovací praxe a to například v rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže³⁵ „*podstatou zásady diskriminace je pravidlo, že žádný z dodavatelů nesmí být přímo nebo nepřímo, vědomě nebo nevědomě zvýhodněn nebo nezvýhodněn oproti jiným subjektům ve stejném postavení. Zadavatel tak například nesmí v zadávací dokumentaci vymežit předmět veřejné*

³¹ Např. Rozhodnutí Ústavního soudu České republiky Pl. ÚS 18/1999 ze dne 3. července 1999.

³² KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „*Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách*“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 15.

³³ Např. Rozhodnutí č. 243/89 ve věci Komise vs. Dánsko (Storebaelt) ze dne 22. 6. 1993, ve kterém je stanovena povinnost rovného zacházení se všemi uchazeči, což lze považovat za základní princip směrnic v oblasti veřejného zadávání. Rozhodnutí Krajského soudu v Brně č. j. 31Af 82/2012-82 ze dne 23. 1. 2013, ve kterém je zakotveno, že „*ke všem potencionálním uchazečům o veřejnou zakázku musí být přistupováno ze strany zadavatele stejným způsobem a není přípustné nastavit takové podmínky zadávacího řízení, které by určitý okruh uchazečů favorizovaly.*“

³⁴ JURČÍK, R. Veřejné zakázky a koncese 2. dopl. vydání. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 113.

³⁵ Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S61/2013/VZ-15972/2013/521/Vče ze dne 22. 8. 2013.

zakázky tak, že by to vedlo ke zvýhodnění jednoho nebo více z potencionálních dodavatelů, přitom je však nerozhodné, zda ke zvýhodnění dochází přímo či nepřímo...zásada zakotvená ustanovení § 6 odst. 2 ZVZ posiluje princip zákazu diskriminace vůči dodavatelům, kteří mají sídlo v členském státě Evropské unie a ostatních státech, kteří mají s Českou republikou či Evropskou unií uzavřenou mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelů z těchto států k zadávané veřejné zakázce.“

Za porušení zákazu diskriminace nelze považovat nastavení podmínek zadávacího řízení v rozsahu, který odpovídá předmětu veřejné zakázky nebo rizikům související s plněním předmětu. Za diskriminační tak nelze považovat požadavek zadavatele na minimální roční obrat dodavatele, který je přiměřený předpokládané hodnotě veřejné zakázky, nebo požadavek na referenční zakázky přiměřené druhu a rozsahu veřejné zakázky.³⁶

Další základní zásadou, která se prolíná celým zákonem o zadávání veřejných zakázek, je zásada transparentnosti. Jelikož se jedná o základní zásadu, která je velmi často porušována, je také častým předmětem řízení dohledového orgánu, případně soudu, lze zmínit například rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže³⁷, ze kterého mimo jiné plyne, že výběr nejvhodnější nabídky musí splňovat dva základní principy platné pro zadávání veřejných zakázek, a to transparentnost postupu a nezvýhodnění (nebo nediskriminaci) žádného z uchazečů. Pokud ze zprávy o hodnocení nabídek nevyplývá hodnocení a zdůvodnění výběru nejvhodnější nabídky a záznam obsahuje pouze pořadí nabídek, provedené hodnocení je netransparentní a nepřezkoumatelné.³⁸

Za netransparentní lze taktéž dle mého názoru považovat postup zadavatele při hodnocení nabídek, ze kterého není zřejmé, jakým způsobem bylo hodnoceno v rámci dílčích hodnotících kritérií a z dokumentace o hodnocení není tento postup zřejmý, po výzvě kontrolního orgánu k objasnění hodnocení jednotlivých nabídek dle dílčích hodnotících kritérií, zadavatel doplní dokumenty týkající se hodnocení, a to tak, že je

---

³⁶ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 23.

³⁷ Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. S 136/03-3523/03 ze dne 29. září 2013.

³⁸ KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 16.

předloží jako přílohu protokolu o hodnocení nabídek, ovšem původně předložený protokol o hodnocení nabídek neobsahoval odkaz na žádnou přílohu, tudíž není zřejmé, zda tato příloha byla vyhotovena skutečně ve chvíli hodnocení jednotlivých nabídek. Jsem tedy toho názoru, že zadavatel musí být schopen prokázat, že zadávací řízení proběhlo transparentním způsobem, zadavatel by měl tedy zachytit co nejpodrobněji postup zadávacího řízení, aby při případné následné kontrole, která může být i několik let po ukončení zadávacího řízení³⁹, byl schopen prokázat, že jeho postup byl transparentní.⁴⁰

Zásada přiměřenosti je klíčová při stanovení zadávacích podmínek, a to v tom smyslu, aby byly nastaveny přiměřeně charakteru a předmětu veřejné zakázky. Tato zásada, stejně jako zásada transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, je platná i pro zakázky malého rozsahu. U zakázek malého rozsahu zásada přiměřenosti spočívá ve formě výběrového řízení, resp. v případě zakázek s minimální předpokládanou hodnotou nelze po zadavateli požadovat formalizované řízení, neboť transakční náklady by měly být přiměřené hodnotě zakázky.⁴¹

V rámci základních zásad je taktéž nezbytné zmínit ustanovení § 6 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek, dle kterého je zakázána jakákoli diskriminace dodavatelů, kteří mají sídlo ve členském státě Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru ne Švýcarské konfederaci (pro tyto státy je zavedena legislativní zkratka „členský stát“). Taktéž není možné diskriminovat dodavatele z jiných států, se kterými má Česká republika nebo Evropská unie uzavřenou mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelům z těchto států k zadávané veřejné zakázce (zejména Dohoda o veřejných zakázkách – Government Procurement Agreement- GPA).⁴²

Zastávám ten názor, že při základním výkladu pojmů zákona o zadávání veřejných zakázek, ať už u současné právní úpravy, minulé či budoucí, je klíčové si uvědomit

---

³⁹ Zadavatel je ze zákona povinen archivovat dokumenty týkající se veřejné zakázky. Taktéž je povinen dodržet případné podmínky dotačního programu, kde mohou být pravidla archivace řešena odlišným způsobem.

⁴⁰ KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 14.

⁴¹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 23.

⁴² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 23.

důležitost stanovení základních zásad. Právní úprava veřejných zakázek má zajistit hospodárné, efektivní a účelné vynakládání veřejných prostředků, tedy tzv. „principy 3E“ – Economy, Effectiveness, Efficiency, což mimo jiné vyplývá i ze zákona č. 320/2001Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, spolu s výše uvedenými zásadami obsaženými v § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek jsou stěžejními zásadami pro celý proces zadávání veřejných zakázek a jejich dodržování při hospodaření s veřejnými prostředky zajišťuje základní cíl, tedy smysluplné a ekonomicky výhodné uplatnění těchto prostředků.⁴³

Abychom byli schopni tento základní cíl zajistit, musíme zajistit řádnou hospodářskou soutěž, tak abychom mohli dostat co nejvýhodnější nabídku, potažmo zajistili co nejlepší plnění požadovaného předmětu veřejné zakázky. K zajištění řádné hospodářské soutěže musíme jednat tak, aby s každým potenciálním dodavatelem bylo jednáno stejně a každý dodavatel, který je schopen splnit předmět veřejné zakázky kvalitně, se mohl soutěže zúčastnit.⁴⁴

Tyto základní zásady jsou prostoupeny do všech fází zadávacího řízení. Veškerá ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek tak lze považovat vlastně jen jako na konkrétních institutech blíže vysvětlená tyto základní pravidla, resp. zásady. Tedy i v rámci kvalifikace musíme neustále zohledňovat dodržování těchto pravidel, a pokud je dodržíme, nemůže dojít k zásadnímu pochybení, tedy pochybení, které by mohlo ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, a za které by mohlo dojít k uplatnění sankce.

2.5 Podmínky účasti v zadávacím řízení

Závěrem této úvodní kapitoly je dle mého názoru vhodné přiblížit podmínky účasti v zadávacím řízení, které představují klíčovou kategorii zadávacích podmínek a mají úzkou souvislost se samotnou kvalifikací ve veřejných zakázkách. Podmínky účasti jsou souhrnným označením taxativního výčtu zadávacích podmínek, které musí dodavatelé splnit, aby se mohli účastnit zadávacího řízení, a jejichž splnění zadavatel

---

⁴³ SCHELLEOVÁ, Andrea. Zásady 3E a další pravidla jednacího řízení bez uveřejnění. Veřejné zakázky v praxi. 2013, č. 3, s. 38-42.

⁴⁴ KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 10-11.

může, resp. v některých zákonem stanovených případech musí, požadovat. Podmínky účasti v zadávacím řízení jsou konkrétně upraveny v ustanovení § 37 zákona o zadávání veřejných zakázek. Označení „podmínky účasti“ lze z jazykového hlediska vyložit tak, že jde o nezbytné podmínky pro to, aby se dodavatel vůbec mohl zúčastnit zadávacího řízení. Může se jednat o nejen podmínky kvalifikace, ale také o další kritéria a požadavky, které musí být dodavateli splněny; zejména pak musí být splněny vždy vybraným dodavatelem, aby s ním mohla být uzavřena smlouva na plnění veřejné zakázky.⁴⁵

Výčet možných typů podmínek účasti v zadávacím řízení je pak upraven v ustanovení § 37 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek následovně:

- a) podmínky kvalifikace dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek,
- b) technické podmínky vymezující předmět veřejné zakázky dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek,
- c) obchodní a jiné smluvní podmínky dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. c) zákona o zadávání veřejných zakázek,
- d) zvláštní podmínky plnění veřejné zakázky dle ustanovení § 37 odst. 1 písm. d) zákona o zadávání veřejných zakázek.

Zákon o zadávání veřejných zakázek stanoví tedy výše uvedené čtyři typy podmínek účasti v zadávacím řízení, které lze fakultativně po dodavatelích požadovat. Avšak i zde samozřejmě platí základní zásady, na kterých stojí zákon o zadávání veřejných zakázek, přičemž zejména se musí podmínky účasti v zadávacím řízení vztahovat k předmětu plnění veřejné zakázky a nesmí záměrně zužovat trh možných dodavatelů takovým způsobem, že by určitým dodavatelům dávaly konkurenční výhodu.

Další druhy podmínek účasti jsou pak stanoveny v dalších odstavcích ustanovení § 37 zákona o zadávání veřejných zakázek a jsou následující:

- a) podmínky účasti týkající se nabídky dle ustanovení § 37 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek,

---

⁴⁵ Portál VZ. Ministerstvo pro místní rozvoj. Metodiky k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z: <https://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-standoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,o-zadavani-verejnych-zakazek>.

- b) podmínky účasti týkající se formy dodavatele dle ustanovení § 37 odst. 3 až 5 zákona o zadávání veřejných zakázek,
- c) vyhrazená účast dle ustanovení § 37 odst. 6 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Podmínky účasti v zadávacím řízení lze dělit podle toho, zda je zadavatel musí, může nebo nesmí požadovat, tedy podmínky obligatorní, fakultativní a zakázané.

Podmínky účasti v zadávacím řízení, jak jsem uvedla výše, musí být v některých případech ze strany zadavatele stanoveny obligatorně, tímto případem je například stanovení kvalifikace, resp. prokázání základní způsobilosti a částečně profesní způsobilosti v nadlimitním režimu veřejné zakázky.

Jiné podmínky účasti v zadávacím řízení mohou být stanoveny ze strany zadavatelů fakultativně. Jedná se například o požadavky kladené zadavatelem na obsah, formu, způsob nabídek⁴⁶. Zde je nutné upozornit, že pokud je zadavatel skutečně požaduje, pak při jejich nesplnění přichází na řadu postup dle § 48 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, dle kterého může zadavatel takového uchazeče vyloučit ze zadávacího řízení, ovšem pouze za předpokladu, že unese důkazní břemeno takového vyloučení.

Podmínky, které zadavatel nesmí pro účasti v zadávacím řízení požadovat, tedy podmínky zakázané, jsou upraveny např. v rámci ustanovení § 37 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek. Dle tohoto ustanovení zadavatel nesmí jako podmínku účasti v zadávacím řízení požadovat určitou formu spolupráce dodavatelů nabízejících plnění veřejné zakázky společně.⁴⁷

---

⁴⁶ Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek (HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016) vyplývá, že „Konstantní výkladová praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, že zadavatel nemůže čistě formálními požadavky podmínit účast dodavatelů v zadávacím řízení, by se měla aplikovat i nadále, a to i u veřejných zakázek v podlimitním nebo zjednodušeném režimu, což vyplývá např. z rozhodnutí ÚOHS S206/2013/VZ-7892/2013/511/ABr ze dne 18. 9. 2013“.

⁴⁷ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016.

III. KVALIFIKACE

Prokazování kvalifikace je způsob, pomocí kterého zadavatelé získávají důležité informace o potencionálních dodavatelích, neboť ne každý dodavatel je schopný dostát svým závazkům. Nicméně kvalifikace může být v rukou zadavatelů zneužita a průběh veřejné zakázky může být zmanipulován ve prospěch jediného předem vybraného dodavatele.

V rámci veřejných zakázek, resp. konkrétně v rámci nastavené kvalifikace, je bezpodmínečně nutné zajistit, že dodavatel má právní kapacitu realizující veřejnou zakázku a fyzická osoba uzavírající a činící úkony v zadávacím řízení má oprávnění jednat ve veřejné zakázce jménem dodavatele.⁴⁸

Zadavatel prostřednictvím kvalifikace zjišťuje, zda je dodavatel schopen splnit závazky plynoucí z předmětu veřejné zakázky.⁴⁹

V souvislosti s novou právní úpravou došlo i v rámci kvalifikace k jistým změnám.

Zásadní změnou je úprava koncepce celého zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy zákonodárce učinil rozdílná pravidla pro veřejné zakázky v podlimitním režimu a veřejné zakázky v nadlimitním režimu, což se samozřejmě dotýká i nastavení kvalifikace. V následujících kapitolách rigorózní práce budu proto pojednávat o úpravě kvalifikace veřejných zakázek v nadlimitním režimu, kdy zadavatel, který zadává veřejnou zakázku v podlimitním režimu, může tato pravidla pro veřejné zakázky taktéž využít, blíže ke kvalifikaci veřejných zakázek v podlimitním režimu pak bude pojednáno v samostatné kapitole.

---

⁴⁸ ARROWSMITH, S.: *The law of public and utilities procurement*. Sweet & Maxwell, Londýn, 2005, s 40.

⁴⁹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek, Dostupný z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

3.1 Kvalifikace obecně

Jak bylo zmíněno již výše, v rámci nové právní úpravy zákonodárce rozlišuje mezi zadávacími podmínkami veřejné zakázky v nadlimitním režimu a mezi zadávacími podmínkami veřejné zakázky v podlimitním režimu.⁵⁰

Kvalifikace je tedy podrobně popsána až v rámci části čtvrté zákona o zadávání veřejných zakázek.

Zákonodárce v rámci kvalifikace taktéž učinil změnu v samotné terminologii, kdy dle ustanovení § 28 zákona o zadávání veřejných zakázek kvalifikací rozumí způsobilost a schopnost dodavatele plnit veřejnou zakázku.

Způsobilost je pak vyjádřena především podmínkami základní nebo profesní způsobilosti. Způsobilým se může dodavatel stát jen za předpokladu, že se nedopustí činů uvedených v ustanovení § 74 zákona o zadávání veřejných zakázek nebo získá oprávnění k výkonu své činnosti ve smyslu ustanovení § 77 zákona o zadávání veřejných zakázek, způsobilost je pak vyžadována buď zákonem, nebo jiným právním předpisem. Ustanovení § 48 zákona o zadávání veřejných zakázek pak obsahuje důvody, kdy nelze dodavatele považovat za způsobilého.⁵¹

Kvalifikací je pak myšleno nejenom oprávnění dodavatele k výkonu určité činnosti, ale i určitá úroveň jeho schopností, které jsou vyjádřeny právě ekonomickou či technickou kvalifikací.⁵²

3.2 Kvalifikace dělení

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek dělíme kvalifikaci následovně:

---

⁵⁰ Zadávací podmínky pro nadlimitní režim jsou upraveny v rámci Hlavy VIII zákona o zadávání veřejných zakázek, resp. v části čtvrté nazvané nadlimitní režim. Zadávací podmínky pro podlimitní režim jsou pak upraveny v rámci části třetí zákona o zadávání veřejných zakázek.

⁵¹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 190.

⁵² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 190-191.

- Základní způsobilost
- Profesní způsobilost
- Ekonomickou kvalifikaci
- Technickou kvalifikaci

V nadlimitním režimu obligatorně zadavatel musí vyžadovat splnění základní způsobilosti dle ustanovení § 74 zákona o zadávání veřejných zakázek. Obligatorně taktéž musí zadavatel v nadlimitním režimu s výjimkou jednacím řízení bez uveřejnění požadovat prokázání profesní způsobilosti dle ustanovení § 77 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek.⁵³

Fakultativně pak může zadavatel požadovat prokázání profesní způsobilosti podle ustanovení § 77 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, taktéž může zadavatel požadovat prokázání ekonomické kvalifikace dle ustanovení § 78 zákona o zadávání veřejných zakázek a technické kvalifikace dle ustanovení § 79 zákona o zadávání veřejných zakázek.

V nadlimitním režimu taktéž není zadavatel oprávněn požadovat prokázání jiné kvalifikace, resp. základní způsobilosti, profesní způsobilosti, ekonomické kvalifikace a technické kvalifikace. Z komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek⁵⁴ pak vyplývá, že cílem nové právní úpravy je zamezit šikanóznímu nastavení ze strany zadavatele, případně snahám zadavatelů odrazovat dodavatele od účasti v zadávacích řízeních.

V souvislosti s výše uvedeným je v rámci ustanovení § 73 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek zadavateli dána důležitá povinnost, aby specifikoval konkrétní údaje, doklady, vzorky nebo modely, jenž pro účely prokazování kvalifikace požaduje po dodavateli předložit.⁵⁵

---

⁵³ Oproti tomu v rámci předešlé právní úpravy byl zadavatel obecně povinen požadovat prokázání splnění kvalifikace dodavatele ve všech zadávacích řízeních, výjimkou bylo pouze jednací bez uveřejnění, kde nebyl veřejný zadavatel povinen prokázání splnění kvalifikace dodavatele požadovat.

⁵⁴ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 191

⁵⁵ Jako příklad lze dle Komentáře (HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016) uvést situaci, kdy pokud zadavatel požaduje prokázání splnění minimálního celkového ročního obrátu dodavatele, musí zadavatel v zadávací dokumentaci stanovit, že prokázání splnění tohoto kritéria kvalifikace bude prokázáno předložením výkazu zisku a ztrát.

V případě⁵⁶, že zadavatel požaduje prokázání splnění základní nebo profesní způsobilosti, postačí, pokud v zadávací dokumentaci⁵⁷ uvede, jakou způsobilost požaduje, přičemž požadavek může být uveden i odkazem a současně konkretizuje, kterým údajem, dokladem, vzorkem nebo modelem dodavatel splnění dané způsobilosti prokáže.⁵⁸

Výše zmíněné však neplatí pro ekonomickou a technickou kvalifikaci. Pokud zadavatel požaduje splnění ekonomické a technické kvalifikace musí nejen konkretizovat, kterým údajem, dokladem, vzorkem nebo modelem danou část kvalifikace prokáže, ale musí i specifikovat, která kritéria ekonomické nebo technické kvalifikace požaduje a hlavně musí stanovit jejich minimální úroveň.⁵⁹

Například v rámci stanovení minimální úrovně kritéria předložení seznamu významných dodávek je zadavatel povinen v zadávací dokumentaci stanovit nejen počet referencí, jejichž prokázání požaduje, ale musí vymezit i jejich předmět, finanční rozsah plnění apod.⁶⁰

Pokud zadavatel nastaví kvalifikační kritéria takovým způsobem, že mohou omezit okruh potencionálních dodavatelů, popřípadě tím zvýhodnil určitého dodavatele, jedná se o správní delikt, což bylo judikováno i v mnohých rozhodnutích Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, např. rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 11. 7. 2012, č. j. ÚOHS-S551/2011/VZ-8180/2012/550/SWa, kde je uvedeno, že *„účelem požadavků na kvalifikaci je objektivním, transparentním a nediskriminačním způsobem zajistit, aby zadavatel vybíral dodavatele veřejné zakázky pouze z okruhu subjektů, jež poskytují záruky o své schopnosti veřejnou zakázku řádně, včas a v odpovídající kvalitě realizovat. Požadavek na splnění minimálních technických kvalifikačních předpokladů má zajistit, že se soutěže o přidělení veřejné zakázky*

---

⁵⁶ V předchozí právní úpravě kvalifikační předpoklady vymezil zadavatel v plném rozsahu v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo výzvě k podání nabídek, a dále je mohl specifikovat blíže v zadávací dokumentaci či v kvalifikační dokumentaci.

⁵⁷ Zadávací dokumentací se rozumí dle ustanovení § 28 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek veškeré písemné dokumenty obsahující zadávací podmínky, sdělované nebo zpřístupňované účastníkům zadávacího řízení, včetně výzev podle § 212 a výzev uvedených v příloze č. 6 k zákonu o zadávání veřejných zakázek.

⁵⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 192

⁵⁹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 192

⁶⁰ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 193

zúčastní pouze ti dodavatelé, kteří jsou ve skutečnosti schopni po stránce technické a materiální tuto zakázku po jejím přidělení též plnit. Zadavatel může vymezením kvalifikačních předpokladů, zejména stanovením příliš přísných kritérií prokázání způsobilosti dodavatele, výrazným způsobem ovlivnit okruh dodavatelů, mezi jejichž nabídkami bude v závěrečné fázi zadávacího řízení vybírat.“

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže využil ve svém rozhodnutí výklad Nejvyššího správního soudu⁶¹ k významu § 6 zákona o veřejných zakázkách, který konstatoval, že *„ustanovení totiž v první řadě směřuje k cíli samotného zákona o veřejných zakázkách, kterým je zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Zákon tohoto cíle dosahuje především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy, jejichž plnění je hrazeno z veřejných prostředků, byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli ... smysl a cíl zákazu diskriminace nutně vede interpreta § 6 ZVZ k závěru, že tento zákaz zahrnuje jednak zákaz diskriminace zjevné, tedy odlišného zacházení s jednotlivcem ve srovnání s celkem, jednak též zákaz diskriminace skryté, pokud tato vede v podstatě k obdobným právem zakázaným důsledkům (v oblasti práva veřejných zakázek tedy poškozování hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli)“.*

Přičemž Nejvyšší soud dále ve svém rozhodnutí uvedl, že *„... za skrytou formu nepřipustné diskriminace v zadávacích řízeních je třeba považovat postup, kterým zadavatel znemožní některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku nastavením takových kvalifikačních předpokladů, kdy požadovaná úroveň technické způsobilosti je zjevně nepřiměřená ve vztahu k velikosti, složitosti a technické náročnosti konkrétní veřejné zakázky, přičemž je zřejmé, že právě pro takto nastavené kvalifikační předpoklady mohou veřejnou zakázku splnit jen někteří z dodavatelů (potencionálních uchazečů), kteří by jinak (bez takto nastavených předpokladů) byli k plnění předmětu veřejné zakázky objektivně způsobilými.“*

Kvalifikace tedy primárně slouží k tomu, aby byla zabezpečena účast všech potencionálních dodavatelů, o nichž lze usuzovat, že jsou způsobilí předmětnou veřejnou zakázku splnit.

---

⁶¹ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 1 Afs 20/2008 – 152 ze dne 5. 6. 2008.

Jako příklad nevhodně nastavených kvalifikačních předpokladů, které jsou v rozporu se základními zásadami zákona o zadávání veřejných zakázek, lze uvést následující situaci.

Zadavatel v rámci veřejné zakázky na dodávku pro zajištění svého technologického centra a přílehlých obvodů požadoval v zadávacích podmínkách, konkrétně v rámci technických kvalifikačních předpokladů, mimo jiné servisní střediska pokrývající celé území České republiky. Požadavek pak zněl: *„Jediné kontaktní místo pro nahlášení poruch v celé ČR, servisní střediska pokrývající celé území ČR“*. Dle mého názoru zadavatele při kompletaci zadávacích podmínek nenapadlo, že tento požadavek by měl být v rozporu se základními zásadami pro zadávání veřejných zakázek, neboť si požadavek zřejmě vykládal jiným způsobem, což později projevilo i v rámci svého podaného vysvětlení, kdy dle jeho vysvětlení bylo požadováno servisní středisko v České republice. Avšak z jazykového hlediska znamená tento požadavek, že zadavatel požaduje servisní střediska, která jsou po celé České republice, přičemž zadavatel nedokázal vysvětlit, že jím žádaný požadavek je přiměřený druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky, což je jeho povinností, neboť důkazní břemeno je vždy na straně zadavatele.⁶²

V rámci obecné definice kvalifikace bych taktéž ráda zmínila Rozhodnutí ÚOHS č. j. S0365/2015/VZ-21903/2015/531/VČe „...*Úřad nejprve v obecné rovině konstatuje, že v zákonem vymezených případech je předpokladem účasti dodavatele v zadávacím řízení prokázání splnění kvalifikace, kterou se rozumí jeho způsobilost realizovat veřejnou zakázku. Vymezení kvalifikačních předpokladů je přitom výlučnou pravomocí zadavatele. Současně však Úřad podotýká, že zadavatel při stanovení kvalifikačních předpokladů nesmí postupovat zcela libovolně. Zadavatel je totiž při vymezení kvalifikačních předpokladů obecně, tedy i při vymezení technických kvalifikačních předpokladů, limitován především základními zásadami zadávacího řízení, tj. zásadami nediskriminace, transparentnosti a rovného zacházení, jež nachází své vyjádření v § 6 odst. 1 zákona, a dále ustanovením § 50 odst. 4 zákona, které zadavateli explicitně zakazuje stanovit takové kvalifikační předpoklady, jejichž výsledkem by bylo podstatné omezení hospodářské soutěže. Stanovení minimální*

---

⁶² KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 19-20.

úrovně technických kvalifikačních předpokladů musí navíc dle § 56 odst. 5 zákona odpovídat druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky.“

Ve vztahu k obecnému pojetí kvalifikace považují za vhodné taktéž zmínit následující rozhodnutí dohledového orgánu. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se vyjádřil ve svém rozhodnutí č. j. S6/2015/VZ-7663/2015/511/JNp k problematice, která byla řešena v souvislosti se zákonem o veřejných zakázkách, a to konkrétně, s otázkou ke kterému datu se vztahovala lhůta 90 dnů stanovená v § 57 odst. 2 zákona o veřejných zakázkách, tedy ke stáří předkládaných dokladů. V řešeném správním řízení se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vyjádřil k tomu, zda se lhůta vztahuje k datu vystavení dokladu nebo k datu, ke kterému se skutečnosti uvedené v takovém dokladu prokazují. Dle zadavatele je rozhodující to datum, ke kterému se skutečnosti o bezdlužnosti potvrzují a dle navrhovatele se v ustanovení § 57 odst. 2 uvádí „stáří dokladů“ nikoli „stáří skutečnosti“, které doklady osvědčují, tedy datum, kdy bylo dané potvrzení elektronicky podepsáno finančním úřadem. Úřad se přiklonil k názoru zadavatele a to tak, že *„v daném případě, kdy prostřednictvím předmětného dokladu má být zadavateli prokázáno, že dodavatel nemá daňové nedoplatky, je k prokázání způsobilosti dodavatele rozhodující právě obsah daného dokumentu prokazující neexistenci nedoplatků k určitému datu. Pro posouzení toho, zda daný doklad splňuje podmínku maximálního stáří 90 dnů ve smyslu § 57 odst. 2 zákona, je tedy nutno vycházet nikoli z data, kdy byl příslušný doklad vydán, ale z data, k němuž doklad skutečnosti rozhodné pro posouzení kvalifikace potvrzuje.“*

Z výše uvedeného tedy vyplývalo, že pro zadavatele je při posouzení kvalifikace týkající se stáří předložených dokladů ze strany dodavatele rozhodné to datum, k němuž je daná skutečnost rozhodná, nikoli datum vystavení dokladu, neboť zadavatel primárně požaduje sdělení relevantních faktů o aktuální způsobilosti dodavatele splnit veřejnou zakázku. Pokud bychom vzali v úvahu tvrzení navrhovatele, mohla by z toho vyplývat i následující situace, zadavateli by byl předložen doklad sice ne starší 90 dní před datem podání žádosti o účast či nabídky, avšak potvrzující rozhodné skutečnosti by mohli být k datu například o rok předcházejícímu, což by relevantní fakta o aktuální způsobilosti dodavatele splnit veřejnou zakázku skutečně nenaplnilo.⁶³

---

⁶³ KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 20-21.

Tuto problematiku již není nutné v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek řešit, neboť je tato nejasnost objasněna již v rámci zákonných ustanovení. U podlimitních veřejných zakázek využijeme ustanovení § 53 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy doklady prokazující základní způsobilost podle ustanovení § 74, profesní způsobilost podle ustanovení § 77 odst. 1 musí prokazovat splnění požadovaného kritéria způsobilosti nejpozději v době 3 měsíců přede dnem podání nabídky. Oproti tomu v nadlimitním režimu, je tato lhůta stanovena ve vztahu k okamžiku zahájení zadávacího řízení, což vyplývá z ustanovení § 86 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek.

V souvislosti s obecným pojetím kvalifikace, i přesto, že se jedná o ohlédnutí za starou právní úpravou, je taktéž namístě zmínit vztah ustanovení § 78 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách a ustanovení § 50 odst. 5 téhož zákona vzhledem k důvodové zprávě k novele č. 40/2015 Sb., kde bylo uvedeno, že „Nové pravidlo v § 78 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách je tedy pravidlem speciálním vůči ustanovení § 50 odst. 5 zákona o veřejných zakázkách, dle něhož kvalifikace nesmí být předmětem hodnocení“. Výklad tohoto pravidla byl dle mého názoru zavádějící, neboť kvalifikace dodavatele nemůže být předmětem hodnocení.⁶⁴

V ustanovení § 78 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách bylo zakotveno dílčí hodnotící kritérium „organizace, kvalifikace a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky“, přičemž slovem kvalifikace bylo zřejmě míněno něco jiného než kvalifikace dle § 50 a násl. zákona o veřejných zakázkách, byla to spíše kvalifikace ve významu schopnost či dobrá orientace v oboru.

Dle předchozích zadávacích směrnic, na kterých byl postaven i zákon o veřejných zakázkách, tedy i ustanovení § 56 zákona o veřejných zakázkách byla kvalifikace ve vztahu k osobám možná u dodávek dle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b), u služeb dle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b), c), e), a u stavebních prací dle § 56 odst. 1 písm. b), c), e), přičemž se jednalo o taxativní výčet.

---

⁶⁴ KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. 22.

Naproti tomu v ustanovení § 78 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách byl obsažen demonstrativní výčet dílčích hodnotících kritérií, kvalifikace a zkušenosti osob se tedy teoreticky mohly hodnotit i před novelou č. 40/2015 Sb.

Důvodová zpráva byla tedy napsaná zavádějícím způsobem a zadavatelé měli dle mého názoru buď stanovit minimální požadavky na zkušenosti osob v kvalifikaci dle taxativně vymezených způsobů, nebo nestanovit minimální požadavky a hodnotit tyto požadavky v rámci hodnocení, tedy dle toho, kdo nejlépe plnil v minulosti. Nadto pokud chtěl zadavatel hodnotit zkušenosti osob, pak mohl v kvalifikaci požadovat reference od společnosti nikoli těch jednotlivců, které pak chtěl hodnotit.

Na druhou stranu ale již není povinnost zadavatele aplikovat právní hypotézu, že kvalifikační předpoklady již nemohou být předmětem hodnotících kritérií. K tomuto významnému posunu došlo v důsledku transpozice ustanovení čl. 67 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. Tato změna by však neměla automaticky znamenat, že zadavatel rezignuje na skutečný smysl kvalifikace, kterým je primárně ověřit obecnou způsobilost dodavatele plnit předmět veřejné zakázky. V případě hodnotících kritérií je naopak smyslem zohlednění specifických požadavků zadavatele k plnění tvořící určitý „nadstandard“, kterého chce zadavatel dosáhnout.⁶⁵

3.3 Prokazování kvalifikace

V rámci oddílu 4 zákona o zadávání veřejných zakázek nazvaného „Společná ustanovení kvalifikací“ zákonodárce zakomponoval instituty týkající se prokazování kvalifikace.

Mezi tyto instituty patří:

---

⁶⁵ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016.

3.3.1 Prokazování kvalifikace získané v zahraničí

Dodavatelé mohou splnit prokázání kvalifikace prostřednictvím dokladů vydanými podle právního řádu země, ve které byla získána, avšak tato kvalifikace získaná dodavatelem v zahraničí musí ve svém rozsahu splňovat požadavky zadavatele stanovené v zadávací dokumentaci. Ačkoli by se zdálo⁶⁶, že kvalifikaci získanou v zahraničí může využít pouze dodavatel se sídlem v zahraničí, není tomu tak, kvalifikaci získanou v zahraničí může prokázat splnění podmínek účasti i tuzemský dodavatel.

3.3.2 Kvalifikace v případě společné účasti dodavatele

Každý dodavatel prokazuje, v případě společné účasti dodavatelů, samostatně základní způsobilost dle ustanovení § 74 zákona o zadávání veřejných zakázek, a profesní způsobilost dle § 77 odst. 1 téhož zákona, tedy požadavek na předložení výpisu z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence.⁶⁷

3.3.3 Prokázání kvalifikace prostřednictvím jiných osob

V případě úpravy obsažené v zákoně o veřejných zakázkách platilo, že jako subdodavatel byla označována osoba, pomocí které má dodavatel plnit určitou část veřejné zakázky ale současně i osoba, která má poskytnout dodavateli k plnění veřejné zakázky či určité věci či práva, přičemž dle zákona o zadávání veřejných zakázek již tato osoba, která za dodavatele prokazuje část kvalifikace, se za poddodavatele neoznačuje. Je to z toho důvodu, že i když tato osoba nejspíše poddodavatelem bude, nemusí tomu tak být vždy. Z Komentáře k zákonu o veřejných zakázkách⁶⁸ plyne, že se může jednat například o situaci, kdy v případě prokazování požadavku na technické vybavení (např. stroj potřebný k realizaci veřejné zakázky) může tento požadavek

---

⁶⁶HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 221.

⁶⁷ Podá-li nabídku více dodavatelů, například tři, společně, jsou povinni dle tohoto ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek předložit všichni tři doklady prokazující splnění základní a profesní způsobilosti.

⁶⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 223.

splnit osoba, která zadavateli požadovaný stroj pouze vypůjčí, nicméně na realizaci veřejné zakázky se nijak podílet nebude.

Z ustanovení § 83 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek pak vyplývá, že: „Dodavatel může prokázat určitou část ekonomické kvalifikace, technické kvalifikace nebo profesní způsobilosti s výjimkou kritéria podle § 77 odst. 1 požadované zadavatelem prostřednictvím jiných osob. Dodavatel je v takovém případě povinen zadavateli předložit

- a) doklady prokazující splnění profesní způsobilosti podle § 77 odst. 1 jinou osobou,
- b) doklady prokazující splnění chybějící části kvalifikace prostřednictvím jiné osoby,
- c) doklady o splnění základní způsobilosti podle § 74 jinou osobou a
- d) písemný závazek⁶⁹ jiné osoby k poskytnutí plnění určeného k plnění veřejné zakázky nebo k poskytnutí věci nebo práv, s nimiž bude dodavatel oprávněn disponovat v rámci plnění veřejné zakázky, a to alespoň v rozsahu, v jakém jiná osoba prokázala kvalifikaci za dodavatele.“

Zadavatel pak může v rámci zadávací dokumentace taktéž požadovat, aby dodavatel a jiná osoba, jejímž prostřednictvím dodavatel prokazuje ekonomickou kvalifikaci, nesli společnou a nerozdílnou odpovědnost za plnění veřejné zakázky.⁷⁰

3.3.4 Společné prokazování kvalifikace

V zadávací dokumentaci taktéž může zadavatel upravit bližší pravidla pro prokazování profesní způsobilosti, mimo profesní způsobilosti, jejímž prostřednictvím dodavatel prokazuje zápis v obchodním rejstříku nebo jiné obdobné evidenci a také ekonomické nebo technické kvalifikace, které jsou určeny pro dodavatele, kteří podávají do zadávacího řízení společnou nabídku nebo svou kvalifikaci prokazují

---

⁶⁹ Na rozdíl od úpravy obsažené v zákoně o veřejných zakázkách již není nutné předložit smlouvy mezi dodavatelem a jinou osobu, ale postačí již jednostranné vyjádření závazku ze strany takové osoby. Důležitý je tedy obsah tohoto předmětného závazku nikoli forma.

⁷⁰ Tento závěr vyplývá z ustanovení § 83 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek.

prostřednictvím jiných osob. Pokud není stanoveno v zadávací dokumentaci jinak, prokazují dodavatelé a jiné osoby kvalifikaci společně.⁷¹

3.3.5 Požadavek na prokázání kvalifikace poddodavatele

Oproti právní úpravě obsažené v zákonu o veřejných zakázkách používá zákon o zadávání veřejných zakázek namísto označení subdodavatel označení poddodavatel, což vyplývá z toho důvodu, že zákonodárce zvolil cestu souladu označení osoby se zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, ve znění pozdějších předpisů, kdy v ustanovení § 2630 je právě využíván pojem poddodavatel.⁷²

Zákon o zadávání veřejných zakázek dává zadavateli možnost požadovat, aby dodavatel ucházející se o veřejnou zakázku doložil doklady prokazující základní a profesní způsobilost jeho poddodavatelů, což nebylo v předchozí právní úpravě možné, avšak pouze za předpokladu, že tento postup včetně jeho podmínek je upraven v zadávací dokumentaci. Zadavatel může taktéž, odlišně od předchozí právní úpravy, aby poddodavatel, který nesplní kvalifikaci, byl dodavatelem nahrazen.⁷³ Pokud k tomuto nahrazení nedojde a zadávací řízení není do té doby ukončeno, zadavatel může daného dodavatele ze zadávacího řízení vyloučit.

3.3.6 Doklady o kvalifikaci

Evropská unie se snaží celý proces zadávání veřejných zakázek zelektronizovat, což se samozřejmě dotklo i předkládání dokladů o kvalifikaci. Zadavatel musí pro prokázání kvalifikačních předpokladů přednostně požadovat doklady evidované

---

⁷¹ Z komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek (HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s.) pak vyplývá, že zadavatel může v zadávacích podmínkách například stanovit, že všechny tři požadované referenční zakázky musí prokázat 1 osoba, neboť jen tak lze prokázat její dostatečnou zkušenost s realizací zakázek odpovídajících předmětu veřejné zakázky. Avšak nesmí být vyloučena pravidla obsažená v ustanovení § 82 a § 83 zákona o zadávání veřejných zakázek. Zadavatel musí i v tomto případě při stanovení odlišných podmínek než jsou stanovené v zákonné úpravě dodržet ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek.

⁷² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 189.

⁷³ Jedná se o zadavatelovu možnost, nikoli povinnost, tudíž by nahrazení poddodavatele mělo být učiněno až po vyzvání zadavatelem.

v databázi systému e-Certis⁷⁴, toto ustanovení má však dle § 278 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek odloženou účinnost do 18. října 2018.

Oproti předešlé právní úpravě, kdy zákon o veřejných zakázkách stanovoval dodavatelům povinnost předkládat doklady prokazující kvalifikaci v kopii, nebylo-li zákonem stanoveno jinak, zákon o zadávání veřejných zakázek v ustanovení § 86 odst. 2 stanovuje, že není-li zadavatelem stanoveno v zadávací dokumentaci jinak, může dodavatel při podání žádosti o účast, předběžné nabídky nebo nabídky samotné nahradit požadované dokumenty čestným prohlášením. Vždy pak lze nahradit požadované doklady jednotným evropským osvědčením pro veřejné zakázky.

Před podpisem smlouvy s vítězným dodavatelem si zadavatel vždy vyžádá předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o kvalifikaci, pokud již nebyly v zadávacím řízení předloženy, což vyplývá ze třetího odstavce ustanovení § 86 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Zvláštní úprava pak platí pro případ, kdy dodavatel ke splnění kvalifikace předložil jednotné evropské osvědčení v předchozím zadávacím řízení, dodavatel pak není povinen v dalším zadávacím řízení konaném tentýž zadavatelem předložit doklady osvědčující skutečnosti právě obsažené v jednotném evropském osvědčení.

3.3.7 Jednotné evropské osvědčení

Jednotné evropské osvědčení je upraveno v rámci ustanovení § 87 zákona o zadávání veřejných zakázek, přičemž se jedná o nový institut, který má ulehčit dodavatelům od velké administrativní náročnosti kladené na podání nabídky do zadávacího řízení.⁷⁵

Jedná se o písemné čestné prohlášení účastníka zadávacího řízení o prokázání jeho kvalifikace, a to jak pro účely splnění podmínek účasti, tak pro účely snižování počtu účastníků v daném zadávacím řízení. Jednotné evropské osvědčení si dává za cíl snížit administrativní a finanční náročnost účasti jednotlivých dodavatelů v zadávacím

---

⁷⁴ E-Certis je pilotním projektem Evropské komise, který byl spuštěn v říjnu 2010 a představuje systém, pomocí kterého jsou identifikována osvědčení či doklady k prokázání splnění kvalifikace, které jsou nejčastěji požadovány po účastnících zadávacího řízení v jednotlivých členských státech. V rámci České republiky spravuje databázi Ministerstvo pro místní rozvoj.

⁷⁵ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 190.

řízení.⁷⁶ To spočívá především v tom, že dodavatelé namísto dosavadní nutnosti předkládat jednotlivá osvědčení, certifikáty a jiné doklady předloží jednotné evropské osvědčení, což má usnadnit účast v zadávacím řízení zejména malým a středním podnikům a samozřejmě i zahraničním dodavatelům, kteří nebudou muset předkládat certifikáty užívané v zahraničí.⁷⁷

Institut jednotného evropského osvědčení zavedla nová zadávací směrnice, a to konkrétně v článku 59⁷⁸, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky se vypracovává na základě standardního formuláře, přičemž Komise má stanovit tento standardní formulář v prováděcích aktech. Tímto prováděcím aktem je nařízení Komise EU 2016/7, kde jsou stanoveny obecné pokyny k jeho vyplnění. Formulář je pak dostupný v jazycích všech členských států Evropské unie a dle článku 59 platí, že jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky se vydává pouze v elektronické podobě. Po přechodnou dobu, a to do 18. dubna 2018 může být formulář předložen v rámci nabídky dodavatele i v tištěné podobě.⁷⁹

Do zákona o zadávání veřejných zakázek bylo tedy jednotné evropské osvědčení promítnuto skrze výše zmíněné ustanovení § 87. Účastník zadávacího řízení v jednotném evropském osvědčení veřejné zakázky prokazuje⁸⁰, že:

- a) se nenachází v žádné z vymezených situací dle ustanovení § 74 zákona o zadávání veřejných zakázek, což znamená, že je schopný splnit základní způsobilost k účasti v zadávacím řízení,
- b) splňuje profesní způsobilost podle § 77 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek, což znamená, že je zapsán v obchodním rejstříku či jiné obdobné evidenci,

---

⁷⁶ Cílem jednotného evropského osvědčení je taktéž omezení byrokracie zadávacího řízení veřejné zakázky spočívající v nabídnutí možnosti jednoduchého a unifikovaného dokumentu, který obsahuje soubor standardizovaných otázek pro všechny subjekty v rámci Evropské unie.

⁷⁷ Mgr. Zuzana Gajdošová, LL.M., Článek e-právo Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky – skutečně (ne)praktická pomůcka? E-právo Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jednotne-evropske-osvedceni-pro-verejne-zakazky-skutecne-neprakticka-pomucka-104522.html>

⁷⁸ V bodě prvním je obsaženo: „V okamžiku podávání žádostí o účast nebo nabídek veřejní zadavatelé přijímají jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky, jež sestává z aktualizovaného vlastního prohlášení, jakožto předběžný doklad namísto osvědčení vydaných veřejnými orgány nebo třetími stranami, jež potvrzují, že příslušný hospodářský subjekt splňuje požadované podmínky.“

⁷⁹ Mgr. Zuzana Gajdošová, LL.M., Článek e-právo Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky – skutečně (ne)praktická pomůcka? E-právo Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jednotne-evropske-osvedceni-pro-verejne-zakazky-skutecne-neprakticka-pomucka-104522.html>

⁸⁰ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 231.

- c) splňuje ekonomickou kvalifikaci podle ustanovení § 78 zákona o zadávání veřejných zakázek, tedy, že je schopen doložit minimální roční obrat, který zadavatel stanovil v zadávacích podmínkách,
- d) splňuje technickou kvalifikaci podle ustanovení § 79 zákona o zadávání veřejných zakázek, což předpokládá, že má potřebné lidské i technické zdroje, odborné zkušenosti nebo dovednosti,
- e) a taktéž naplňuje míru úrovně kritérií, na jejichž základě došlo ke snížení počtu účastníků zadávacího řízení podle ustanovení § 111 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Jednotné evropské osvědčení je možné předložit opakovaně. Jednotné evropské osvědčení je nutné považovat za předběžný doklad, a to z toho důvodu, že vítězný dodavatel má stále povinnost předložit požadované doklady před podpisem smlouvy, neboť zadavatel má vždy povinnost si před uzavřením smlouvy od vybraného dodavatele vyžádat předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o kvalifikaci, pokud již nebyly v zadávacím řízení předloženy, což vyplývá z ustanovení § 86 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek. Dodavatel tak musí být připraven předložit doklady bez zbytečného odkladu pro případ, že se stane vítězným uchazečem. V tomto ohledu je tak vhodné, aby dodavatelé v rámci časového plánování jejich účasti v konkrétním zadávacím řízení s touto skutečností počítali a nenechávali obstarání dokladů na poslední chvíli za účelem předejití potencionálnímu vyloučení v případě, že nebudou s to doklady předložit včas.⁸¹

Zadavatel však může požádat o předložení dokladů nebo jejich části i ostatní dodavatele, ne tedy jenom vítězného dodavatele, a to dle ustanovení § 86 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek, avšak pouze pokud je to nezbytné k zajištění řádného vedení tohoto zadávacího řízení, což vyplývá ze článku 59 odst. 4 nové zadávací směrnice. Prováděcí nařízení Komise EU č. 2016/7 ze dne 5. ledna 2016, kterým se zavádí standardní formulář jednotného evropského osvědčení pro veřejné zakázky, Příloha 1 - Pokyny k vyplnění, však apeluje na zadavatele, že mají dbát na to, aby se na hospodářské subjekty nekladla nadměrná administrativní zátěž v podobě systematického vyžadování osvědčení či dalších druhů dokladů od všech účastníků

---

⁸¹ Mgr. Zuzana Gajdošová, LL.M., Článek e-právo Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky – skutečně (ne)praktická pomůcka? E-právo. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jednotne-evropske-osvedceni-pro-verejne-zakazky-skutecne-neprakticka-pomucka-104522.html>.

daného zadávacího řízení nebo aby nedocházelo k diskriminačnímu výběru hospodářských subjektů, od nichž budou takové doklady vyžadovány.⁸² Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek⁸³ vyplývá, že ze strany zadavatelů by nemělo docházet k nadužívání tohoto práva a měli by ho vždy využívat v souladu se základními zásadami zákona o zadávání veřejných zakázek, zejména však se zásadou přiměřenosti a využívat ho až tehdy, když mají o jednotném evropském osvědčení pochybnosti nebo nejasnosti.⁸⁴

V případě, že zadavatel může získat potřebné podklady prostřednictvím přístupu do vnitrostátní databáze, například virtuální spisu obchodní společnosti popřípadě systému předběžného ověření způsobilosti, dodavatelé pak nemají povinnost předložit příslušný doklad a zadavatel si musí tento doklad z této databáze obstarat sám. Do takovéto databáze by měli mít možnost nahlížet i zadavatelé z jiných členských států. Členské státy by tedy měli zprovoznit systém e-Certis, ve kterém by měli zpřístupnit aktualizovaný úplný seznam databází obsahující relevantní informace o hospodářských subjektech. V rámci jednotného evropského osvědčení pak zadavatel pouze odkáže na to, že požadovaný údaj lze stáhnout z takovéto databáze a uvést na ni odkaz. Uvedením této informace s odkazem na danou databázi dodavatel zároveň vyslovuje souhlas s tím, aby si zadavatel opatřil příslušnou dokumentaci v souladu s příslušnými právními předpisy o zpracování osobních údajů, a to zejména zvláštních kategorií údajů, např. o protiprávním jednání.⁸⁵

3.3.8 Změny kvalifikace účastníka zadávacího řízení

I v rámci změny kvalifikace účastníka zadávacího řízení došlo k dílčím změnám oproti právní úpravě obsažené v zákoně o veřejných zakázkách, resp. došlo k upuštění

---

⁸² Mgr. Zuzana Gajdošová, LL.M., Článek e-právo Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky – skutečně (ne)praktická pomůcka? E-právo. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jednotne-evropske-osvedceni-pro-verejne-zakazky-skutecne-neprakticka-pomucka-104522.html>

⁸³ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek, Dostupný z Automatizovaného právního systému informací ASPI (k § 53 odst. 4)

⁸⁴ Pokud by zadavatel požadoval dokumenty svévolně a bezdůvodně a způsoboval tím dodavatelům nepřiměřenou administrativní zátěž, bylo by to v rozporu se zásadou přiměřenosti i v rozporu s hlavním cílem pro zavedení jednotného evropského osvědčení, což je snížení administrativní náročnosti kladené na jednotlivé dodavatele.

⁸⁵ Mgr. Zuzana Gajdošová, LL.M., Článek e-právo Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky – skutečně (ne)praktická pomůcka? E-právo. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jednotne-evropske-osvedceni-pro-verejne-zakazky-skutecne-neprakticka-pomucka-104522.html>

od oznámení jakékoli změny v kvalifikaci. Účastník zadávacího řízení není dle úpravy obsažené v zákoně o zadávání veřejných zakázek povinen oznamovat zadavateli všechny změny kvalifikace, ale pouze takové, které mají vliv na samotný průběh zadávacího řízení veřejné zakázky.

V ustanovení § 88 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách je pak popsáno, kdy účastníku zadávacího řízení nevzniká povinnost oznámit zadavateli změnu v předložené kvalifikaci⁸⁶. Jedná se o tyto situace:

- a) podmínky kvalifikace jsou nadále změněny,
- b) nedošlo k ovlivnění kritérií pro snížení počtu účastníků zadávacího řízení nebo nabídek a
- c) nedošlo k ovlivnění kritérií hodnocení nabídek.

I kdyby byl splněn pouze jeden z důvodů podle písmen a, b nebo c) nejsou podmínky pro výjimku, která spočívá v oprávnění dodavateli neoznamovat změnu kvalifikaci zadavateli, naplněny a účastník zadávacího řízení musí takovou změnu nahlásit.⁸⁷

Pokud je dodavatel povinen tedy tuto změnu v kvalifikaci nahlásit, je nezbytné, aby tak učinil do 5 pracovních dnů a do 10 pracovních dnů od tohoto oznámení je povinen předložit nové dokumenty nebo prohlášení ke kvalifikaci, přičemž zadavatel může tyto lhůty prodloužit či prominout jejich zmeškání.

Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek⁸⁸ pak vyplývá, že za změnu v kvalifikaci, která by bez nápravy znamenala nesplnění kvalifikace lze spatřovat zejména v následujících situacích:

- účastník zadávacího řízení pozbyde určité oprávnění k provozování činnosti, která je předmětem veřejné zakázky,

---

⁸⁶ Z Komentáře o zadávání veřejných zakázek (HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 234) vyplývá, že za takovou změnu je zejména považována situace, kdy dojde například ke změně trvalého bydliště statutárního orgánu účastníka zadávacího řízení či nahrazení člena statutárního orgánu účastníka zadávacího řízení, přičemž i nový člen statutárního orgánu splňuje podmínky, které musel splňovat původní člen statutárního orgánu.

⁸⁷ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 233

⁸⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 233

- člen statutárního orgánu účastníka zadávacího řízení je odsouzen pro zákonem vymezený trestný čin,
- smlouva mezi účastníkem zadávacího řízení s osobou, která za účastníka zadávacího řízení prokazovala část kvalifikace, pozbyde platnosti a účastník zadávacího řízení tak nebude dostatečně kvalifikován pro plnění veřejné zakázky,
- účastník zadávacího řízení propustí z pracovního poměru zaměstnance, který byl členem hodnoceného týmu a nemá za něj adekvátní náhradu.

Otázku, zda se jedná o zásadní změnu v kvalifikaci či nikoli, si musí dodavatel zodpovědět sám, což ovšem může způsobit pozdější komplikace.

Pokud ovšem dodavatel tuto změnu vyhodnotí jako nepodstatnou, která nemá na splnění kvalifikace žádný vliv, přičemž tuto změnu zadavateli tedy za použití výjimky dané mu zákonem o zadávání veřejných zakázek, neohlásí, dává tím zadavateli důvod k tomu, aby tohoto dodavatele vyloučil ze zadávacího řízení, neboť zadavatel dle ustanovení § 88 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek platí, že dozwí-li se zadavatel, že dodavatel nesplnil povinnost oznámit změnu v kvalifikaci, zadavatel takového účastníka bezodkladně vyloučí ze zadávacího řízení.

Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek⁸⁹ pak vyplývá, že „*pokud by došlo před uzavřením smlouvy ke ztrátě kvalifikace účastníka zadávacího řízení, který se stane vybraným dodavatelem, a ten tuto změnu, v rozporu s komentovaným ustanovením zadavateli neoznámil a došlo by k uzavření smlouvy, je zadavatel oprávněn tuto smlouvu vypovědět nebo od ní odstoupit na základě ustanovení § 223 odst. 2 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek.*“

---

⁸⁹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 235

IV. ZÁKLADNÍ ZPŮSOBILOST

Pokud zadavatel na základě předpokládané hodnoty stanovil, že se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku, je v souladu s ustanovením § 73 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek povinen vyžadovat prokázání základní způsobilosti. Rozsah základní způsobilosti upravený v zákoně o zadávání veřejných zakázek zcela odpovídá požadavkům zadávacích směrnic a není tedy pojat striktnější formou, než upravují zadávací směrnice.⁹⁰

Základní způsobilost je upravena v ustanovení § 74 zákona o zadávání veřejných zakázek. Oproti předchozí právní úpravě doznala úprava základní způsobilosti, dříve základních kvalifikačních předpokladů, některých změn. Značnou změnou oproti předchozí právní úpravě je prokazování kritéria způsobilosti zahraniční pobočkou závodu.⁹¹

4.1 Podmínky základní způsobilosti

Základní způsobilost lze rozdělit do pěti skupin, z nichž každou musí dodavatel v zadávacím řízení prokázat⁹²:

- 1) trestní bezúhonnost
- 2) neexistenci splatného daňového nedoplatku
- 3) neexistenci splatného nedoplatku na pojistném na zdravotním pojištění
- 4) neexistenci splatného nedoplatku na příspěvku na sociální zabezpečení
- 5) neexistenci situace likvidace dodavatele.

---

⁹⁰ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 193

⁹¹ Například dle Komentáře Herman 193 – je-li dodavatelem německá pobočka francouzské společnosti, prokazuje tato pobočka základní způsobilosti pouze ve vztahu k Německu, tj. k zemi sídla pobočky a nikoliv ve vztahu k zemi sídla její mateřské společnosti. Základní způsobilost tak musí prokázat jak zahraniční pobočka, tak i její vedoucí.

⁹² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 194

4.1.1 Trestní bezúhonnost

Způsobilým není dle ustanovení § 74 odst. 1 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek dodavatel, který byl v zemi svého sídla v posledních pěti letech před zahájením zadávacího řízení pravomocně odsouzen pro trestný čin uvedený v příloze č. 3 zákona o zadávání veřejných zakázkách⁹³ nebo obdobný trestný čin podle právního řádu země sídla dodavatele, přičemž k zahlazeným odsouzením se nepřihlíží.

Oproti úpravě obsažené v rámci zákona o veřejných zakázkách je v zákoně o zadávání veřejných zakázek uveden výčet trestných činů mimo text vlastního zákona, a to konkrétně právě ve výše uvedené příloze č. 3. Dle této přílohy č. 3 k zákonu č. 134/2016 Sb. je pro účely prokázání splnění základní způsobilosti podle ustanovení § 74 odst. 1 písm. a) trestným činem:

- a) trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny nebo trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině
- b) trestný čin obchodování s lidmi,
- c) tyto trestné činy proti majetku – podvod, úvěrový podvod, dotační podvod, podílnictví, podílnictví z nedbalosti, legalizace výnosů z trestné činnosti, legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti
- d) tyto trestné činy hospodářské – zneužití informace a postavení v obchodním styku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, ve veřejné soutěži a veřejné dražbě, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži, pletichy ve veřejné dražbě, poškození finančních zájmů Evropské unie
- e) trestné činy obecné nebezpečné,
- f) trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci,
- g) tyto trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných – trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby, trestné činy úředních osob, úplatkářství, jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci.

---

⁹³ V příloze č. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek jsou vyjmenovány trestné činy konkrétně (např. trestný čin podvodu), či souhrnně (např. trestné činy obecně nebezpečné.)

Tento výčet trestných činů je širší než byl v předchozí právní úpravě, což ovšem není libovůle zákonodárce, nýbrž tato skutečnost vychází z nových evropských zadávacích směrnic.⁹⁴

Ze zákonné dikce dále vyplývá, že trestní bezúhonnost je prokazována výhradně ve vztahu k zemi sídla dodavatele a ne již současně ve vztahu k České republice, toto opatření spočívající v zúžení rozsahu prokazování kvalifikačního předpokladu, přičemž vychází z nových evropských zadávacích směrnic.

Zadavatel může taktéž dle znění zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat prokázání trestní bezúhonnosti za dobu posledních 5 let předcházejících před zahájením zadávacího řízení. Zadavatel tedy nesmí požadovat splnění tohoto kvalifikačního předpokladu za dobu delší, neboť takový požadavek by byl v rozporu se zákonem. Dle mého názoru zákonodárce i přesně určil dobu daného výpočtu pěti let, tudíž by neměl tento požadavek činit v praxi problémy. Lze jen podotknout, že z Komentáře o zadávání veřejných zakázek⁹⁵ vyplývá, že pro danou problematiku je pro výpočet stanovené lhůty rozhodné datum nabytí právní moci odsuzujícího rozsudku, přičemž jestliže došlo k zaházení trestného činu dle § 105 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se při posuzování kvalifikace k tomuto zaházení nepřihlíží, resp. není-li v rámci předloženého výpisu z rejstříku trestu uveden žádný záznam, je podmínka beztrestnosti splněna.

4.1.2 Neexistence daňových nedoplatků

Tento daňový nedoplatek musí být splatný, kdy splatným nedoplatkem je myšlena částka daně, která není uhrazena a jejíž lhůta splatnosti již uplynula. Pokud tedy účastník zadávacího řízení v rámci své nabídky předloží daňový nedoplatek, který ovšem není po splatnosti, nelze to považovat za skutečnost, ze které vyplývá nesplnění kvalifikace, resp. základní způsobilosti. Zákon o zadávání veřejných zakázek taktéž přichází, dle mého názoru s pozitivní novinkou pro dodavatele, s možností, ze které vyplývá, že pokud má dodavatel s příslušným správcem daně uzavřený splátkový

---

⁹⁴ V okruhu trestných činů je nově zakotvena dětská práce a jiná forma obchodování s lidmi. Naopak již v okruhu trestných činů není kategorie trestných činů souvisejících s předmětem podnikání dodavatele.

⁹⁵ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 195.

kalendář týkající se daňového nedoplatku po splatnosti, je jeho základní způsobilost taktéž zachována, neboť i když jeho dluh nezaniká, jeho splatnost však byla odložena.

Dle mého názoru, je tento krok zákonodárce správný, neboť v minulosti byla otázka daňových nedoplatků opakovaně řešena i v rámci rozhodovací praxe, kdy je možné například zmínit následující níže uvedené rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. S198/2007-00235/2007/550-IB. Zadavatel ve zkoumaném zadávacím řízení vyloučil uchazeče o veřejnou zakázku, neboť neprokázal splnění základního kvalifikačního předpokladu dle § 53 odst. 1 písm. f) tedy, že nemá v evidenci daní zachyceny nedoplatky. Tento uchazeč totiž ve své nabídce namísto potvrzení o bezdlužnosti, předložil sdělení Finančního úřadu, že žádosti o vydání potvrzení správce nemůže vyhovět, neboť jsou evidovány daňové nedoplatky tohoto uchazeče, přičemž uchazeč přiložil k tomuto sdělení Finančního úřadu ještě rozhodnutí o posečkání daně.

Dle Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vyloučil zadavatel uchazeče oprávněně, neboť uchazeč jakožto navrhovatel *„nesplnil podmínku prokázání základního kvalifikačního předpokladu, tj. nepředložil potvrzení příslušného finančního úřadu o tom, že nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky. Tuto skutečnost nelze zhojit předložením rozhodnutí o posečkání daně, neboť toto rozhodnutí neruší existenci daňového nedoplatku, o kterém bylo finančním orgánem pravomocně rozhodnuto. Nelze jej tedy zaměňovat za vznik daňové povinnosti s běžící lhůtou k uhrazení daně.“*

Dle zákona o zadávání veřejných zakázek by tato skutečnost, tedy rozhodnutí o posečkání daně správcem daně, kdy se posouvá doba splatnosti daňového nedoplatku, znamenala, že daný účastník zadávacího řízení by v tomto bodě splnil základní způsobilost.

Domnívám se, že tento krok zákonodárce je vstřícným krokem vůči dodavatelům, kteří se dostanou do finančních potíží, nicméně mají snahu tuto situaci efektivně řešit, a k tomu potřebují samozřejmě dostávat co nejvíce obchodních zakázek, přičemž za účinnosti zákona o veřejných zakázkách, by tento dodavatel byl ze zadávacího řízení vyloučen pro nesplnění základní kvalifikace.

Je na místě ovšem dodat, že v případě, že nebude účastník zadávacího řízení splátkový kalendář dojednaný se správcem daně splnit, svou základní způsobilost opět ztrácí.

Tento požadavek se vztahuje na rozdíl od trestní bezúhonnosti k prokázání této podmínky základní způsobilosti jak k zemi sídla dodavatele, tak i ve vztahu k České republice.⁹⁶

4.1.3 Neexistence splatného nedoplatku na pojistném na zdravotním pojištění

Způsobilým je takový dodavatel, který nemá v České republice nebo v zemi svého sídla splatný nedoplatek na pojistném nebo penále na veřejné zdravotní pojištění. I zde využil zákonodárce možnosti zmírnit požadavky oproti předešlé právní úpravě obsažené v zákoně o veřejných zakázkách, kdy za situace, za které má dodavatel uzavřen splátkový kalendář vztahující k nedoplatku na pojistném na zdravotní pojištění, který plní, je považován za dodavatele, který splnil tento bod základní způsobilosti.

4.1.4 Neexistence splatného nedoplatku na příspěvku na sociální zabezpečení

Způsobilý je dodavatel, který nemá v České republice nebo v zemi svého sídla splatný nedoplatek na pojistném nebo penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Taktéž i v tomto případě zákonodárce postupoval cestou, která je pro dodavatele příznivější než úprava obsažená v zákoně o veřejných zakázkách. I v tomto případě, pokud dodavatel předloží splátkový kalendář, který plní, považuje se za dodavatele, jenž nemá splatný nedoplatek na pojistném nebo penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

---

⁹⁶ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 195

4.1.5 Neexistence situace likvidace dodavatele

Dodavatel v rámci této podmínky základní způsobilosti prokazuje, že se nenachází v likvidaci nebo jiné obdobné situaci⁹⁷ nebo proti němu není vydáno rozhodnutí o úpadku. Tento požadavek základní způsobilosti se prokazuje k zemi jeho sídla, tedy již nikoli ve vztahu k České republice, pokud se jedná o cizího dodavatele.

4.2 Právnícká osoba, pobočka závodu

Pro základní způsobilost dále platí, že pokud je dodavatelem právnícká osoba, musí podmínku trestní bezúhonnosti splňovat tato právnícká osoba a zároveň každý člen statutárního orgánu, což vyplývá z ustanovení § 74 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek. Dále z tohoto ustanovení vyplývá, že pokud je členem statutárního orgánu právnícká osoba, je nutné, aby podmínky trestní bezúhonnosti splňovala i tato právnícká osoba, každý z členů jejího statutárního orgánu a dále také osoba zastupující tuto právníckou osobu ve statutárním orgánu dodavatele.

Účastní-li se zadávacího řízení pobočka závodu zahraniční právnícké osoby, musí podmínky trestní bezúhonnosti splňovat tato právnícká osoba a vedoucí pobočky závodu.

Je-li pobočka závodu české právnícké osoby, pak musí podmínku bezúhonnosti splnit osoby právě uvedené v ustanovení § 74 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek a vedoucí pobočky závodu. Ve vztahu k pobočce české právnícké osoby byl zákonodárce striktnější, což je z toho důvodu, že je snaha zamezit k zakládání účelových poboček v případě, že by některý z členů statutárního orgánu podmínku trestní bezúhonnosti nesplňoval.⁹⁸

Zákon o zadávání veřejných zakázek, taktéž ve svém ustanovení § 74 odst. 4, zakotvuje možnost, aby zadavatel v zadávací dokumentaci stanovil, že podmínku

---

⁹⁷ Dle Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek (HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016) je za jinou obdobnou situaci považován např. případ, kdy proti dodavateli bylo vydáno rozhodnutí o úpadku a insolvenční řízení nebylo dosud pravomocně ukončeno.

⁹⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 197

trestní bezúhonnosti musí splňovat i jiné osoby než jsem výše uvedla, ovšem pouze za předpokladu, že se jedná o osoby, které mají v rámci struktury dodavatele práva spojená se zastupováním, rozhodováním nebo kontrolou dodavatele. Výčet osob, které mají splňovat trestní bezúhonnost, není na rozdíl od dřívější právní úpravy obsažené v zákoně o veřejných zakázkách uzavřený. Zadavatel musí okru osob přesně stanovit v zadávací dokumentaci a taktéž je přesně definovat, nestačí tedy odkaz na pouhé zákonné ustanovení, jako příklad lze uvést (zadavatel požaduje prokázání trestní bezúhonnosti u osob, které jsou členy kontrolního orgánu dodavatele).⁹⁹ Konkretizace přesných podmínek vychází mimo jiné z ustanovení § 36 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy zadávací podmínky musí být stanoveny v podrobnostech nezbytných pro účast dodavatele v zadávacím řízení.

4.3 Prokázání základní způsobilosti

Prokázání základní způsobilosti je upraveno v ustanovení § 75 zákona o zadávání veřejných zakázek.

V odstavci prvním daného ustanovení je upraven výčet jednotlivých dokladů pomocí kterých dodavatel pokazuje splnění základní způsobilosti, a o ve vztahu k České republice¹⁰⁰. Jedná se o výčet následujících dokladů, přičemž ovšem může být základní způsobilost doložena i jiným rovnocenným dokladem, pokud požadovaný doklad není možné doložit z důvodů, které nelze dodavateli klást k tíži, což vyplývá z ustanovení § 45 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek:

- a) výpis z evidence Rejstříku trestů ve vztahu k prokázání trestní bezúhonnosti
- b) potvrzení příslušného finančního úřadu ve vztahu k neexistenci splatného nedoplatku v evidenci daní
- c) písemné čestné prohlášení ve vztahu ke spotřební dani k neexistenci splatného nedoplatku v evidenci daní

---

⁹⁹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 197

¹⁰⁰ Zahraniční dodavatelé prokazují splnění své základní způsobilosti doklady, které vydávají v zemi jejich sídla.

- d) písemného čestného prohlášení ve vztahu k nedoplatku na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění
- e) potvrzení příslušné okresní správy sociálního zabezpečení ve vztahu k nedoplatku na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- f) výpisu obchodního rejstříku, nebo předložením písemného čestného prohlášení v případě, že není v obchodním rejstříku zapsán ve vztahu k prokazování neexistence likvidace.

Velkou změnou oproti předchozí právní úpravě obsažené v rámci zákona o veřejných zakázkách je pak skutečnost obsažená v ustanovení § 75 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy zadavatel již není povinen vyloučit dodavatele, který nesplnil základní způsobilost.

Avšak zadavatel není oprávněn tuto možnost využít kdykoliv, ale pouze při kumulativním splnění těchto podmínek:

- a) pokud by vyloučení účastníka znemožnilo zadání veřejné zakázky v tomto zadávacím řízení a současně
- b) pokud by naléhavý veřejný zájem¹⁰¹, zejména veřejné zdraví nebo ochrana životního prostředí, vyžaduje plnění veřejné zakázky.

4.4 Obnovení způsobilosti účastníka v zadávacím řízení

Nové zadávací směrnice obsahují i institut nazvaný jako tzv. self-cleaning, který je zakotven v zákoně o zadávání veřejných zakázek v ustanovení § 76.

Nové zadávací směrnice definují institut tzv. self-cleaningu jako „*možnost uchazeče, který se nachází v některých situacích vedoucích k jeho vyloučení, aby doložil přijetí opatření k prokázání jeho spolehlivosti navzdory existenci platného důvodu pro vyloučení. Uchazeč tak předloží zadavateli doklady, že přijal opatření, která vedou k*

---

¹⁰¹ Z Preambule Evropských zadávacích směrnic vyplývá, že se o naléhavý právní zájem jedná tehdy, když lze například naléhavě potřebujeme očkovací látky nebo je potřeba nouzově nakoupit vybavení u dodavatele, který nesplnil některou z podmínek základní způsobilosti. Je nutné podotknout, že neuplatnění důvodu pro vyloučení účastníka z důvodu uplatnění naléhavého veřejného zájmu bude skutečně velmi ojedinělým případem, který bude muset být velmi důsledně odůvodněn.

*napravení trestného činu či pochybení a k zamezení jejich opakování. V této souvislosti uchazeč zejména prokáže, že nahradil nebo se zavázal nahradit veškeré škody způsobené spácháním trestného činu nebo pochybením, detailně vysvětlil fakta a okolnosti v aktivní součinnosti s vyšetřujícími orgány a přijal konkrétní technická, organizační a personální opatření vhodná k zabránění další trestné činnosti nebo pochybení. V případě, že zadavatel tyto doklady považuje za dostatečné, uchazeč ze zadávání veřejných zakázek vyloučen nebude. Přijatá opatření zadavatel hodnotí s ohledem na závažnost a konkrétní okolnosti trestného činu nebo pochybení“.*¹⁰²

Označení tzv. self-cleaningu lze přeložit jako „sebeočistění“ dodavatele od pochybení, kterého se dopustil. Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁰³ vyplývá, že „existence tohoto konceptu je reakcí na vyšší míru rigidnosti zákona při vylučování, dochází k posilování pružnosti tak, že dodavatelé mohou reagovat na své předchozí pochybení a následně zadavatelé mohou konání dodavatele akceptovat“.

V zákoně o zadávání veřejných zakázek je obnovení způsobilosti účastníka zadávacího řízení koncipováno jako institut využitelný pro nadlimitní režim veřejné zakázky, nicméně i v rámci podlimitního režimu lze tento institut použít, a to buď na základě ustanovení § 52 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek či na základě ustanovení § 53 odst. 4 zákona o zadávání veřejných, pokud si zadavatel v rámci zjednodušeného podlimitního režimu vyhradil použít jednotlivá pravidla pro zadávací řízení pro nadlimitní režim.¹⁰⁴

Samotný postup obnovení způsobilosti účastníka zadávacího řízení je přiblížen v rámci zákonných ustanovení následovně. Účastník zadávacího řízení má tedy zákonem danou možnost, že i přes nesplnění základní způsobilosti k účasti v zadávacím řízení nebo naplnění důvodu nezpůsobilosti dle § 48 odst. 5 a 6, aby obnovil svou způsobilost k účasti v zadávacím řízení. To ovšem platí pouze za předpokladu, že v průběhu zadávacího řízení doloží, že přijal dostatečná nápravná opatření.¹⁰⁵

---

¹⁰² Důvodová zpráva k zákonu o zadávání veřejných zakázek, str. 230

¹⁰³ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 200

¹⁰⁴ FIDLER, V. Jaké možnosti vám přináší self-cleaning? Veřejné zakázky v praxi. 2016. č. 6, s. 14.

¹⁰⁵ Výše uvedené neplatí po dobu, na kterou byl účastník zadávacího řízení pravomocně odsouzen k zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti v koncesním řízení.

Demonstrativní výčet nápravných opatření je následující:

- a) uhrazení dlužných částek nebo nedoplatků
- b) úplná náhrada újmy způsobená spácháním trestného činu nebo pochybením
- c) aktivní spolupráce s orgány provádějícími vyšetřování, dozor, dohled nebo přezkum¹⁰⁶, nebo
- d) přijetí technických, organizačních nebo personálních preventivních opatření proti trestné činnosti nebo pochybením.

Znakem těchto výše uvedených nápravných opatření je, že dodavatel své pochybení uznal a současně projevuje svou snahu toto pochybení aktivně napravit.¹⁰⁷

Zadavatel pak tyto předložená nápravná opatření posoudí, přičemž zohlední především skutečnost, zda přijatá nápravná opatření považuje dostatečná vzhledem k závažnosti a konkrétní okolnosti trestného činu nebo jiného pochybení.

Domnívám se, že bude velmi problematické odůvodnit, co zadavatel považuje za dostačující nápravné opatření.

Z Komentáře k zákonu o veřejných zakázkách¹⁰⁸ sice vyplývá, že by mělo dojít k posouzení, zda přijatá nápravná opatření účinně snižují riziko možného opakování pochybení do budoucna a zároveň skutečnost, že byť to zákon nestanovuje výslovně, není zadavatel při posouzení nápravných opatření vázán rozhodnutím jiného zadavatele týkajících se stejného účastníka.

Jsem tedy toho názoru, že zadavatel se vystavuje při využití možnosti dané § 76 zákona o veřejných zakázkách riziku, že bude konfrontován ze strany dohledových orgánů, že nepostupoval v souladu se základními zásadami, na kterých stojí zákon o zadávání veřejných zakázek.

Úskalí spatřuji především v této modelové situaci, dodavatel předloží zadavateli, že plní nápravná opatření spočívající ve spolupráci s příslušnými vyšetřujícími orgány.

---

¹⁰⁶ Z důvodové zprávy k zákonu o veřejných zakázkách vyplývá, že může jít o policii, inspekci životního prostředí, orgány ochrany životního prostředí apod.

¹⁰⁷ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 201.

¹⁰⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 202.

Zadavatel to vyhodnotí jako přípustné nápravné opatření a dodavateli obnoví způsobilost k účasti v zadávacím řízení, resp. účastníka ze zadávacího řízení nevyloučí nebo předchozí vyloučení účastníka zadávacího řízení zruší. Následná kontrola ze strany dohledových orgánů však názor zadavatele sdílet nebude, a zadavatel bude muset složitě dokládat a vysvětlovat, že svým jednáním např. účelně nezmanipuloval výsledek zadávacího řízení.

Osobně si tedy myslím, že ustanovení § 76 zákona o veřejných zakázkách bude podrobeno mnohokrát správnímu řízení u dohledového orgánu, který snad nastaví bližší pravidla pro to, co lze pokládat za dostačující nápravné opatření.

Závěrem pouze poukazuji na Komentář k zákonu o veřejných zakázkách,¹⁰⁹ ze kterého vyplývá, že dodavatel nemá právní nárok, aby zadavatel posoudil jeho nápravná opatření jako dostatečná pro znovunabytí způsobilosti. Dodavatel má právo pouze na projednání a posouzení nápravného opatření ze strany zadavatele, ale nikoli na pozitivní výsledek takového posouzení.

Dodavatel taktéž může nápravné opatření doložit zadavateli jak v období po doručení nabídky, tak před vydáním rozhodnutí zadavatele o jeho vyloučení ze zadávacího řízení, tak po vydání rozhodnutí zadavatele o vyloučení tohoto dodavatele z důvodu nesplnění základní nezpůsobilosti či naplnění důvodu nezpůsobilosti dle § 48 odst. 5 a 6 zákona o zadávání veřejných zakázek.¹¹⁰

---

¹⁰⁹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹¹⁰ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 202.

V. PROFESNÍ ZPŮSOBILOST

V zákoně o zadávání veřejných zakázek je profesní způsobilost jednou ze složek požadované kvalifikace. Doklady, které jsou předmětem posouzení ze strany zadavatele, a které zadavatel požaduje, potvrzují dodavatelovu veřejnoprávní autorizaci k výkonu činnosti, která je předmětem plnění veřejné zakázky.¹¹¹

Zákon o zadávání veřejných zakázek rozlišuje mezi profesní způsobilostí povinnou, což představuje požadavek zadavatele na zápis dodavatele v obchodním rejstříku či jiné obdobné evidenci a způsobilost nepovinnou, kdy je na úvaze zadavatele, zda bude požadovat doklady obsažené v ustanovení § 77 odst. 2.¹¹²

Obsah, rozsah i způsob prokázání profesní způsobilosti je tedy stanoven v ustanovení § 77 zákona o zadání veřejných zakázek a zadavatel tyto skutečnosti nemůže svým rozhodnutím modifikovat, resp. může rozhodnout, které podmínky bude požadovat a které nikoli, ovšem za splnění podmínky, kdy je povinen požadovat předložení dokladů dle ustanovení § 77 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Dodavatel je povinen předložit doklady v prosté kopii, a není oprávněn prokazovat splnění podmínek profesní způsobilosti předložením výpisu z obchodního rejstříku pořízeného pomocí prostého elektronického výpisu, neboť takový výpis má pouze informativní charakter a není možné ho považovat za dokument, který by autoritativně potvrzoval údaje, které jsou v něm uvedené. Dodavatel je tedy povinen předložit autoritativně potvrzený výpis z obchodního rejstříku nebo jeho kopii.¹¹³

Dodavatel, který je zapsán v obchodním rejstříku¹¹⁴, musí předložit právě výše uvedený autoritativně potvrzený výpis z obchodního rejstříku. V případě, že je

---

¹¹¹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹¹² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 203

¹¹³ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹¹⁴ Do obchodního rejstříku se zapisují osoby uvedené v § 42 zákona č. 304/2013Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

dodavatel evidován v rámci jiné evidence, je povinen předložit výpis z této evidence, popřípadě jiný obdobný doklad, pokud nelze výpis z takové evidence obstarat.¹¹⁵

Jinou obdobnou evidencí je míněna například evidence zemědělského podnikatele podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.¹¹⁶

Pro případ, že osoba není zapsána ani v obchodním rejstříku ani jiné obdobné evidenci, žádný doklad nedodává, přičemž to neznamená, že by neprokázala profesní způsobilost, pokud jiný právní předpis takový zápis nevyžaduje, ale je vhodné o této skutečnosti zadavatele ve své nabídce vyrozumět a uvést důvody, pro které tomu tak je.¹¹⁷

Zadavatel, v rámci prokázání nepovinné profesní způsobilosti, může v souladu s ustanovením § 77 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat, aby dodavatel předložil ve své nabídce doklad, že je:

- a) *oprávněn podnikat v rozsahu odpovídajícímu předmětu veřejné zakázky, pokud jiné právní předpisy takové oprávnění vyžadují,*
- b) *členem profesní samosprávné komory nebo jiné profesní organizace, je-li takové členství pro plnění veřejné zakázky na služby jinými právními předpisy vyžadováno, nebo*
- c) *odborně způsobilý nebo disponuje osobou, jejímž prostřednictvím odbornou způsobilost zabezpečuje, je-li pro plnění veřejné zakázky odborná způsobilost jinými právními předpisy vyžadována.*¹¹⁸

---

¹¹⁵ Z Komentáře ASPI vyplývá, že „pokud dodavatel má být zapsán do obchodního rejstříku nebo má být veden v jiné obdobné evidenci a není, a v důsledku této skutečnosti příslušný výpis nepředloží, nelze hovořit o prokázání splnění profesní způsobilosti v plném rozsahu.

¹¹⁶ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 203

¹¹⁷ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹¹⁸ Bude-li předmětem plnění veřejné zakázky zhotovení projektové dokumentace ke stavbě, musí zadavatel požadovat prokázání odborné způsobilosti podle příslušného zvláštního předpisu, v tomto případě tedy příslušné ověření o autorizaci dle autorizačního zákona.

Požadavky zadavatele na prokázání nepovinné profesní způsobilosti musí být samozřejmě také stanoveny v souladu se základními zásadami obsažený v ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Je na místě doporučit zadavateli, aby co nejlépe konkretizoval oprávnění, která požaduje pro splnění nepovinné profesní způsobilosti, o čemž svědčí i následující rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. S173/2014/VZ-11376/2014/511/Mon, které se sice týká předchozí právní úpravy, nicméně dle mého názoru lze vztáhnout i znění zákona o zadávání veřejných zakázek.

V tomto rozhodnutí zadavatel stanovil, že požaduje splnění profesního kvalifikačního předpokladu předložením dokladu o oprávnění k podnikání v rozsahu odpovídajícím předmětu veřejné zakázky, a nikterak nespécifikoval, která oprávnění přesně požaduje.

Posléze se rozhodl zadávací řízení zrušit, neboť došel k závěru, že tento profesní kvalifikační požadavek nestanovil dostatečně určitě, resp. že požaduje také předložení dokladu o oprávnění pro hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem vydaného orgánem státní báňské správy. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže však v rozhodnutí konstatoval, že tento důvod uvedený zadavatelem jako důvod hodný zvláštní zřetele nelze vzít v potaz a že zadávací řízení nemělo být z tohoto důvodu vůbec zrušeno, čímž došlo k podstatnému ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky.¹¹⁹

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže konstatoval, že neshledal v daném případě „že by zadavatel chybně, nedostatečným způsobem či jakkoliv jinak v rozporu se zákonem stanovil požadavky na prokázání profesní kvalifikace. Pokud zadavatel v případě požadavku na prokázání profesní kvalifikace uvedl obecný požadavek na předložení dokladu o oprávnění k podnikání podle zvláštních předpisů v rozsahu odpovídajícím předmětu zakázky specifikoval svůj požadavek na prokázání profesní kvalifikace dostačujícím způsobem a v souladu se zákonem, neboť každý z dodavatelů musí být natolik odborně způsobilý, aby byl schopen na základě zadávací dokumentace (včetně výkazu výměr) posoudit, co bude předmětem veřejné zakázky, jaké specifické činnosti

---

¹¹⁹ KŘÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 34.

budou nezbytné pro úspěšné splnění předmětu veřejné zakázky a jakými oprávněními musí dodavatel (příp. jeho subdodavatel pomocí kterého bude část předmětu plnění veřejné zakázky plnit) disponovat tak, aby byl schopen prokázat kvalifikaci pro plnění celého předmětu veřejné zakázky vymezeného zadavatelem v zadávacích podmínkách.“

Domnívám se tedy, že je vhodnější, když zadavatel přesně ví, jaká oprávnění jsou podstatná pro předmět plnění veřejné zakázky, a přesně je definuje, neboť pokud je vymezí obecným způsobem, může se později ocitnout v komplikované situaci, jak je patrné z výše uvedeného rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

V této souvislosti bych také poukázala na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S0441/2015/VZ-24962/2015/231/VNe ze dne 25. 8. 2015, ve kterém bylo řešeno, že jeden z účastníků zadávacího řízení byl zadavatelem vyloučen i z důvodu nesplnění profesních kvalifikačních předpokladů, a ze kterého vyplývá „...*V odůvodnění oznámení rozhodnutí zadavatele o vyloučení zájemce Chládek a Tintěra, Pardubice a.s. z účasti v zadávacím řízení ze dne 15. 6. 2014 zadavatel, mimo jiné, uvedl, že „Předmětem veřejné zakázky jsou mj. i trhací práce prováděné při demolici mostovky (...) Trhacími pracemi se rozumí odborná činnost, při níž se využívá energie chemické výbuchové přeměny výbušnin zahrnující soubor pracovních operací, zejména nabíjení trhavin, přípravu a nabíjení roznětných náložek, zhotovování roznětné sítě, odpálení náloží (odpal) a výbuch náloží (odstřel). K provádění trhacích prací ve smyslu ust. § 26 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je oprávněn držitel koncesované živnosti „Provádění trhacích a ohňostrojných prací“. Po posouzení kvalifikace komise konstatovala, že Vámi předložené písemnosti oprávnění k podnikání „Provádění trhacích a ohňostrojných prací“ neobsahovaly“, což vyplývalo z oznámení zadavatele o vyloučení.*

Ze samotného odůvodnění Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže pak dále plyne, že „(N)elze totiž zcela vyloučit možnost, že pokud by zadavatel postupoval v souladu se zákonem, mohl být okruh potenciálních dodavatelů širší, což mohlo vést k tomu, že by nabídky posléze podali i další uchazeči, kteří mohli nabídnout výhodnější podmínky pro zadavatele, a v důsledku toho mohlo dojít k úspoře financí z veřejných zdrojů, což ostatně patří mezi základní účely a cíle zákona. Skutečnost, že nezákonný

postup zadavatele byl způsobilý ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, je možné dokumentovat i tím, že zadavatel ze zadávacího řízení vyloučil zájemce Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., který nepředložil k prokázání splnění profesních kvalifikačních předpokladů konkrétní doklad (oprávnění k podnikání k živnosti „Provádění trhacích a ohňostrojných prací“), jenž byl však následně, vlivem toho, že zadavatel po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku připustil provedení demolice jinak, než jak bylo ujednáno v dané smlouvě, dokladem fakticky zcela irelevantním. Podle názoru Úřadu mohl požadavek zadavatele na předložení oprávnění k podnikání k živnosti „Provádění trhacích a ohňostrojných prací“, obsažený v kvalifikační dokumentaci, který se v důsledku nezákonného postupu zadavatele po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, Úřad opakuje, stal požadavkem bezpředmětným, některé potenciální dodavatele, typicky ty, kteří předmětným oprávněním nedisponovali, od účasti v soutěži o veřejnou zakázku odradit, byť by jinak tito dodavatelé byli schopni předmět plnění veřejné zakázky řádně splnit. Zadavatel tak svým jednáním výrazně omezil hospodářskou soutěž“.

I z tohoto rozhodnutí dohledového orgánu tedy vyplývá, že je bezpodmínečně nutné, aby zadavatel měl již při tvorbě zadávacích podmínek k dispozici veškeré údaje a byl si jistý, že jím požadované doklady v rámci profesní způsobilosti jsou v souladu s ustanoveními zákona o zadávání veřejných zakázek.

Ve věci prokázání profesní způsobilosti dle ustanovení § 77 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek je taktéž vhodné upozornit na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S877/2014/VZ-1223/2015/522/DMA ze dne 30. 1. 2015¹²⁰, ze kterého vyplývá, že pokud dodavatel nedisponuje požadovanou profesní způsobilostí, resp. nemá potřebné oprávnění, může prokázat chybějící část kvalifikace prostřednictvím poddodavatele.

Tento závěr vyplývá z následujícího odůvodnění Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže plynoucí z výše uvedeného rozhodnutí „...stanovení jednotlivých kvalifikačních předpokladů se odvíjí od povahy předmětu veřejné zakázky. Zahrnul-li zadavatel do předmětu veřejné zakázky v rámci souvisejících prací provádění archeologického výzkumu a upravuje-li zvláštní zákon, v tomto případě zákon č.

---

¹²⁰ Rozhodnutí se vztahuje opět k zákonu o veřejných zakázkách, nicméně jsem toho názoru, že ho lze aplikovat i na zákon o zadávání veřejných zakázek.

20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, zvláštní odbornou způsobilost (§ 21), je zcela na místě, aby zadavatel tuto způsobilost v rámci splnění profesních kvalifikačních předpokladů po zájemcích o veřejnou zakázku požadoval. Nedisponuje-li zájemce o veřejnou zakázku takovouto způsobilostí, tzn. že nemá patřičné oprávnění, může takovýto zájemce využít možnosti prokázat splnění kvalifikace v chybějícím rozsahu prostřednictvím subdodavatele v souladu s ustanovením § 51 odst. 4 zákona“.

Ve věci předkládání dokladů k povinné i nepovinné profesní způsobilosti ze strany zahraničního dodavatele, je nutné uvést ještě pravidlo obsažené v ustanovení § 77 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek. Dle tohoto ustanovení nemusí zahraniční dodavatel doklady prokazující profesní způsobilost předkládat, pokud právní předpisy v zemi jeho sídla obdobnou profesní způsobilost nevyžadují.

Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹²¹ pak vyplývá, že by bylo vhodné, aby zahraniční dodavatel učinil o tomto svém záměru v rámci své nabídky čestné prohlášení, ze kterého vyplývá, že právní předpisy v zemi sídla dodavatele obdobnou profesní způsobilost nevyžadují, tudíž zahraniční dodavatel není objektivně schopný dané doklady ve své nabídce předložit.

---

¹²¹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

VI. EKONOMICKÁ KVALIFIKACE

6.1 Vývoj ekonomické kvalifikace

Ekonomická kvalifikace v rámci kvalifikace dostala oproti předešlé právní úpravě zřejmě největších změn. Dle zákona o veřejných zakázkách, resp. od transparentní novely z roku 2012¹²² bylo možné ke splnění ekonomických kvalifikačních předpokladů požadovat pouze čestné prohlášení o ekonomických a finančních předpokladech, namísto předkládání relevantních dokladů.

Dle důvodové zprávy k zákonu č. 55/2012 Sb., došlo ke zrušení § 55 zákona o veřejných zakázkách (dle tohoto ustanovení mohli zadavatelé k prokázání ekonomických a finančních předpokladů požadovat předložení jakýchkoli dokladů, avšak tyto požadavky musely být přiměřené k předmětu veřejné zakázky a současně v souladu s obecnými zásadami uvedenými v ustanovení § 6 zákona o veřejných zakázkách), tedy ke zrušení ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů, z důvodu zneužívání tohoto ustanovení ke stanovení diskriminačních kvalifikačních požadavků.

Domnívám se, že zrušením ustanovení § 55 zákona o veřejných zakázkách sice došlo k eliminaci rizika spočívajícím ve skutečnosti, že zadavatelé stanovovali ekonomické a finanční předpoklady diskriminačním způsobem, avšak nesdílím názor zákonodárce, že zrušením celého tohoto kvalifikačního předpokladu vedlo k tomu, že zadávací řízení veřejné zakázky by bylo možno považovat za transparentnější a méně diskriminační, což dovozují mimo jiné i ze skutečnosti, že zadavatel mohl například požadovat v rámci závazných smluvních ujednání předložení pojistné smlouvy o určité minimální výši, jejímž předmětem je pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou třetí osobou, přičemž i tento požadavek mohl ovlivnit okruh potencionálních dodavatelů, v případě, že byl stanoven nepřiměřeným způsobem.

Navíc jsem toho názoru, že čestné prohlášení, které bylo zavedeno tzv. transparentní novelou, neplnilo původní účel ekonomické a finanční kvalifikace, který spočíval v ověření, zda je potencionální dodavatel ekonomicky schopný splnit předmětnou

---

¹²² Novela zákona o veřejných zakázkách č. 55/2012 Sb.

veřejnou zakázku. Tento názor lze opřít např. o Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹²³, ze kterého vyplývá, že v praxi toto čestné prohlášení nemělo žádný hlubší ani relevantní význam pro plnění veřejné zakázky, neboť nepřicházela v úvahu žádná sankce či jiné opatření v případě, že dodavatel sice prohlásil, že je ekonomicky a finančně způsobilý plnit veřejnou zakázku, a i přes toto čestné prohlášení by se při samotné realizaci veřejné zakázky ukázalo, že svým závazkům nemůže dostát. Dodavatelé tak zcela formálně podepisovali čestná prohlášení bez ohledu na to, zda byli skutečně schopni z ekonomického hlediska plnit veřejnou zakázku. Pro účely prokazování kvalifikace pak toto čestné prohlášení ztrácí význam.

Zrušením ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů také došlo k přerušení bohaté rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, která se snažila určit zákonné mantinely pro stanovení těchto kvalifikačních předpokladů, když v zákoně detailně meze stanoveny nebyly.

Dle mého názoru je správné, pokud se ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady vrací v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek, neboť zadavatelé mohou správným nastavením finančních a ekonomických kvalifikačních předpokladů získat lepší přehled o jednotlivých dodavatelích a jejich schopnosti řádně z finančního hlediska zajistit plnění veřejné zakázky. Zadavatelé mohou při stanovení ekonomických a finančních předpokladů využít rozhodovací praxe tak, aby jejich požadavky byly stanoveny přiměřené k předmětu plnění a nebyly diskriminační vůči jednotlivým potencionálním dodavatelům. Samozřejmě lze namítat, že rozhodovací praxe byla v roce 2012 zavedením transparentní novely přerušena, ale vzhledem k tomu, že se kritérium ekonomické kvalifikace se vrací v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek, je tedy velmi pravděpodobné, že rozhodovací praxe bude opět obnovena a zadavatelé z ní budou moci vycházet.¹²⁴

Jako příklad této rozhodovací praxe, která by mohla být použitelná i nyní lze poukázat na Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ze kterého vyplývá smysl ekonomické kvalifikace „...*Zadavatelem stanovené požadavky nelze považovat za objektivně zdůvodnitelné. Smyslem ekonomických a finančních předpokladů je zjistit,*

---

¹²³ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹²⁴ KRŽÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 35.

*zda vybraný uchazeč bude schopen veřejnou zakázku realizovat a nikoli posouzení, zda hospodárně nakládá se svými finančními prostředky. Strategie podniků uchazečů je jejich volbou a nesouvisí s předmětem veřejné zakázky. Ekonomické a finanční předpoklady jsou nepřiměřené a neodpovídající druhu, rozsahu a předmětu veřejné zakázky a jsou stanoveny v rozporu se zásadou zákazu diskriminace, neboť takto úzce vymezené intervaly jednotlivých likvidit prakticky vylučují jakoukoli hospodářskou soutěž...*¹²⁵

V rozsudku Nejvyššího správního soudu¹²⁶ lze poukázat na příklad nepřiměřeně nastaveného požadavku na obrat dodavatele. „...V daném případě se totiž jednalo o odběr kancelářského materiálu, s čímž musel mít žalobce v minulosti přiměřené zkušenosti. Navíc, zcela správně krajský soud konstatoval, že za situace, kdy se výše požadovaného minimálního obratu pohybuje kolem desetinásobku hodnoty ročního plnění, není podstatné, zda se v konkrétním roce bude ve skutečnosti jednat např. „jen“ o sedminásobek anebo naopak třeba o třináctinásobek. Podstatné je, zda takto nastavená podmínka výše obratu ob stojí s ohledem na výši požadovaného plnění, což se v daném případě zcela zjevně nestalo. Tato právní úvaha krajského soudu je přesvědčivá, logická a správná a žalobce se mylí, pokud tvrdí, že je založena pouze na nepodložených tvrzeních a domněnkách. Krajský soud ostatně výslovně uvedl, že shora popsanou indicii nepřiměřenosti úrovně požadovaného obratu žalovaný zasadil i do kontextu dalších okolností této konkrétní věci (obvyklost předmětu plnění, ekonomická závislost dodavatele na jednom zdroji příjmů z obchodování, vyzvednutí zadávací dokumentace 42 dodavatelům a podání toliko 5 nabídek), z nichž v souhrnu vyplynul omezující potenciál předmětného žalobcova požadavku...“

Je třeba ale zohlednit skutečnost, že zákon o zadávání veřejných zakázek upravuje ekonomickou kvalifikaci úžeji než zákon o veřejných zakázkách, ve znění účinném před tzv. transparentní novelou z roku 2012. Zadavatel dle zákonných ustanovení obsažených v ustanovení § 78 zákona o zadávání veřejných zakázek již nevolí z více možných kritérií, které lze po dodavatelích bylo možno požadovat, ale pro ověření

---

¹²⁵ Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. S77/2011/VZ-12108/2011/530/RKr, které bylo následně potvrzeno i v řízení o rozkladu č. j. R78/2012/VZ-20342/2012/310/MML.

¹²⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2013, sp. zn. 2 Afs 64/2012.

ekonomické kvalifikace je zavedeno pouze kritérium určité minimální úrovně obratu pro prokázání ekonomické kvalifikace.¹²⁷

6.2 Ekonomická kvalifikace v zákoně o zadávání veřejných zakázek

Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹²⁸ plyne, že pomocí ekonomické kvalifikace dodavatel prokazuje svou ekonomickou sílu a stabilitu, že lze důvodně předpokládat, že by měl být potencionálně ekonomicky způsobilý splnit budoucí předmět zakázky po celou dobu jejího trvání.

Dle důvodové zprávy k zákonu o zadávání veřejných zakázek by pak ekonomická kvalifikace neměla primárně sloužit k upřednostnění velkých dodavatelů před malými. Cílem by naopak mělo být hlavně využití ekonomické kvalifikace jako nástroje pro ověření, zda je dodavatel dostatečně finančně zdravý a zda je co nejvíce eliminováno riziko, že veřejnou zakázku nedokončí.

Zákon o zadávání veřejných zakázek při konstrukci ekonomické kvalifikace vychází ze znění nové zadávací směrnice, přičemž zadavatelé budou moci požadovat, aby minimální roční obrat dodavatele dosahoval zadavatelem určené minimální úrovně, a to nejdéle za 3 bezprostředně předcházející účetní období, přičemž zákonodárce zohlednil taktéž i situaci, kdy dodavatel vznikl později.

V takové situaci pak dodavatel předkládá údaje o svém obratu v požadované výši za všechna účetní období od svého vzniku. Současně musí zadavatel stanovit výši ročního obratu tak, aby nepřesahovala dvojnásobek předpokládané hodnoty veřejné zakázky, pokud nevyplývají z povahy dodávek, služeb nebo stavebních prací zvláštní rizika. Jednotlivé podmínky jsou pak podrobně rozebrány níže.

V ustanovení § 78 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek je pak tedy definováno, že zadavatel může požadovat, aby minimální roční obrat dodavatele nebo

---

¹²⁷ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹²⁸ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

obrat dosažený dodavatelem s ohledem na předmět veřejné zakázky dosahoval zadavatelem určené minimální úrovně, a to nejdéle za 3 bezprostředně předcházející účetní období.

Definičními znaky ustanovení § 78 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek tedy jsou:

- 1) Obrat¹²⁹ dosažený dodavatelem s ohledem na předmět plnění veřejné zakázky, čímž je míněn obrat dodavatele realizovaný ze zakázek, které jsou svým předmětem obdobné předmětu veřejné zakázky.¹³⁰
- 2) Zadavatel může požadovat celkový obrat nebo obrat specializovaný, který je navázán na předmět veřejné zakázky.¹³¹
- 3) Zadavatel pak může požadovat výši celkového nebo specializovaného obratu nejdéle za poslední tři účetní období¹³² předcházející zahájení daného zadávacího řízení. Lze požadovat prokázání obratu i za kratší dobu, neboť je to pro dodavatele příznivější, nikoli však za dobu delší.¹³³
- 4) Jestliže zadavatel vznikl později, postačí, pokud předloží údaje o svém obratu v požadované výši za všechna účetní období předcházející vzniku tohoto dodavatele.

V ustanovení § 78 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek je pak definována podmínka minimální výše ročního obratu.

Minimální výše ročního obratu je omezena dvojnásobkem předpokládaného hodnoty veřejné zakázky¹³⁴. Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹³⁵ pak

---

¹²⁹ V ekonomii se obratem obecně rozumí určité množství finančních prostředků přijatých ekonomickým subjektem za určité konkrétní období.

¹³⁰ Z komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek (HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 206) pak vyplývá, že zadavatel by měl v takovém případě stanovit v zadávací dokumentaci, které zakázky dodavatele bude považovat za obdobné a měly by tak být zahrnuty do obratu s ohledem na předmět veřejné zakázky. V případě, že tak zadavatel neučiní, vystavuje se riziku, že prokazování obratu bude složité a v případě sporu nebude zadavatel oprávněn pojem „s ohledem na předmět“ vykládat restriktivně.

¹³¹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹³² Pojem účetní období je vymezen v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a to konkrétně v ustanovení § 3 odst. 2, kdy se účetním období míní po sobě nepřetržitě jdoucích dvanáct měsíců, pokud není v zákoně dále stanoveno jinak. Účetní období pak kopíruje kalendářní nebo hospodářský rok, přičemž hospodářský rok může začínat jen prvním dnem kalendářního měsíce, který je jiný než leden.

¹³³ Mělo by se jednat o ukončená účetní období, v rámci kterých již uplynuly lhůty.

¹³⁴ Autoři komentáře ASPI (Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI) mají k této konstrukci výhrady. Dle jejich

vyplývá následující modelový příklad. Pokud předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí 10.000.000,- Kč bez DPH, pak zadavatel může využít tři možnosti výpočtu pro výši ročního obratu, kterou může požadovat po jednotlivých dodavatelích v rámci zadávacího řízení:

1. zadavatel je oprávněn požadovat roční obrat dodavatele ve výši minimálně 20.000.000,- Kč bez DPH za každé ze tří předcházejících účetních období.
2. Zadavatel je oprávněn požadovat souhrnný obrat dodavatele ve výši minimálně 60.000.000,- Kč bez DPH za poslední tři účetní období, nebo
3. zadavatel je oprávněn požadovat průměrný roční obrat dodavatele ve výši 20.000.000,- Kč bez DPH za poslední tři účetní období, což je jinak vyjádřená předchozí možnost.

Pro případ zadávacího řízení, v němž má být uzavřena rámcová dohoda s obnovením soutěže se podmínka dvojnásobku průměrné předpokládané hodnoty vztahuje k hodnotě veřejných zakázek, jež budou prováděny na základě rámcové dohody současně, nebo jestliže není známa, pak podle předpokládané hodnoty rámcové dohody.

V rámci dynamického nákupního systému, nesmí tato podmínka přesahovat dvojnásobek maximální předpokládané hodnoty jednotlivých veřejných zakázek, které mají být v nákupním dynamickém systému zadány.¹³⁶

Výše obratu požadovaná ze strany zadavatele by měla být vždy stanovena v souladu se základními zásadami zákona o zadávání veřejných zakázek, zejména s důrazem na zásadu přiměřenosti, a měla by odrážet nejen omezení maximální částkou, ale zejména rozsah a složitost předmětu plnění, neboť je nutné dodržet ustanovení § 73 odst. 6 zákona o zadávání veřejných zakázek, z něhož vyplývá, že pokud zadavatel požaduje prokázání ekonomické nebo technické kvalifikace, musí v zadávací

---

názoru je pravidlo ve svém důsledku nevyvážené, neboť předpokládaná hodnota veřejné zakázky není ve většině případů vztažena k určitému časovému období. Pokud by zadavatel stanovil minimální roční úroveň obratu u veřejné zakázky, jejíž předpokládaná hodnota je stanovena s ohledem na skutečnost, že je uzavírána na 4 roky, neměl by dle autorů komentáře takovýto požadavek řádní opodstatnění, protože by tento požadavek mohl být nepřiměřený diskriminující pro malé dodavatele, kteří by se zadávacího řízení mohli zúčastnit, pokud by minimální výše obratu byla vztažena k předpokládané hodnotě veřejné zakázky přepočtené za rok plnění.

¹³⁵ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 207

¹³⁶ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 207

dokumentaci stanovit, vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky, která kritéria ekonomické nebo technické kvalifikace požaduje a minimální úroveň pro jejich splnění.¹³⁷

Zákon o zadávání veřejných zakázek v ustanovení § 78 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek limituje maximální možnou výši požadovaného ročního obratu, nicméně v ustanovení § 78 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek pak umožňuje požadovat i vyšší výši ročního obratu než je dvojnásobek předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Může se tak stát v odůvodněných případech, kterými jsou zejména zvláštní rizika vyplývající z povahy dodávek, služeb nebo stavebních prací. Tímto odůvodněným případem pak může být dle Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹³⁸ například rizikovost veřejné zakázky z důvodu hrozby značných škod v případě nesplnění veřejné zakázky nebo nutnost řádného plnění, které je pro zadavatele zcela nezbytné pro plnění jeho souvisejících stěžejních úkolů. Nicméně domnívám se, že toto ustanovení bude muset být taktéž blíže vyloženo ze strany rozhodovací praxe, neboť není zcela zřejmé, co lze považovat za tyto zvláštní rizika, neboť každý zadavatel považuje řádné plnění veřejné zakázky za nutné a prvořadé pro řádné plnění jeho stěžejních úkolů, které jsou mu stanoveny.

Výše obratu může být dle mého názoru častým důvodem pro podání námitek ze strany dodavatelů, o to více pokud zadavatel využije možnost stanovenou v ustanovení § 78 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek. Obranou zadavatele pak bude jeho schopnost obhájit si výši obratu, zejména schopnost prokázat, že nastavení limitu pro výši obratu je odpovídající požadovanému cíli.

Pokud zadavatel přistoupí k dělení veřejné zakázky na části dle ustanovení § 35 zákona o zadávání veřejných zakázek, je povinen stanovit podmínku ekonomické kvalifikace pro každou část veřejné zakázky zvlášť, neboť zadavatel přistupuje ke každé části veřejné zakázky jako k samostatné veřejné zakázce, nestanovuje-li zákon jinak, tato podmínka vyplývá z ustanovení § 78 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek.

---

¹³⁷ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 207

¹³⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 208

I v případě, že zadavatel rozdělil veřejnou zakázku na části, může dle ustanovení § 101 zákona o zadávání veřejných zakázek učinit výhradu, že některé části budou zadány témuž dodavateli. Potom zákon o zadávání veřejných zakázek připouští, že zadavatel může prokázání ekonomické kvalifikace za všechny části plněné dodavatelem. Požadavek na výši obratu tak bude odvislý od předpokládané hodnoty souboru částí veřejné zakázky, nikoli od předpokládané hodnoty jedné části veřejné zakázky. Lze shrnout, že v případě, že dodavatel plní více částí veřejné zakázky, musí být schopen prokázat vyšší obrat, než když by se ucházel pouze o jednu část veřejné zakázky. Což lze demonstrovat na následujícím příkladu, pokud je předmět veřejné zakázky rozdělen na čtyři části, zadavatel stanoví požadavek na prokázání minimálního ročního obratu ve výši 10.000.000,- Kč na každou část, přičemž dodavatel disponuje ročním obratem ve výši 20.000.000,- Kč, což znamená, že dodavatel je kvalifikován na každou ze čtyř částí, pokud zadavatel nepostupuje dle věty druhé ustanovení § 78 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek. Takovýto dodavatel může být vybrán ve všech čtyřech částech veřejné zakázky, pokud by ovšem jeho nabídka byla vybrána jako ekonomicky nejvýhodnější. Situace by byla naprosto opačná, pokud by zadavatel stanovil podmínku ekonomické kvalifikace odkazem na soubory částí, neboť vybranému dodavateli bude zadáno několik částí současně, dodavateli tedy bude zadáno právě tolik částí, kolik odpovídá jeho ekonomické kvalifikaci, v rámci daného výše uvedeného příkladu, tedy dvě části. Pokud však zadavatel stanoví tento požadavek, je nezbytné, aby současně zohlednil znění ustanovení § 101 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek, neboť v takovém případě je nutné určit, které části budou tomuto dodavateli přiděleny, a které ne.¹³⁹

Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁴⁰ plyne, že pokud zadavatel rozdělil veřejnou zakázku na části, může stanovit ekonomickou kvalifikaci pouze u těch částí, v nichž je to odůvodněno jejich předmětem. Zadavatel tedy není povinen

---

¹³⁹HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 208

¹⁴⁰ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

stanovit ekonomickou kvalifikaci u všech částí veřejné zakázky, pokud tomu neodpovídá vlastní předmět veřejné zakázky.¹⁴¹

V ustanovení § 78 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek je pak zákonodárcem stanoveno, že dokladem pro prokázání obratu je výkaz zisku a ztrát nebo obdobný doklad podle právního řádu země sídla dodavatele¹⁴².

Výkaz zisku a ztrát, neboli výsledovka, poskytuje informace o finanční výkonnosti vykazující účetní jednotky za vykazované účetní období, tj. od prvního do posledního dne účetního období, přičemž výkaz zisku a ztrát mají obchodní korporace povinnost zveřejňovat v obchodním rejstříku.¹⁴³

Z ustanovení § 78 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek nevyplývá, zda se slovem „obrat“ myslí celkový roční obrat nebo obrat s ohledem na předmět veřejné zakázky. Nicméně z obratu s ohledem na předmět veřejné zakázky, resp. z výkazu zisku a ztrát dodavatele nebude možné určit, z jakých konkrétních zakázek byl obrat dosažen, z tohoto důvodu lze aplikovat odstavec 5 daného ustanovení pouze na minimální roční obrat.¹⁴⁴

Pro případ obratu s ohledem na předmět veřejné zakázky je nutno využít ustanovení § 73 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek, ze kterého vyplývá, že zadavatel musí v zadávací dokumentaci určit, které údaje, doklady, vzorky nebo modely k prokázání splnění požadovaných kritérií kvalifikace požaduje.

Z textu posledního odstavce ustanovení § 78 zákona o zadávání veřejných zakázek je zřejmé, že není jen na vůli zadavatele, kdy bude požadovat splnění ekonomické kvalifikace. Zákonodárce vyloučil možnost požadovat ekonomickou kvalifikaci u veřejných zakázek na služby, které jsou uvedeny v oddílu 71 hlavního slovníku

---

¹⁴¹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁴² Je nezbytné, aby z dokladu předloženého ze strany zahraničního dodavatele byl obrat dodavatele za zadavatelem požadované období dostatečně a určitě zjistitelný, což vyplývá z Komentáře ASPI

¹⁴³ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 209.mo

¹⁴⁴ Tato situace byla způsobena tím, že obecná formulace zákonného ustanovení § 78 odst. 5 pohází z vládního návrhu zákona, který s možností požadovat obrat s ohledem na předmět veřejné zakázky nepočítal a tato možnost byla do textu zákona doplněna až pozměňovacím návrhem při projednávání v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, což vyplývá z komentáře HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 209.

jednotného klasifikačního systému. Jedná se tedy o veřejné zakázky na služby jejichž kód CPV začíná číslicí 71.¹⁴⁵

Jde o veřejné zakázky na Architektonické, stavební, technické a inspekční práce, pod něž spadají následující služby:

- Architektonické a související služby
- Technicko-inženýrské služby
- Územní plánování a architektura krajiny
- Služby ve stavebnictví
- Technické testování, analýza a poradenství
- Monitorování a kontrola
- Poradenství v oblasti dodávek vody a odpadu
- Laboratorní služby.

U těchto veřejných zakázek na služby není vhodné požadovat ekonomickou kvalifikaci, neboť by to dle důvodové zprávy k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁴⁶ mohlo vést k nepřiměřenému omezování soutěže.

---

¹⁴⁵ Odkaz byl určen na celý oddíl slovníku CPV z důvodu právní jistoty, aby se omezily případné spory o zařazení, což vyplývá z komentáře HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 210.

¹⁴⁶ Důvodová zpráva k zákonu o zadávání veřejných zakázek.

VII. TECHNICKÁ KVALIFIKACE

7.1 Technická kvalifikace obecně

Zákon o zadávání veřejných zakázek je koncipován jako právní předpis, který má být o poznání méně formalizovaný než předešlý zákon o veřejných zakázkách, což se samozřejmě promítlo i do technické kvalifikace, potažmo způsobu jejího prokazování.

Kvalifikační kritéria musí být stejně jako v rámci předešlé právní úpravy nastavena přiměřeně s ohledem na složitost a rozsah předmětu veřejné zakázky. I nadále je tedy nutné, aby nedocházelo ke zjevné nepřiměřenosti mezi předpokládanou výší, rozsahem nebo samotným předmětem plnění a nastavením ekonomické a technické kvalifikace. Přiměřenost je nově zakotvena jako základní zásada, na které staví zákon o zadávání veřejných zakázek, je tedy obsažena v ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Z ustanovení § 79 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek pak vyplývá, že účelem technické kvalifikace je *„prokázání lidských zdrojů, technických zdrojů nebo odborných schopností a zkušeností nezbytných pro plnění veřejné zakázky v odpovídající kvalitě. Zadavatel může považovat technickou kvalifikaci za neprokázanou, pokud prokáže, že dodavatel má protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky“*.

Až rozhodovací praxe zřejmě blíže vyloží, jakým způsobem vykládat sousloví „protichůdné zájmy“, nicméně z komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁴⁷ plyne, že za protichůdné zájmy lze považovat například hospodářské zájmy konkurenta zadavatele, v případě, že zadavatel působí na trhu (městské společnosti, státní podniky, zadavatelé sektorových veřejných zakázek), popřípadě situace, kdy nabídka na veřejnou zakázku na stavební práce podá dodavatel, který má pro zadavatele vykonávat funkci technického dozoru. V takové situaci by mohl zadavatel

---

¹⁴⁷ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 212.

považovat technickou kvalifikaci za neprokázanou, i když by dodavatel předložil doklady požadované v rámci zadávací dokumentace.¹⁴⁸

Do doby než judikatura vyloží pojem „protichůdných zájmů“ není dle mého názoru snadné toto nové zákonné ustanovení využívat, neboť pokud nelze toto ustanovení jednoznačně vyložit vystavuje se i zadavatel riziku, že pokud ho využije a osočí dodavatele, z toho, že má za prokázané, že má protichůdné zájmy a bude považovat jeho technickou kvalifikaci za neprokázanou, a dodavatel se bude proti tomuto postupu bránit, nemusí zadavatel unést důkazní břemeno a přivodí si při realizaci zadávacího řízení veřejné zakázky značné problémy spočívající například v nemožnosti uzavření smlouvy po dobu prověřování dané situace u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.¹⁴⁹ Nedostatkem tohoto ustanovení, je taktéž absence postupu, který by zákonodárce přiblížil v samotném textu zákona či důvodové zprávě, na základě kterého by zadavatel mohl prokázat dodavateli protichůdné zájmy.¹⁵⁰

Technická kvalifikace musí být nicméně nastavena v souladu se všemi základními zásadami obsaženými v ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek. Každý požadavek, který zadavatel stanoví pro prokázání technické kvalifikace je však nutno v obecném pojetí považovat za relativně diskriminační, a to zejména v tom smyslu, že znemožňuje přístup k plnění veřejné zakázky těm dodavatelům, kteří požadované kritérium na technickou kvalifikaci nesplňují. Tuto relativní neboli legitimní diskriminaci nelze považovat za porušení zásady zákazu diskriminace stanovené v ustanovení § 6 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, neboť tuto relativní diskriminaci lze odůvodnit legitimním ekonomickým zájmem zadavatele na hospodárnosti a účelnosti vynaložené investice, protože jenom dostatečně zkušený a technicky personálně vybavený dodavatel zaručuje zadavateli, že za částku

---

¹⁴⁸ Toto pravidlo vychází z nových evropských zadávacích směrnic, přičemž nebylo obsaženo v žádné z předchozích směrnic.

¹⁴⁹ V odborné literatuře (GRAELLS, A. S. *Public Procurement and the EU Competition Rules*. Second Edition. Oxford: Hart Publishing, 2015, s. 305) jenž se vztahuje ke článku 58 odst. 4 nové zadávací směrnice, ze které zákon o zadávání veřejných zakázek vychází, je za protichůdné zájmy dodavatele, jejichž prostřednictvím mohou omezovat konkurenci a hospodářskou soutěž, a tím i negativně ovlivňovat plnění veřejné zakázky, zejména jeho cenové podmínky, možné považovat například následující situaci. V zadávacím řízení na uzavření rámcové dohody s více dodavateli vystupují účastníci, kteří nemají reálně poskytovat plnění na základě rámcové dohody, ale mají zájem stát se jejími stranami pouze proto, aby omezili konkurenci ve prospěch dalšího účastníka (a ve shodě s ním), jenž hodlá na základě sjednané rámcové dohody plnit.

¹⁵⁰ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

odpovídající ceně nejvhodnější nabídky, obdrží plnění ve všech směrech odpovídající zadávacím podmínkám.¹⁵¹

S ohledem na skutečnost, že stanovení technické kvalifikace v sobě skrývá prvky relativní diskriminace, je nutné při nastavení pravidel pro kvalifikace dodržovat beze zbytku zákonná ustanovení. Nastavení technické kvalifikace, jak již bylo uvedeno výše, musí souviset s předmětem veřejné zakázky a zároveň odpovídat jeho rozsahu, složitosti a technické náročnosti, přičemž se uplatní ustanovení § 36 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek, tedy že zadávací podmínky, potažmo technická kvalifikace nesmí být stanoveny tak, aby určitým dodavatelům bezdůvodně přímo nebo nepřímo zaručovaly konkurenční výhodu nebo vytvářely bezdůvodné překážky hospodářské soutěže.

Z výše uvedeného tedy plyne, že kritéria technické kvalifikace musí být stanovena zcela jasně a jednoznačně tak, aby dodavatelé objektivně posoudili, zda jsou schopni požadované poskytnout, a zda jsou tedy schopni splnění technické kvalifikace prokázat. Nelze dávat k tíži dodavatele, pokud některý požadavek není stanoven jednoznačně a dodavatel je pak z účasti v zadávacím řízení vyloučen pro jeho nesplnění.

Jako příklad lze uvést požadavek zadavatele, kdy z technické specifikace zdravotnického přístroje vyplývá, že přístroj má fungovat ve vnitřních i venkovních teplotách, při které pracuje zdravotnická záchranná služba. Jeden z dodavatelů ve své nabídce předložil přístroj, který dle jeho technického popisu, který požadoval zadavatel jako minimální, lze používat v teplotním rozmezí 0-50 stupňů Celsia. Zadavatel tohoto uchazeče vyloučil ze zadávacího řízení, neboť dle jeho názoru nesplnil zadávací podmínky. Dle tvrzení zadavatele tento přístroj předložený ze strany dodavatele v jeho nabídce nenaplnuje definici provozu ve vnitřních i venkovních podmínkách práce zdravotnické záchranné služby. Zadavatel tvrdil, že zdravotnická záchranná služba pracuje i venkovních podmínkách pod bodem mrazu, tudíž přístroj předkládaný ze strany dodavatele nesplňuje požadavek zadavatele. S názorem zadavatele se ovšem nelze ztotožnit, pokud by dodavatel předložil přístroj, který lze používat v rozmezí mínus 0,1 až 50 stupňů Celsia, byl by ze strany zadavatele

---

¹⁵¹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

akceptován, protože by pracoval i ve venkovních teplotách pod bodem mrazu(?) Požadavek zadavatele byl tedy stanoven značně vágním způsobem, přičemž tato nejednoznačnost byla dána k tíži dodavatele a ten byl z tohoto důvodu ze zadávacího řízení vyloučen.

Zadavatel je taktéž v rámci technické kvalifikace s odkazem na ustanovení § 73 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek povinen stanovit v zadávací dokumentaci, které vzorky, údaje, doklady nebo modely požaduje od dodavatelů k prokázání splnění požadovaných kritérií kvalifikace, a s odkazem na ustanovení § 73 odst. 6 zákona o zadávání veřejných zakázek pak musí právě stanovit kritéria technické kvalifikace s ohledem na složitost a rozsah předmětu veřejné zakázky, přičemž je nutné formulovat minimální úroveň jejich prokázání. Zadavatel určí dle ustanovení § 76 odst. 5 a 6 zákona o zadávání veřejných zakázek minimální úroveň technické kvalifikace. Tuto minimální úroveň technické kvalifikace musí splnit každý z potencionálních dodavatelů, aby nebyl ze zadávacího řízení vyloučen.

Kritéria technické kvalifikace může zadavatel využít také v případě, že má v úmyslu snížit počet účastníků dle ustanovení § 111 zákona o zadávání veřejných zakázek, pokud je k tomu zadavatel dle zákonných ustanovení oprávněn. Ke snižování počtu účastníků dochází po posouzení kvalifikace. Při snižování počtu účastníků zadavatel určí pořadí účastníků zadávacího řízení, a to podle míry naplnění stanovených kritérií, jež jsou rozhodující pro snížení počtu účastníků. V případě, že zadavatel v oznámení o zahájení řízení, popřípadě ve výzvě stanoví a vyzve k podání nabídek 3 účastníky, kteří se umístili na prvních třech pozicích. Zadavatel vyloučí z účasti v zadávacím řízení účastníky, kteří neprokázali splnění kvalifikace nebo nebyli vybráni při snížení počtu účastníků zadávacího řízení. Zadavatel pak není povinen použít pro snižování počtu účastníků zadávacího řízení stejná kritéria technické kvalifikace, která v témže zadávacím řízení použil jako podmínku účasti v zadávacím řízení. Ale ani v případě snižování počtu účastníků zadávacího řízení však v nadlimitním režimu není možné stanovit jiná kritéria technické kvalifikace, než umožňuje ustanovení § 79 zákona o zadávání veřejných zakázek.¹⁵²

---

¹⁵² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 212.

V případě, že dodavatel podává společnou nabídku a technickou kvalifikaci prokazují společně, platí v souladu s ustanovením § 84 zákona o zadávání veřejných zakázek, že požadované kritérium či kritéria technické kvalifikace mohou být prokázána buď pouze jedním z těchto dodavatelů, popřípadě společně oběma dodavateli.¹⁵³

7.2 Systematika členění technických kvalifikačních předpokladů

Z hlediska systematiky členění technických kvalifikačních předpokladů došlo k výrazné změně. Jednotlivá technická kvalifikační kritéria již nejsou členěna podle druhu veřejné zakázky, tedy technické kvalifikační předpoklady pro služby, dodávky nebo stavební práce, naopak jsou uvedena v souhrnném přehledu.¹⁵⁴

K prokázání technické kvalifikace pak zadavatel může v souladu s ustanovením § 79 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat níže uvedená taxativně vyjmenovaná kritéria, přičemž může využít všechny, jen některé z nich či dokonce žádné. V nadlimitním režimu platí, že nemůže použít jiná kritéria než ta, která jsou uvedena v ustanovení § 79 zákona o zadávání veřejných zakázek. V rámci podlimitního režimu, resp. zjednodušeného podlimitního řízení může zadavatel použít i jiná kritéria pro technickou kvalifikaci než jsou uvedena ve výše konstatovaném ustanovení.¹⁵⁵

Je tedy možné požadovat:

- a) seznam stavebních prací poskytnutých za posledních 5 let před zahájením zadávacího řízení,
- b) seznam významných dodávek nebo významných služeb poskytnutých za poslední 3 roky před zahájením zadávacího řízení,

---

¹⁵³ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 212

¹⁵⁴ Pouze v případě tzv. „významných referenčních zakázek“ dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. a) a b) ZZVZ členění dle druhu veřejné zakázky bylo částečně zachováno.

¹⁵⁵ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 213

- c) seznam techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky,
- d) osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci vztahující se k požadovaným dodávkám, službám nebo stavebním pracím,
- e) popis technického vybavení, popis opatření dodavatele k zajištění kvality nebo popis zařízení pro výzkum,
- f) přehled o řízení dodavatelského řetězce a systémy sledování dodavatelského řetězce,
- g) provedení kontroly technické kapacity zadavatelem,
- h) opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí,
- i) přehled průměrného ročního počtu zaměstnanců dodavatele nebo počtu vedoucích zaměstnanců dodavatele osob v obdobném postavení za poslední 3 roky,
- j) přehled nástrojů nebo pomůcek, provozních nebo technických zařízení, které bude mít dodavatel při plnění veřejné zakázky k dispozici,
- k) vzorky, popisy nebo fotografie výrobků určených k dodání, nebo,
- l) doklad prokazující shodu požadovaného výrobku s požadovanou technickou normou nebo technickým dokumentem.¹⁵⁶

7.2.1 Seznam stavebních prací poskytnutých za posledních 5 let

K prokázání požadavků technické kvalifikace může zadavatel v souladu s ustanovením § 79 odst. 2 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat seznam stavebních prací poskytnutých za posledních 5 let před zahájením zadávacího řízení včetně osvědčení objednatele o řádném poskytnutí a dokončení nejvýznamnějších z těchto prací, přičemž zadavatel je oprávněn v zadávací dokumentaci stanovit, že budou zohledněny i doklady, které jsou starší než 5 let od data zahájení zadávacího řízení, což lze pouze za předpokladu, že je to nezbytné pro zajištění přiměřené úrovně hospodářské soutěže.

Zákon o zadávání veřejných zakázek oproti zákonu o veřejných zakázkách již stanovil okamžik, od kterého se lhůta pěti let počítá, což musela dříve vyložit rozhodovací

---

¹⁵⁶ Ustanovení § 79 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek.

praxe, taktéž výslovně umožnil, aby doklady k prokázání technické kvalifikace byly při splnění zákonných podmínek, starší než 5 let.

V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 AfS 44/2013 ze dne 7. 11. 2013, který konstatoval, že „*lhůta „v posledních 3 letech“ je stanovena jako fixní a neumožňuje svoje zkrácení. Stěžovatel nemusel požadovat předložení seznamu realizovaných dodávek podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách. Pokud tak ovšem učinil, byl vázán zákonným rozsahem tohoto požadavku. Stanovení fixní tříleté, respektive pětileté délky období, za které dodavatelé prokazují realizované významné dodávky, pokud zadavatel zvolí tento požadavek, opodstatňuje zájem zákonodárce na zamezení možné diskriminace dodavatelů v tomto směru. Zákonodárce stanovením fixní lhůty vyjádřil domněnku, že realizaci významných dodávek kdykoliv v průběhu posledních třech let je nutno považovat za relevantní ve vztahu k poptávané dodávce. Nelze proto vyloučit například takového dodavatele, který nerealizoval jedinou významnou dodávku v průběhu posledního roku či dvou let. Pokud by měla být stanovená tříletá lhůta pouze maximální hranicí, pak by ztrácela na významu, podobně jako ostatní obdobně stanovené lhůty v § 56 zákona o veřejných zakázkách. Jejich cílem je naopak zakotvit určitý, přesně vyjádřený standard požadavků kladených na dodavatele ve veřejné zakázce, v souladu se základními zásadami upravenými v § 6 zákona o veřejných zakázkách. Tímto postupem nedochází ke zvýhodnění dodavatelů, kteří realizovali významné zakázky před delší dobou, ale k postavení dodavatelů, kteří realizovali zakázky v určitém období, na roveň. Tudíž stanovení fixní délky období v § 56 odst. 1 písm. a) přispívá k omezení možné diskriminace dodavatelů a zvýšení jejich právní jistoty. Tomu odpovídá i stanovení odlišné délky období pro prokazování realizace významných dodávek z oblasti obrany nebo bezpečnosti. Pětiletá fixní lhůta zde odpovídá specifikům dané oblasti, kdy lze předpokládat menší počet realizovaných zakázek, přičemž každá z nich je podstatná pro posouzení kvalifikačních předpokladů dodavatele.*“¹⁵⁷

Výsledkem výkladu ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách byl tedy závěr, že krácení doby pro referenční plnění požadované v rámci technického

---

¹⁵⁷ Tomuto rozsudku Nejvyššího správního soudu ovšem předcházely rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 18/2012 – 52 a rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R113/2011/VZ-18616/2011/310/ASc/JSI, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí ÚOHS-S245/2009/VZ-5686/2010/530/SWa.

kvalifikačního předpokladu dle § 56 odst. 1 písm. a) je nepřipustné, neboť se nejednalo o „maximální dobu“, nýbrž „o dobu pevně stanovenou (rozhodnul-li se zadavatel prokázání splnění tohoto kvalifikačního předpokladu požadovat), ve vztahu k této době musel zadavatel přizpůsobit svůj požadavek podle pravidla vyplývajícího z ustanovení § 56 odst. 5 zákona o veřejných zakázkách. Rozhodovací praxe tedy zodpověděla, že lhůtu obsaženou v ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách, analogicky pak i v ustanovení § 56 odst. 2 písm. a) zákona o veřejných zakázkách a ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) zákona o veřejných zakázkách nebylo možné zkrátit, ale bylo možné ji prodloužit? Domnívala jsem se, že s ohledem na výše uvedené nikoli, neboť rozhodovací praxe stanovila, že se jedná o fixní pevně stanovenou lhůtu, tudíž pokud ji nebylo možné zkrátit, pak ji analogicky taktéž nebylo možné prodloužit.¹⁵⁸

Tento můj úsudek nebyl tedy ze strany zákonodárce v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek potvrzen, neboť při splnění zákonných podmínek¹⁵⁹ je možné tuto lhůtu pro předložení referenčních zakázek prodloužit.

K prokázání splnění tohoto kritéria předkládá dodavatel ve své nabídce seznam stavebních prací včetně osvědčení objednatele o řádném poskytnutí a dokončení stavebních prací, které jsou nejvýznamnější. Ze zákonného znění nevyplývá, že by toto osvědčení mělo obsahovat ještě nějaké jiné náležitosti, například hodnotu, dobu nebo způsob provádění těchto stavebních prací. Takové údaje lze však požadovat v rámci seznamu stavebních prací, je to tedy údaj dodaný ze strany dodavatele nikoli objednatele, za předpokladu, že jsou tyto údaje potřebné k posouzení kvalifikace.¹⁶⁰

---

¹⁵⁸ KRÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 53.

¹⁵⁹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI. - Prodloužit lhůtu pro stáří dokladů je možné v případě, kdy je to nezbytné pro zajištění přiměřené hospodářské soutěže. Jako příklad lze uvést situaci, kdy půjde o případy výskytu v čase ojedinělých stavebních děl (např. letištních infrastruktur, ropovodů, apod.). Ustanovení nalezne uplatnění také v obdobích výraznějšího a dlouhodobého útlumu ve stavebnictví z důvodu výkyvů hospodářského cyklu.

¹⁶⁰ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 213

7.2.2 Seznam významných dodávek nebo významných služeb poskytnutých za poslední 3 roky

Zadavatel je oprávněn v rámci technické kvalifikace dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat seznam významných dodávek nebo významných služeb poskytnutých za poslední 3 roky před zahájením zadávacího řízení včetně uvedení ceny a doby jejich poskytnutí a identifikace objednatele, přičemž zadavatel může zohlednit doklady i za dobu delší než poslední 3 roky před zahájením zadávacího řízení, jestliže je to nezbytné pro zajištění přiměřené úrovně hospodářské soutěže.

I v rámci veřejných zakázek na dodávky a služby zákonodárce umožňuje, aby lhůta pro stáří předkládaných dokladů mohla být prodloužena, to se týká zejména specifických plnění, jejichž realizace je ojedinělá a je konána velkým časovým rozpětí (jako příklad lze uvést dodávku specializovaného přístroje nebo zajištění rozsáhlé mezinárodní konference), kdy je namíste předpokládat, že by omezení za poslední tři roky vedlo k extrémnímu omezení okruhu dodavatelů.¹⁶¹

V rámci tohoto kvalifikačního kritéria taktéž vyvstává otázka, proč již dodavatel nepředkládá k jeho prokázání jeho splnění osvědčení potvrzené, ze strany objednatele, tzv. referenční zakázky na služby a dodávky, které byly ze strany zadavatelů v praxi velmi často užívány k ověření, zda má potencionální dodavatel zkušenosti s plněním obdobné zakázky.

V rámci ustanovení § 79 odst. 2 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek totiž není obsažena možnost, a to na rozdíl od ustanovení § 79 odst. 2 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek, které upravuje tzv. referenční zakázky na stavební práce, prokázat splnění tohoto kritéria kvalifikace prostřednictvím osvědčení objednatele o řádném poskytnutí služby či dodávky.

Ačkoliv gestor zákona v důvodové zprávě nepřipouští jakékoliv opomenutí či pochybení, tak právě nemožnost prokázat tzv. referenční zakázky na služby a dodávky prostřednictvím osvědčení objednatele je v částečném rozporu s ustanovením § 79 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek, stanovujícím, že rovnocenným

---

¹⁶¹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň : Aleš Čeněk, 2016, s. 213

dokladem k prokázání kritéria dle § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona o zadávání veřejných zakázek je zejména smlouva s objednatelem, nebo doklad o uskutečněném plnění dodavatele¹⁶². Další novinkou, která stejně jako v případě prokázání technické kvalifikace kopií dokladu, a která má za cíl dle zákonodárce urychlit zadávací řízení, a tím i výběr nejvhodnějšího dodavatele, je prokázání technické kvalifikace prostřednictvím tzv. odkazu. Z ustanovení § 45 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek pak vyplývá, že povinnost předložit doklad může dodavatel právě splnit odkazem na odpovídající informace vedené v informačním systému veřejné správy nebo v obdobném systému vedeném v jiném členském státu, který umožňuje neomezený dálkový přístup. Takový odkaz musí obsahovat internetovou adresu a údaje pro přihlášení a vyhledání požadované informace, jsou-li takové údaje nezbytné. Informačním systémem je pak nutné rozumět systém, který splňuje definiční znaky zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Prokázání kvalifikace odkazem bude nejspíše nejčastěji používáno v rámci základní a profesní způsobilosti, na druhou stranu však nelze vyloučit, že zadavatelé budou akceptovat tento způsob prokázání i v případě technické kvalifikace, což lze dovodit z ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv, ve znění pozdějších předpisů, kdy platí, že registr smluv je informačním systémem veřejné správy, který slouží k uveřejňování smluv podle tohoto zákona. Je tedy možné, že někteří z dodavatelů využijí této možnosti a v případech prokázání technických kritérií dle § 79 odst. 2 písm. a) a b) ZVZ prostřednictvím smlouvy s objednatelem dle § 79 odst. 5 ZZVZ prokáží svou technickou kvalifikaci odkazem na informace uveřejněné v registru smluv.¹⁶³

Domnívám se, že nemožnost zadavatele žádat od dodavatelů osvědčení o řádném poskytnutí dodávek nebo služeb může radě zadavatelů způsobit potíže, a to zejména nyní, kdy se teprve seznamují s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek, neboť byli zvyklí tato osvědčení v praxi často vyžadovat.

---

¹⁶² Lze předpokládat, že by dodavatel namísto seznamu významných služeb či dodávek z vlastní vůle jen těžko předkládal smlouvy na předmětná plnění, uzavřené s objednatelem, a doklady, o uskutečnění plnění.

¹⁶³ LUKOVIČ, R. K některým způsobům prokázání technické kvalifikace dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. E-PRÁVO. 2016.

V rámci technické kvalifikace, resp. předkládání seznamu o poskytnutí významných dodávek a služeb, bych také ráda poukázala na rozhodovací praxi ve věci prokazování splnění technického kvalifikačního předpokladu seznamem významným služeb, přičemž významnou službou se rozumí služba vykonaná v rámci strukturálních fondů Evropské unie. Toto níže uvedené rozhodnutí se vztahuje taktéž k zákonu o zadávání veřejných zakázek, nicméně jsem toho názoru, že jej vztáhnout i na zákon o zadávání veřejných zakázek.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v rámci svého rozhodnutí č. j.: ÚOHS-S567/2012/VZ-1850/2013/511/MFI konstatoval, že *„požadavek zadavatele na prokázání technického kvalifikačního předpokladu dle § 56 odst. 2 písm. a) předložením seznamu významných služeb poskytnutých dodavatelem v posledních 3 letech spočívajících v kompletním zpracování žádosti o dotaci projektu (v části 7.1.1 zadávací dokumentace pod názvem „významné služby typu A“) pouze ve vztahu k strukturálním fondům (tj. tak, že byly vyloučeny služby spočívající v kompletním zpracování žádosti o dotaci projektu např. z Fondu soudržnosti) a pouze ve vztahu k subjektům z veřejné sféry (tj. tak, že byly vyloučeny služby spočívající v dotačním poradenství pro soukromé subjekty) za nedůvodný a neodpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění dané veřejné zakázky.“*

V této konkrétní situaci šlo o to, že dodavatel, který v předchozích letech poskytoval službu zadavateli spočívající ve zpracování dokumentů v rámci Fondu soudržnosti, byl ze zadávacího řízení neoprávněně vyloučen, a zadavatel tak jednal v rozporu se základními zásadami obsaženými v ustanovení § 6 zákona o veřejných zakázkách, zejména v rozporu se zásadou zákazu diskriminace. Tento dodavatel totiž poskytoval naprosto srovnatelné služby jako dodavatel, který své služby poskytoval v rámci strukturálních fondů, resp. vypracování žádosti o dotaci projektu ze strukturálních fondů se zásadně neliší od vypracování žádosti o dotaci projektu z Fondu soudržnosti. Pokud by tedy nevyloučil zadavatel Fond soudržnosti, byl by kvalifikační předpoklad nastaven v konkrétní, případě přiměřeně vzhledem ke druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky. Avšak vázat významné zakázky na zkušenost se strukturálními fondy je velmi riziková. Zadavatel si musí být skutečně jistý, že požaduje tak vyhraněný předmět plnění, ke kterému skutečně potřebuje zkušenost

dodavatele se specifickou činností, kterou lze konat opravdu jen ve strukturálních či obdobných fondech.¹⁶⁴

Mimo výše uvedeného rozhodnutí lze poukázat i na tento příklad, ze kterého vyplývá další pochybení spočívající v nastavení technické kvalifikace v rozporu se základními zásadami obsaženými v § 6 zákona o veřejných zakázkách. Zadavatel stanovil ve svých zadávacích podmínkách, a to jak v oznámení o zakázce tak i v samotné zadávací dokumentaci, následující kvalifikační technický předpoklad, přičemž dodavatel má ve své nabídce předložit „*Seznam významných služeb poskytnutých dodavatelem v posledních třech letech (min 3x. výkon funkce executive managera na investičních akcích o RN nad 200 mil. Kč spolufinancovaných Evropskými strukturálními fondy)*“.

Tento požadavek, byl diskriminační, vyřazoval totiž ze soutěže uchazeče, kteří dosud nerealizovali veřejnou zakázku spolufinancovanou Evropskou unií, ale jinak by byli způsobilí k plnění předmětu veřejné zakázky. Takový požadavek nelze považovat za opodstatněný, neboť koordinační a manažerské řízení projektu nepochybně nevykazovalo podstatné odlišnosti od obdobných koordinačních a manažersky řízených projektů financovaných z jiných zdrojů. Zadavatel tedy nesmí stanovit podmínky k prokázání kvalifikace tak, aby mohly omezit práva potenciálních uchazečů o veřejnou zakázku. Zadavatel tím, že požadoval od potenciálních uchazečů předložení seznamu významných služeb poskytnutých dodavatelem v posledních třech letech, které byly spolufinancovány Evropskými strukturálními fondy, porušil § 6 zákona o veřejných zakázkách, a to zásadu zákazu diskriminace. Zadavatel tímto požadavkem omezil okruh uchazečů pouze na ty, které poskytovali služby na projektech, které byly spolufinancovány Evropskými strukturálními fondy.¹⁶⁵

Dle mého názoru se příjemce peněžité pomoci z jakéhokoli dotačního programu, který musí projekt řídit, koordinovat a vést jej v souladu se stanovenými podmínkami, a musí tak při realizaci projektu a všech jeho aktivitách postupovat v souladu s právními předpisy (např. s právními předpisy upravujícími zadávání veřejných zakázek,

---

¹⁶⁴ KŘÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 55.

¹⁶⁵ KŘÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 55.

účetnictví, apod.). Nejedná o specifickou činnost, pouze je specifikován přesný dokument, dle kterého jsou příjemci stanoveny práva a povinnosti. Každý koordinátor, respektive externí administrátor projektu, by tedy měl být schopen nastudovat příslušnou příručku, která upravuje práva a povinnosti příjemce peněžité pomoci, a poskytovat dle ní své služby. Jednotlivé dotační programy se dle mého názoru liší spíše v detailech požadovaných povinností.¹⁶⁶ Tento závěr obsažený v rámci mé diplomové práce dozajista platí i pro nastavení technické kvalifikace dle zákona o zadávání veřejných zakázek, a to tím spíš, že veřejné zakázky jsou velmi často spolufinancované ze strukturálních fondů.

7.2.3 Seznam techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky

V rámci technické kvalifikace je zadavatel taktéž oprávněn požadovat předložení seznamu techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a to zejména těch, které zajišťují kontrolu kvality nebo budou provádět stavební práce, bez ohledu na to, zda jde o zaměstnance dodavatele nebo osoby v jiném vztahu k dodavateli, což vyplývá z ustanovení § 79 odst. 2 písm. c) zákona o zadávání veřejných zakázek.

Zákonodárce tedy umožňuje zadavateli, aby požadoval seznam zaměstnanců dodavatele, resp. jeho techniků i jiných osob než zaměstnanců zadavatele například zaměstnance poddodavatelů či přímo podnikající fyzické osoby jako poddodavatele.¹⁶⁷

Ze zákonného znění vyplývá, že osoby, které budou uvedeny na seznamu dodavatele dle tohoto kvalifikačního kritéria, se budou podílet na plnění veřejné zakázky. Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁶⁸ vyplývá doporučení, že zadavatelé by měli učinit součástí zadávacích podmínek, pokud požadují toto kritérium technické kvalifikace, požadavek, na základě kterého je dodavatel povinen

---

¹⁶⁶ KŘÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 55.

¹⁶⁷ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁶⁸ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

učinit součástí návrhu smlouvy na plnění veřejné zakázky taková ujednání, která zajistí, aby se plnění smlouvy skutečně účastnily osoby uvedené na seznamu předkládaném k prokázání technické kvalifikace. Pokud by mělo dojít k nutné změně těchto osob, pak by smlouva měla obsahovat ujednání, která zajistí, aby nahrazující osoby odpovídaly minimální úrovni požadované zadavatelem v rámci kvalifikace.

7.2.4 Osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci vztahující se k požadovaným dodávkám, službám nebo stavebním pracím

Zadavatel může dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. d) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci vztahující se k požadovaným dodávkám, službám nebo stavebním pracím, a to jak ve vztahu k fyzickým osobám, které mohou dodávky, služby nebo stavební práce poskytovat, tak ve vztahu k jejich vedoucím pracovníkům.

V rámci tohoto kvalifikačního předpokladu je vhodné odkázat na dosavadní rozhodovací praxi, přičemž lze poukázat například na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže týkající se předkládání osvědčení a diplomů v cizím jazyce, konkrétně v latinském jazyce.

Z rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže¹⁶⁹ vyplývá, že „V souvislosti s předloženými doklady o vzdělání v latinském jazyce však Úřad neshledal důvody, pro které zadavatel mohl považovat tyto doklady za rovnocenné dokladu v českém jazyce. Tuto skutečnost nemůže zhojit ani to, že na internetových stránkách dané vysoké školy jsou uveřejněna znění v latinském i českém jazyce, neboť tímto způsobem nelze nahrazovat splnění požadavku stanoveného jak zákonem, tak zadavatelem v zadávací dokumentaci. Z uvedeného vyplývá, že požadavek zákona na zpracování nabídky je zcela jednoznačný a nemůže být bagatelizován“.

Z výše uvedeného rozhodnutí je tedy zřejmé, že dodavatelé museli předkládat úředně ověřený překlad vysokoškolského diplomu, který byl v latinském jazyce, aby byla splněna podmínka obsažená v ustanovení § 51 odst. 7 zákona o veřejných zakázkách,

---

¹⁶⁹ Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R236/2013/VZ-9061/2014/310/LPa ze dne 30. 4. 2014, Rozhodnutí č. j. ÚOHS-S344/2009/VZ-2916/2010/510/Hod ze dne 16. 4. 2010.

příčemž dle gestora zákona o veřejných zakázkách¹⁷⁰ skutečnost, že diplom v latinském jazyce nebyl úředně přeložen do českého jazyka, nezhojila ani to, že na internetových stránkách dané vysoké školy byla uveřejněna znění v latinském i českém jazyce. Gestor zákona o veřejných zakázkách se tedy ztotožnil s výkladem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, který je uveden výše.¹⁷¹

Tuto problematiku taktéž vyřešil zákonodárce v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy dle ustanovení § 148 odst. 6 již je možné dokládat v nabídkách dodavatelů vysokoškolské diplomy v latinském jazyce.

7.2.5 Popis technického vybavení, popis opatření dodavatele k zajištění kvality nebo popis zařízení pro výzkum

Zadavatel je oprávněn dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. e) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat popis technického vybavení, popis opatření dodavatele k zajištění kvality nebo popis zařízení pro výzkum. Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁷² plyne, že tento požadavek technické kvalifikace se nemusí výhradně vázat na veřejné zakázky, u kterých jejich předmět souvisí přímo s výzkumem, ale vztahuje se na všechny veřejné zakázky, u nichž jsou vysoké nároky na precizní provedení předmětu plnění, přičemž zadavatel využije pouze část kritéria a stanoví svůj požadavek jako požadavek na popis technického vybavení, kterým potencionální dodavatel disponuje, a popis opatření dodavatele k zajištění kvality plnění.

---

¹⁷⁰ Portál o veřejných zakázkách a koncesích Ministerstva pro místní rozvoj. Dostupné z: [http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/Otazky-a-odpovedi/CAST-DRUHA-Zadavaci-rizeni-\(§21-§85\)?searchmode=anyword&searchfor=diplo](http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/Otazky-a-odpovedi/CAST-DRUHA-Zadavaci-rizeni-(§21-§85)?searchmode=anyword&searchfor=diplo).

¹⁷¹ KŘÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s.55-56.

¹⁷² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 214

7.2.6 Přehled o řízení dodavatelského řetězce a systémy sledování dodavatelského řetězce

Zadavatel může dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. f) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat od dodavatele předložení přehledu o řízení dodavatelského řetězce a systémy sledování dodavatelského řetězce, které dodavatel bude moci uplatnit při plnění veřejné zakázky. Jako příklad lze uvést systém sledování původu dřeva v konkrétním výrobku, kdy musí mít certifikát všichni zpracovatelé, výrobci a obchodníci, kteří přijdou s dřevem do styku.¹⁷³

7.2.7 Provedení kontroly technické kapacity zadavatelem

Zadavatel může dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. g) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat od dodavatele provedení kontroly technické kapacity zadavatelem nebo jeho jménem příslušným úředním orgánem v zemi sídla dodavatele, a je-li to nutné, také provedení kontroly opatření týkajících se zabezpečení jakosti a výzkumu, a to vše za předpokladu, že služby, které mají být poskytnuty, jsou složité nebo jsou požadovány pro zcela zvláštní účely.

Oproti právní úpravě obsažené v zákoně o veřejných zakázkách již nepřipouští možnost provést kontrolu výrobní kapacity ve vztahu k dodávkám, což není dle autorů Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek¹⁷⁴ úplně vhodná volba, neboť zachování takové možnosti by bylo ve vybraných případech přínosné, tímto případem je například situace, kdy má na výslednou kvalitu zboží určeného k dodání významný vliv dodržení extrémních nároku na čistotu, bezprašnost či klimatické podmínky.

7.2.8 Opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí

Zadavatel je oprávněn dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. h) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat od dodavatele opatření v oblasti řízení z hlediska

---

¹⁷³ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 215

¹⁷⁴ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

životního prostředí, která bude dodavatel schopen použít při plnění veřejné zakázky.¹⁷⁵

V rámci tohoto kvalifikačního požadavku je vhodné poukázat na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ÚOHS-S492/2012/VZ-5774/2013/513/JVo ze dne 19. 4. 2013, ze kterého vyplývá, že „Úřad při rozhodování o oprávněnosti požadavku na doložení certifikátu prokazujícího řízení jakosti a certifikátu řízení z hlediska ochrany životního prostředí zohlednil zejména celkový rozsah, místo plnění a povahu předmětu plnění veřejné zakázky. Předmětem plnění veřejné zakázky v oblasti údržby zeleně je mimo jiné údržba parků (park Sacre Coeur, park Vrch Mrázovka, park Portheimka apod.), ale i dalších významných lokalit na území Prahy 5. Vzhledem k významu těchto lokalit pro obyvatele a vzhledem k již vynaloženým finančním prostředkům v souvislosti s vybudováním a postupnou obnovou těchto ploch, nelze považovat požadavek zadavatele na doložení příslušných certifikátů za neadekvátní povaze veřejné zakázky. Součástí údržby zeleně je rovněž aplikace přípravků na ochranu rostlin a ochranu půdy proti škodlivým organismům, což činí, vzhledem k možným negativním následkům způsobených nevhodnou aplikací těchto přípravků, požadavek na systém řízení kvality z hlediska ochrany životního prostředí zcela adekvátním. Vzhledem k tomu, že vybraný uchazeč bude realizovat veřejnou zakázku po dobu čtyř let a určovat tak budoucí podobu vegetace na území celé městské části, je požadavek k zajištění jakosti zcela přiměřený a důvodný“.

7.2.9 Přehled průměrného ročního počtu zaměstnanců dodavatele nebo počtu vedoucích zaměstnanců dodavatele osob v obdobném postavení za poslední 3 roky

Zadavatel je oprávněn dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. i) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat od dodavatele přehled průměrného ročního počtu zaměstnanců dodavatele nebo počtu vedoucích zaměstnanců dodavatele osob v obdobném postavení za poslední 3 roky.

---

¹⁷⁵ V rámci tohoto požadavku lze požadovat zavedení systému environmentálního managementu dle norem řady ISO 14000 či jiného environmentálního systému řízení. Avšak s ohledem na základní zásady obsažené v ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek lze tento požadavek využít, jen pokud souvisí s plněním veřejné zakázky, které má dopad na životní prostředí.

Zadavatel může v rámci tohoto kvalifikačního kritéria požadovat nejen minimální počet zaměstnanců, ale i jejich odbornost nebo pozice, k nimž se má požadovaný počet osob vztahovat.¹⁷⁶

7.2.10 Přehled nástrojů nebo pomůcek, provozních nebo technických zařízení, které bude mít dodavatel při plnění veřejné zakázky k dispozici

V neposlední řadě může zadavatel požadovat v souladu s ustanovením ustanovení § 79 odst. 2 písm. j) zákona o zadávání veřejných zakázek předložení přehledu nástrojů nebo pomůcek, provozních nebo technických zařízení, které bude mít dodavatel při plnění veřejné zakázky k dispozici.

V rámci tohoto ustanovení zadavatel požaduje pouze předložení přehledu nikoli důsledný popis jako v ustanovení § 79 odst. 2 písm. j) zákona o zadávání veřejných zakázek. Obě tato kritéria však mohou být v praxi kombinována.¹⁷⁷

Dodavatel nemusí takové nástroje, pomůcky či zařízení přímo vlastnit, je však nezbytné, aby byl schopen prokázat, že je bude moci pro plnění veřejné zakázky použít. Dodavatel si tak může nástroje, pomůcky či zařízení vypůjčit či pronajmout, případně si sjednat plnění prostřednictvím poddodavatele.¹⁷⁸

7.2.11 Vzorky, popisy nebo fotografie výrobků určených k dodání

Zadavatel je oprávněn dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. k) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat od dodavatele předložení vzorků, popisů nebo fotografií výrobků určených k dodání. Zadavatel však musí v rámci zadávací dokumentace dostatečně určitě popsat, co má dodavatel v rámci nabídky zadavateli dodat.

---

¹⁷⁶ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁷⁷ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁷⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 216

V rámci tohoto kvalifikačního kritéria lze taktéž využít k bližšímu přiblížení rozhodovací praxe vztahující se k zákonu o veřejných zakázkách. V rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S765/2013/VZ-641/2014/511/JPo ze dne 9. 4. 2014 je zakotveno, že „Úřad konstatuje, že pokud je v zadávacích podmínkách vyžadováno předložení vzorku přístroje, jenž má být poté předmětem plnění veřejné zakázky, má takovýto vzorek splňovat veškeré požadavky, vlastnosti a parametry, které zadavatel vymezil v zadávacích podmínkách. Úřad v této věci odkazuje přímo na text ustanovení § 56 odst. 1 písm. e) zákona, podle kterého může zadavatel k prokázání splnění příslušného technického kvalifikačního předpokladu požadovat vzorky zboží určeného k dodání. Není-li v samotných zadávacích podmínkách stanoveno jinak, nelze dojít k jinému výkladu citovaného ustanovení, než že vzorek musí splňovat z hlediska svých vlastností vše, co má splňovat zboží určené k dodání (jinými slovy, jak již uvedeno výše, všechny požadavky stanovené v zadávacích podmínkách). Dále Úřad dodává, že pokud vybraný uchazeč později, resp. po výběru nejvhodnější nabídky předložil zadavateli jiný (softwarově pozměněný) vzorek přístroje již splňující veškeré požadavky, tato skutečnost nemění ničeho na tom, že s nabídkou byl předložen vzorek, který předmětnou funkci neumožňoval“.

V souvislosti s tímto kvalifikačním předpokladem je také na místě upozornit na skutečnost, že v souladu s ustanovením § 39 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek je zadavatel oprávněn veškeré údaje, doklady, vzorky nebo modely, které jsou zejména součástí předběžné nabídky, nabídky nebo řešení účastníka zadávacího řízení ověřovat či si je opatřovat sám, bude se tak například jednat o ověření technických údajů uváděných účastníkem zadávacího řízení nebo ověření referencí uvedených ze strany jednotlivých dodavatelů.¹⁷⁹

Oproti předchozí právní úpravě obsažené v zákonu o veřejných zakázkách se doplňuje možnost zadavatele vyhradit si povinnost dodavatele převzít po ukončení zadávacího řízení předložené vzorky.¹⁸⁰ Z ustanovení § 39 odst. 6 zákona o zadávání veřejných zakázek pak mimo výše uvedené vyplývá, že předložil-li účastník zadávacího řízení vzorky, je zadavatel povinen mu tyto jeho vzorky na jeho písemnou žádost po

---

¹⁷⁹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 216

¹⁸⁰ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 216

ukončení zadávacího řízení bez zbytečného odkladu vrátit nebo uhradit jejich hodnotu.

7.2.12 Doklad prokazující shodu požadovaného výrobku s požadovanou technickou normou nebo technickým dokumentem

Zadavatel může dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. l) zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat od dodavatele předložení dokladu prokazujícího shodu požadovaného výrobku s požadovanou technickou normou nebo technickým dokumentem.

V případě, že zadavatel využije k prokázání technické kvalifikace tohoto kritéria, je povinen v zadávací dokumentaci dostatečně určitě popsat, o jakou technickou normu nebo technický dokument se má jednat.¹⁸¹

7.3 Další podmínky technické kvalifikace

V případě, že zadavatel nestanoví v zadávací dokumentaci jinak, považuje se za dobu prokázání referencí v oblasti stavebních prací, resp. i dodávek a služeb ve smyslu ustanovení § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona o zadávání veřejných zakázek, za splněné, že byla předmětná stavební práce, dodávka nebo služba v průběhu této doby dokončena. Lze uvést následující příklad, pokud se dodavatel účastní zadávacího řízení, které bylo zahájeno 15. prosince 2016, přičemž musí být ze strany dodavatel předložen seznam významných dodávek, je dodavatel oprávněn do tohoto seznamu zahrnout všechny dodávky splňující kritéria, a které byly dokončeny v období od 15. prosince 2013 do 15. prosince 2016, a to bez ohledu na to, kdy byla taková zakázka zahájena.¹⁸²

Jelikož se jedná o dispoziční ustanovení, může zadavatel stanovit i vlastní pravidla, což bude účelné například v případě rozsáhlejších stavebních prací, které jsou

---

¹⁸¹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 216

¹⁸² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 217

realizovány po řadu let a současně jsou předávány po samostatných stavebních objektech a provozních souborech, u nichž lze samostatně ověřit hodnotu, tak řádné provedení. Zadavatel má pak možnost upustit od požadavku, aby byla příslušná reference z oblasti stavebních prací v požadované době dokončena, pokud v rámci její realizace došlo k úspěšnému dokončení a předání stavebních objektů, které v souhrnu naplňují minimální úroveň kvalifikačního kritéria stanoveného zadavatelem.¹⁸³

U zakázek pravidelné povahy se pro účely prokázání technické kvalifikace považuje za rozhodný rozsah zakázky realizovaný v průběhu doby dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona o zadávání veřejných zakázek. Význam momentu dokončení zakázky je veřejných zakázek pravidelné povahy, jako jsou servisní služby, ostraha, telekomunikační služby či pravidelný úklid, minimální.¹⁸⁴

V rámci ustanovení § 79 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek jsou stanovena bližší pravidla pro společné prokazování tzv. referenčních zakázek. Zadavatel si buď může stanovit vlastní pravidla v zadávací dokumentaci. Pokud žádná pravidla nestanoví, pak platí, že na dodávku, službu nebo stavební práci, kterou dodavatel poskytoval či prováděl společně s jinými dodavateli, a která splňuje požadavky zadavatele pro dané zadávací řízení, je pohlíženo jako na referenční zakázku, kterou dodavatel sice může zahrnout do seznamu referenčních zakázek, ale pouze v rozsahu, v jakém se na plnění dodávky, služby nebo stavební práce podílel. Zadavatel bude muset zřejmě využít ustanovení § 46 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek, protože z referenčních zakázek nebude podíl předmětné součinnosti dodavatele na zakázce zřejmý. Zadavatel si tedy vyžádá od dodavatele objasnění, popřípadě doplnění údajů, na základě kterých bude zřejmý jeho podíl na plnění dané referenční zakázky.¹⁸⁵

---

¹⁸³ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁸⁴ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁸⁵ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 217.

V případě zakázky, kde dodavatel svou účast na plnění absolvoval jako poddodavatel jiného subjektu, může dodavatel k prokázání kvalifikace uplatňovat pouze v rozsahu, v jakém se skutečně na plnění této zakázky podílel.¹⁸⁶

Z Komentáře k zákonu o zdávání veřejných zakázek¹⁸⁷ vyplývá, že ustanovení § 79 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek představuje zvláštní úpravu k obecné úpravě obsažené v § 45 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, v němž je uvedeno, že v případě, že zadavatel vyžaduje předložení dokladu a dodavatel není z důvodu, které mu nelze přičítat, schopen předložit požadovaný doklad, může předložit jiný rovnocenný doklad.

Ve vztahu k rovnocennému dokladu lze využít dosavadní rozhodovací praxe, konkrétně rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R419/2013/VZ-9358/2014/310/LPa ze dne 5. 5. 2014. Z toho rozhodnutí vyplývá, co lze považovat za rovnocenný doklad: *„Pokud zákon k prokázání takového kvalifikačního předpokladu vyžaduje doložení osvědčení objednatele referenčního díla jako osoby nezávislé, odlišné od dodavatele, který stavební práce realizoval, nelze za tento rovnocenný doklad považovat potvrzení, které si dodavatel, který v konkrétním případě vystupuje zároveň i v roli objednatele, vystavil sám. Rovnocenným dokladem je naopak možno považovat pouze takový dokument, který vykazuje obdobné znaky, v tomto případě obdobnou míru věrohodnosti a objektivnosti jako dokument požadovaný zadavatelem, tedy dokument, který je způsobilý dostatečně objektivizovat schopnost navrhovatele realizovat veřejnou zakázku. Ve světle uvedeného je pak zjevné, že dokumenty uvedené Úřadem v odůvodnění napadeného rozhodnutí jako např. kolaudační rozhodnutí tyto vlastnosti splňují a mohly by tedy za splnění dalších zákonem stanovených podmínek nahradit osvědčení vyžadované zadavatelem v zadávací dokumentaci. Takovéto dokumenty však navrhovatel v požadované lhůtě nepředložil.“*

Osvědčení objednatele o řádném poskytnutí a dokončení konkrétní stavební práce nebo doklady o poskytnutých službách a dodávkách pak lze nahradit smlouvou

---

¹⁸⁶ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁸⁷ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 218.

s objednatelem dodávky, služby nebo stavební práce a dokladem o uskutečnění plnění dodavatele (tedy dva doklady - smlouva a například dodací list).¹⁸⁸

Jestliže dodavatel k prokázání kvalifikace předloží smlouvy a doklad o uskutečnění plnění, není již pak povinen poskytnout zadavateli ty součásti dokladů, které jsou z hlediska prokázání kvalifikace nerelevantní a které mohou představovat obchodní tajemství či jinou chráněnou informaci, například vnitřní členění nabídkové ceny. Tyto údaje může dodavatel v předkládaných dokumentech např. začernit.¹⁸⁹

Toto ustanovení, tedy ustanovení § 79 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek, lze využít pouze pro veřejné zakázky na stavební práce, neboť v případě veřejných zakázek, jejichž předmětem jsou služby nebo dodávky, není již možné požadovat osvědčení vystavené ze strany objednatele, nýbrž pouze seznam provedených významných zakázek, který je vystaven ze strany samotného dodavatele, není možné tedy, aby přicházely v úvahu důvody nevystavení tohoto seznamu, které by nebylo možno přičítat dodavateli, právě existence takových důvodů je však dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek nezbytnou podmínkou pro to, aby dodavatel namísto výše uvedeného seznamu předložil smlouvu a doklad o uskutečnění plnění.¹⁹⁰

Ustanovení § 79 odst. 6 zákona o zadávání veřejných zakázek pak reaguje na situaci, kdy prokázání kvalifikace nespočívá v předložení dokladu a z tohoto důvodu je vyžadována jistá míra součinnosti ze strany zadavatele. Prakticky se jedná o situace, kdy zadavatel požaduje například předložení vzorku dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. k) zákona o zadávání veřejných zakázek, tato součinnost zadavatele pak zejména znamená poskytnutí asistence při převzetí rozměrných vzorků či jejich dočasné instalaci za účelem posouzení kvalifikace.¹⁹¹

Kdyby zadavatel potřebnou součinnost dodavateli neposkytl nebo neumožnil prokázání kvalifikace způsobem, který nespočívá v předložení dokladu, nemohl by toto své opomenutí klást k tíži tohoto dodavatele. Zadavatel by tedy nemohl ani

---

¹⁸⁸ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 218.

¹⁸⁹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁹⁰ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁹¹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

z tohoto důvodu dodavatele vyloučit například z důvodu nepředložení vzorku. Zadavatelé by měli tedy v zadávací dokumentaci stanovit přesný postup, jakým způsobem poskytnou dodavatelům svou součinnost.¹⁹²

---

¹⁹² Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

VIII. KVALIFIKACE V PODLIMITNÍM REŽIMU

8.1 Podlimitní veřejné zakázky obecně

Podlimitní režim je upraven v rámci části třetí zákona o zadávání veřejných zakázek a platí, pro něj odlišná pravidla než pro nadlimitní režim, jiná pravidla tedy platí i pro prokazování kvalifikace v rámci zadávacího řízení.

Zadavatel zadává veřejnou zakázku dle části třetí zákona o zadávání veřejných zakázek, v případě, že se jedná o podlimitní veřejnou zakázku¹⁹³ dle ustanovení § 26 zákona o zadávání veřejných zakázek, předpokládaná hodnota této zakázky je tedy vyšší než 2.000.000,- Kč u veřejných zakázek na dodávky a služby či vyšší než 6.000.000,- Kč u veřejných zakázek na stavební práce, přičemž zároveň tato hodnota nedosahuje limitu pro nadlimitní veřejnou zakázku, který je stanoven nařízením vlády o finančních limitech.

Dle ustanovení § 52 zákona o zadávání veřejných zakázek si může zadavatel zvolit, jaké zadávací řízení pro podlimitní veřejnou zakázku zvolí.

1. Zadavatel může postupovat při zadání podlimitní veřejné zakázky dle pravidel pro zjednodušené podlimitní řízení. Zadavatel ale nesmí ve zjednodušeném podlimitním řízení zadávat veřejnou zakázku na stavební práce, jejíž předpokládaná hodnota je vyšší než 50.000.000,- Kč.¹⁹⁴
2. Zadavatel taktéž může postupovat dle podmínek platných pro jiné druhy zadávacích řízení¹⁹⁵, která se využívají pro zadání nadlimitních veřejných zakázek, avšak pro tyto druhy zadávacích řízení platí určité výjimky oproti nadlimitnímu režimu.

---

¹⁹³ Na podlimitní veřejné zakázky nedopadají evropské zadávací směrnice, a je na členském státu, jak bude tuto právní oblast regulovat.

¹⁹⁴ Pak zadává veřejnou zakázku v jiném druhu zadávacího řízení, přičemž ale stále může využít některá odchylná pravidla pro podlimitní režim.

¹⁹⁵ Lze využít otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění a soutěžní dialog. Inovační partnerství vzhledem k podmínkám, které jsou na něj kladeny, zejména co se týká předpokládané hodnoty, využít nepůjde.

8.2 Kvalifikace u podlimitních veřejných zakázek

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že buď zadavatel může využít pro zadání podlimitní veřejné zakázky jiné zadávací řízení, kde je i kvalifikace upravena v části čtvrté zákona o zadávání veřejných zakázek pro nadlimitní veřejné zakázky (tedy pravidla, která byla přiblížena v předešlých kapitolách rigorózní práce), nebo tuto veřejnou zakázku zadá v rámci zjednodušeného podlimitního řízení.

V této souvislosti bych poukázala na rozhodovací praxi, kdy i v rámci zákona o veřejných zakázkách, bylo judikováno, že zadavatel je v některých případech nucen využít jiného druhu zadávacího řízení, i přesto, že formálně by mohl využít zjednodušené podlimitní řízení, neboť splňuje podmínky pro jeho využití.

Jedná se o rozhodnutí č. j. ÚOHS-R209/2012/VZ-7771/2013/310/JRa ze dne 29. 4. 2013, ze kterého vyplývá, že „*Ve vztahu ke konkrétní veřejné zakázce je za dodavatele potřeba považovat ty osoby, které dodávají sortiment odpovídající předmětu veřejné zakázky. Zákon nezná žádnou výjimku, která by veřejnému zadavateli umožňovala vyzývat v některých případech nižší počet zájemců, než je zákonný limit stanovený na pět zájemců. Oslovení nižšího počtu zájemců, popřípadě subjektů, které předmět veřejné zakázky splnit nemohou, by vedl k popření vlastního smyslu zákona o veřejných zakázkách. V případě, kdy veřejný zadavatel není schopen vyzvat k podání nabídky a k prokázání splnění kvalifikace pět zájemců schopných splnit veřejnou zakázku, je povinen použít pro zadání veřejné zakázky jiný druh zadávacího řízení. Jak již uvedl i Úřad v napadeném rozhodnutí (bod 84), je možné konstatovat, že pokud zadavatel vyzval takové dodavatele, kteří nejsou schopni kvalifikační předpoklady splnit, protože se například předmětem veřejné zakázky vůbec nezabývají, obdrží zadavatel menší počet relevantních nabídek a tím může dojít k omezení hospodářské soutěže a porušení ust. § 6 zákona.*“

Zjednodušené podlimitní řízení je upraveno v ustanovení § 53 zákona o zadávání veřejných zakázek. Ve vztahu ke kvalifikaci je pak klíčový zejména odstavec čtvrtý tohoto ustanovení.

Zadavatel si může v rámci zjednodušeného podlimitního řízení zvolit pravidla, která jsou zákonem o zadávání veřejných zakázek stanovena pro nadlimitní režim.

Zadavatel je oprávněn v rámci zadávacího řízení, resp. zjednodušeného podlimitního řízení použít i jiná kritéria kvalifikace, než která jsou uvedena v rámci čtvrté části zákona o zadávání veřejných zakázek, tedy jiná kritéria než jsou pravidla stanovená pro prokázání základní způsobilosti, profesní způsobilosti, ekonomické kvalifikace a technické kvalifikace.

Ustanovení § 81 až 85, § 87 a § 88 zákona o zadávání veřejných zakázek se posuzují obdobně. Jedná se tedy o ustanovení platná pro společná ustanovení ke kvalifikaci, mimo ustanovení § 86, které se týká předkládání dokladů o kvalifikaci. Zadavatel tak může požadovat i jiná kritéria pro splnění podmínek kvalifikace než která jsou uvedena v ustanovení § 73 zákona o zadávání veřejných zakázek.

V rámci zjednodušeného podlimitního řízení se tedy nevyužije § 86 zákona o zadávání veřejných zakázek týkající se předkládání dokladů o kvalifikaci. Dodavatelé předkládají v rámci zjednodušeného podlimitního řízení doklady o splnění kvalifikace ve svých nabídkách ve formě prosté kopie, přičemž je můžou nahradit čestným prohlášením nebo jednotným evropským osvědčením pro veřejné zakázky podle ustanovení § 87 zákona o zadávání veřejných zakázek. Tuto možnost nesmí zadavatel v zadávacích podmínkách vyloučit.

Avšak zadavatelé jsou oprávněni, i když dodavatelé ve svých nabídkách předložili kopie dokladů o kvalifikaci nebo čestné prohlášení nebo jednotné evropské osvědčení, vyžádat si od těchto dodavatelů kdykoli v průběhu zadávacího řízení předložení originálů nebo úředně ověřených kopií dokladů, kterými účastníci zjednodušeného podlimitního řízení prokazovali splnění kvalifikace požadované ze strany zadavatele v zadávacích podmínkách. Zadavatelé by však tohoto oprávnění neměli nadužívat, neboť by se v souladu s jednou ze základních zásad, na kterých staví zákon o zadávání veřejných zakázek, konkrétně zásadou přiměřenosti, mělo využívat jen tehdy, pokud vzniknou nejasnosti či pochybnosti ohledně dokladů, které postačí ve zjednodušeném podlimitním řízení obecně předkládat. Opačný postup zadavatele by znamenal pro dodavatele nadměrnou administrativní zátěž, což by bylo v rozporu nejen se zásadou přiměřenosti, ale především v rozporu s cíli, na kterých stojí nové evropské zadávací

směrnice, a to zejména snížení administrativního zatížení kladeného na jednotlivé dodavatele, kteří se účastní zadávacích řízení veřejných zakázek.¹⁹⁶

Doklady, kterými dodavatel prokazuje základní způsobilost podle ustanovení § 74 zákona o zadávání veřejných zakázek a profesní způsobilost dle § 77 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek, musí prokazovat splnění požadovaného kritéria způsobilosti nejpozději v době 3 měsíců přede dnem podání nabídky. Dodavatel je tedy povinen prokázat, že splňuje požadovanou způsobilost v době, jež nesmí být delší než tři měsíce před podání nabídky do zjednodušeného podlimitního řízení.¹⁹⁷

Tato lhůta je tedy stanovena odlišně od úpravy obsažené v ustanovení § 86 zákona o zadávání veřejných zakázek platné pro nadlimitní režim, kdy je tato lhůta stanovena ve vztahu k okamžiku zahájení zadávacího řízení.

Vzhledem k výše uvedené dvojí možné lhůtě pro stáří předkládaných dokladů, kterými dodavatelé prokazují splnění kvalifikace, je na místě doporučit zadavatelům, aby tuto skutečnost zdůraznili ve svých zadávacích podmínkách. Dle mého názoru si tímto krokem zadavatelé ušetří případné navazující problémy, kdy dodavatelé předloží k prokázání kvalifikace doklady, které nesplňují podmínku pro jejich přípustné stáří, či se alespoň pokusí tyto kompilace eliminovat.

---

¹⁹⁶ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

¹⁹⁷ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

IX. POSOUZENÍ KVALIFIKACE

Zadávací řízení je nutné považovat za formalizovaný postup, jehož cílem a účelem je výběr nejvhodnějšího dodavatele, s nímž bude uzavřena smlouva na plnění předmětu veřejné zakázky.

V zákoně o veřejných zakázkách byl stanoven přesný časový okamžik, ke kterému se posuzovalo splnění požadované kvalifikace, kdy například v rámci podlimitních veřejných zakázek, resp. v rámci zjednodušeného podlimitního řízení, bylo toto posouzení prováděno až před samotným uzavřením smlouvy, k čemuž se vyjádřila opakovaně i rozhodovací praxe, neboť tento požadavek byl poněkud problémový a někteří zadavatelé se s ním neztotožnili. Lze zmínit například Rozsudek Krajského soudu, který judikoval, že *„Pokud jde o postup zadavatele po podání nabídek, ten se skutečně rozpadá do několika dílčích kroků, jež je třeba podle ZVZ realizovat v předepsané posloupnosti.“* Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se zabýval prokazováním kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení, a jeho posloupností, například v rozhodnutí č. j. R216/2014/VZ-4946/2015/322/KHo ze dne 20. 2. 2015.

V tomto rozhodnutí Úřad pro ochranu hospodářské soutěže konstatoval, že *„od této předepsané posloupnosti dílčích kroků zadavatele není důvodu se odchýlit ani v případě zjednodušeného podlimitního řízení, ve kterém zákonodárce, za účelem zjednodušení podmínek účasti umožnil uchazečům prokázat splnění kvalifikačních předpokladů předložením čestného prohlášení podle § 62 odst. 3 zákona, přičemž povinnost předložit doklady prokazující splnění kvalifikačních předpokladů až před uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku.“*

Dále z rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vyplývá, že: *„Podle § 62 odst. 3 věty druhé a třetí zákona odsunuta až do fáze před uzavřením smlouvy a týká se v první řadě vybraného uchazeče, a pokud tento požadované doklady řádně nepředloží, i dalších uchazečů v pořadí. Zadavatelé tedy jsou povinni posoudit, zda jsou doklady předložené před uzavřením smlouvy v souladu se zákonem, a zda je jimi prokázáno splnění kvalifikačních předpokladů. Děje se tak však v případě zjednodušeného podlimitního řízení až ve fázi před uzavřením smlouvy“.*

U ostatních zadávacích řízení nebylo taktéž možné, aby nabídky byly nejdříve hodnoceny a až po té posouzeny.

Oproti tomu zákon o zadávání veřejných zakázek, konkrétně v ustanovení § 39 odst. 4, kde je zakotveno pravidlo dle kterého platí, že není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, je zadavatel oprávněn posouzení splnění podmínek účasti, mezi něž patří i posouzení kvalifikace, provést před hodnocením nebo až po hodnocení nabídek, přičemž zadavatel musí vždy provést posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení a hodnocení jeho nabídek vždy.

Zákon tedy ponechává na vůli zadavatele, zda nabídky nejdříve posoudí a pak vyhodnotí či zda zvolí opačný postup, kdy jednotlivé nabídky vyhodnotí a až poté provede posouzení podmínek účasti ve vztahu k nejvýhodnější nabídce.

Samotný průběh zadávacího řízení ale bude vždy záviset především na konkrétně zvoleném druhu zadávacího řízení. Jako příklad lze uvést užší řízení, kdy zadavatel nejdříve v první fázi posuzuje splnění podmínek kvalifikace jednotlivých účastníků zadávacího řízení, a až poté po posouzení kvalifikace, odesílá zadavatel výzvu k podání nabídek jednotlivým účastníkům, kteří splnili kvalifikaci. Po podání nabídek zadavatel teprve tyto nabídky vyhodnotí dle jejich ekonomické výhodnosti, nicméně v této „navazující“ fázi užšího řízení má zadavatel na výběr, zda nejdříve obdržené nabídky vyhodnotí a až poté posoudí splnění podmínek účasti v zadávacím řízení pouze u nejvýhodnější nabídky, nebo zda zvolí opačný postup, kdy nejprve posoudí splnění podmínek účasti v zadávacím řízení u všech účastníků, kteří podali nabídku, a následně až bude hodnotit nabídky jen těch dodavatelů, kteří podmínky účasti splnili.¹⁹⁸

Výhoda tohoto usnesení je spatřována v tom, že zadavatel již nemá takovou administrativní náročnost s posouzením a vyhodnocením všech nabídek. Samozřejmě může nastat situace, kdy zadavatel nejprve nabídky vyhodnotí dle jejich ekonomické výhodností, a poté posoudí pouze nejvýhodnější nabídku, přičemž zjistí, že tento zadavatel nesplnil podmínky účasti v zadávacím řízení, tohoto uchazeče tedy vyloučí dle ustanovení § 48 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek. V rámci zadávacího

---

¹⁹⁸ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

řízení pak může vyzvat k uzavření smlouvy dalšího účastníka v pořadí, ale i u něj musí ověřit splnění podmínek účasti.

Možnost, kterou nově zavedl zákonodárce v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek, spočívající v hodnocení nabídek předcházejícímu jejich posouzení, by neměla přinášet omezení právní jistoty jednotlivých účastníků zadávacího řízení, neboť zadavatel všem účastníkům zadávacího řízení odesílá povinně popis průběhu posouzení kvalifikace vybraného dodavatele společně s oznámením o výběru dodavatele.¹⁹⁹

Z Komentáře k zákonu o zadávání veřejných zakázek pak vyplývá, že možnost posuzování splnění podmínek účasti až po provedení hodnocení má velký potenciál k tomu, aby díky využití tohoto zákonného ustanovení byla snížena administrativní náročnost, ale spíše u zadávacích řízení s jednoduššími pravidly pro hodnocení nabídek. V případě, že by totiž vyloučení vybraného dodavatele z důvodu nesplnění podmínek účasti mělo za následek ovlivnění původního pořadí nabídek, musí zadavatel provést nové hodnocení, v takovém případě může totiž ponechání posouzení podmínek účasti až po provedení hodnocení administrativní náročnost zadávacího řízení právě zvýšit.²⁰⁰

Zadavatel taktéž nemusí předem v zadávacích podmínkách stanovit pořadí provedení jednotlivých kroků, tedy postup, v jakém bude probíhat zadávací řízení. Zadavatel je oprávněn se rozhodnout podle aktuálních okolností konkrétního zadávacího řízení.²⁰¹ Ale platí výše uvedené, že u složitějších zadávacích řízení se může stát tato novinka v průběhu posouzení a hodnocení nabídek kontraproduktivní.

Ve vztahu k posouzení předložené kvalifikace bych taktéž poukázala na prokazování kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy má-li zadavatel pochybnosti o údajích uvedených v nabídce, nebo pokud některý z požadovaných údajů v nabídce chybí nebo údaje v nabídce k posouzení kvalifikace nedostačují, například když z názvu referenční stavby nelze posoudit, zda prováděné stavební práce byly obdobné předmětu veřejné zakázky, může zadavatel v souladu

---

¹⁹⁹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

²⁰⁰ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI.

²⁰¹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 105

s ustanovením § 46 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek požadovat, aby účastník zadávacího řízení objasnil nebo doplnil skutečnosti jím uváděné a deklarované. V takovém případě je zadavatel povinen účastníku zadávacího řízení poskytnout přiměřenou lhůtu pro jejich doplnění nebo objasnění, tuto žádost může zadavatel odeslat opakovaně, může prodloužit lhůtu k odpovědi či tuto lhůtu dokonce i prominout.²⁰²

Možnost uplatnění postupu dle ustanovení § 46 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek lze samozřejmě využít i v rámci prokazování jiných předpokladů splnění kvalifikace, resp. i u prokazování splnění jiných podmínek účasti.

Zadavatel však musí dodržovat ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek, přičemž lze odkázat na dosavadní rozhodovací praxi vztahující se k zákonu o veřejných zakázkách.

Pochybení, kterého se může zadavatel totiž lehce dopustit, je vyřčeno v následujícím rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže²⁰³ „*Zadavatel porušil ustanovení § 6 zákona při postupu podle § 59 odst. 4 zákona tím, že nevyzval navrhovatele, aby písemně objasnil předložené informace či doklady nebo předložil další dodatečné informace prokazující splnění kvalifikace, zatímco ostatní uchazeče ve stejné věci vyzval, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky. Nelze totiž vyloučit, že vyloučený uchazeč mohl vzhledem k výši jeho nabídkové ceny uspět při hodnocení nabídek a jeho nabídka mohla být vybrána jako nejvhodnější. Proto musel Úřad zrušit posouzení nabídek zadavatelem a rozhodnutí zadavatele o vyloučení navrhovatele z další účasti v zadávacím řízení a všechny následující úkony učiněné zadavatelem v zadávacím řízení. Zadavatel nyní musí provést nové posouzení nabídek a zohlednit přitom závěry Úřadu vyslovené v tomto rozhodnutí“.*

Posouzení kvalifikace v souvislosti s postupem dle předešlé právní úpravy, tedy podle ustanovení § 59 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách, bylo podrobena zkoumání ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže²⁰⁴ i v dalších rozhodnutích, přičemž vždy bylo dovozeno, že toto zadavatelovo právo musí být využíváno v souladu se

---

²⁰² HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 213

²⁰³ Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S535/2011/VZ-4234/2012/540/IMA ze dne 16. 3. 2012

²⁰⁴ Např. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ÚOHS-R65/2012/VZ-15610/2012/310/Jsi ze dne 20. 8. 2012, Rozhodnutí ÚOHS-R51/2011/VZ-13605/2011/310/EKu.

základními zásadami zákona o veřejných zakázkách. Písemné objasnění předložené nabídky je fakultativní, a je to zadavatelovo právo, avšak pokud tohoto práva zadavatel využije, musí postupovat striktně v souladu s ustanovením § 6 zákona o veřejných zakázkách. Ovšem toto pravidlo se vždy vztahuje k tomu konkrétně k aktuálně konanému zadávacímu řízení, neboť každé zadávací řízení je jedinečné. Nelze tedy požadovat po zadavateli, pokud standardně vyzývá uchazeče k písemnému objasnění, že tak musí učinit v kterémkoli zadávacím řízení, které koná.²⁰⁵

Jsem tedy toho názoru, že v případě, kdy bude zadavatel postupovat v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 a 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, musí tak činit, tak aby dodrženy základní zásady obsažené v ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Zejména je pak povinen dodržet zásady rovnosti, kdy pokud vyzve dodavatele k objasnění předložených údajů, dokladů, vzorků nebo modelů nebo k doplnění dalších nebo chybějících údajů, dokladů, vzorků nebo modelů měl by tak učinit u všech dodavatelů, resp. není možné k doplnění chybějícího dokladu vyzvat jednoho účastníka a druhého ne a rovnou ho vyloučit bez dalšího, to je totiž jednoznačné porušení zásady rovného zacházení s jednotlivými dodavateli.

Stejně tak dle mého názoru nelze prominout zmeškání lhůty k podání objasnění nabídky jednomu uchazeči a druhému nikoli.

I nadále setrvám na názoru, že při posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení, je třeba vzít také v úvahu tzv. „zásady 3E“ které jsou stanoveny v zákoně č. 300/2001 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů, tedy zásadou hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Pokud tedy zadavatel bez dalšího vyloučí uchazeče s nejhodnější nabídkou, i přesto, že se mohl alespoň pokusit nedostatek v nabídce uchazeče objasnit, nejednal dle mého názoru hospodárně, efektivně a účelně a nakládá tedy s veřejnými prostředky v rozporu se zákonem.

Toto tvrzení platí o to víc, když je veřejná zakázka spolufinancována ze strukturálních fondů Evropské unie, neboť tyto veřejné zakázky podléhají ze strany dohledových orgánů velmi striktnímu dohledu.

---

²⁰⁵ KŘÍŽOVÁ, I. Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016. s. 59.

Proto je i ze strany poskytovatelů dotace jednotlivým zadavatelům doporučováno, aby využili ustanovení § 46 zákona o zadávání veřejných zakázek a požádali o objasnění nebo doplnění údajů, dokladů, vzorků nebo modelů, pokud se dodavatelé dopustili v nabídce pochybení, které je možno zhojit. A až poté co dodavatel tuto možnost nevyužije či neobjasní nabídku dostatečně, daného účastníka ze zadávacího řízení vyloučí. I když je ustanovení § 46 odst. 2 zákona o zadávání veřejné zakázky fakultativní, domnívám se, že by ho zadavatelé měli využívat, neboť pokud tak neučiní, mohou se právě dopustit porušení tzv. „zásad 3E“, které jsou při vynakládání veřejných prostředků také povinni dodržovat.

Situace se sice v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek mírně komplikuje, neboť zadavatel může tuto výzvu učinit opakovaně, nicméně se domnívám, že ze strany kontrolních orgánů nebude zadavatel osočován pro nedodržení tzv. „zásad 3E“, pokud výzvu k objasnění nebude posílat opakovaně, pokud usoudí, že to již není nutné.

X. ZÁVĚR

Od 1. 10. 2016 je v České republice účinný zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který byl přijat v souvislosti novými evropskými zadávacími směrnici. Zákon o zadávání veřejných zakázek, resp. ustanovení týkající se prokazování kvalifikace, vychází zejména ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek, která ruší dřívější zadávací směrnici 2004/18/ES. Z nových evropských zadávacích směrnic vyplývá trend plné elektronizace veřejných zakázek, kdy se tato skutečnost samozřejmě buď již dotkla či v brzké době dotkne i prokazování kvalifikace ve veřejných zakázkách.

Předešlá právní úprava obsažená v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách platila v České republice více jak 10 let, tudíž i v rámci rigorózní práce musela být tato předešlá úprava veřejných zakázek zmíněna, resp. konfrontována s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Zadavatel taktéž musí při zadávání veřejných zakázek zohledňovat aktuální rozhodovací praxi dohledových orgánů, mohlo by se zdát, že tato povinnost mu nyní odpadá, neboť rozhodovací praxe k zákonu o zadávání veřejných zakázek je zatím velmi chudá. Opak je však pravdou, na což se snažím poukázat i v rámci této rigorózní práce. Zadavatel totiž může v mnoha situacích přiměřeně využít dosavadní rozhodovací praxe vztahující se k zákonu o veřejných zakázkách.

Lze také předpokládat, že i v nejbližších měsících bude ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže rozhodovací praxe směřovat k zákonu o veřejných zakázkách, neboť Úřad pro ochranu hospodářské soutěže postupuje při zahájení správního řízení dle zákona účinného v době zahájení správního řízení.

Samozřejmě Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zohledňuje i novou právní úpravu. Pokud je tato právní úprava pro účastníka správního řízení mírnější, zejména co se týká ukládání sankcí za spáchání správního deliktu, resp. konstatování, zda lze toto jednání zadavatele je ještě vůbec možné považovat za správní delikt, jenž je v této nové právní úpravě definován.

Cílem této rigorózní práce pak nebyl důsledný popis nové právní úpravy veřejných zakázek, ale přiblížení kvalifikace v rámci nové právní úpravy s ohledem na využití stávající judikatury a současně objasnění nových právních institutů obsažených v oblasti kvalifikace veřejných zakázek s poukázáním na jejich možná úskalí.

Tento výše uvedený cíl byl dle mého názoru naplněn, a to v rozsahu, které podmínky kladené na obsah rigorózní práce dovolují.

V rámci rigorózní práce se soustřeďuji pouze na jednu z oblastí zákona o zadávání veřejných zakázek, a to na oblast prokazování kvalifikace. Kvalifikace totiž slouží zadavatelům k prověření a ověření schopnosti jednotlivých dodavatelů splnit předmět plnění veřejné zakázky, přičemž zadavatelé stanoví minimální požadavky, jež je nutné splnit, aby se potencionální dodavatelé mohli zúčastnit dalších fází zadávacího řízení. Pokud zadavatel tyto minimální požadavky nesplní, je z účasti v zadávacím řízení vyloučen. Nicméně zadavatel nemůže využívat nastavení pravidel pro kvalifikaci k ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky, resp. nesmí se nastavení kvalifikačních kritérií dopouštět omezení hospodářské soutěže probíhající mezi jednotlivými uchazeči o veřejnou zakázku.

V rámci své rigorózní práce jsem nejprve přiblížila vývoj práva veřejných zakázek na území České republiky, přičemž účelem tohoto přiblížení byla zejména snaha poukázat na to, že vývoj práva veřejných zakázek je přímo podřízen vývoji práva veřejných zakázek v rámci Evropské unie, přičemž zároveň zákonodárce bojuje proti neblahé povědomosti veřejnosti o korupci, která dle představ veřejnosti panuje v rámci čerpání veřejných prostředků přerozdělovaných pomocí veřejných zakázek. Zákonodárce pak volí různá protikorupční opatření, která mají korupčnímu jednání zamezit, nejdále v tomto boji zašla novela zákona č. 55/2012 Sb., tzv. transparentní novela, která ještě více zformalizovala už tak dosti formální zadávací řízení veřejných zakázek. Oproti tomu zákon o zadávání veřejných zakázek si klade za cíl dát zadavatelům při zadávání veřejných zakázek větší volnost, přičemž nemají být již dále svázáni rigidními ustanoveními platnými pro zadávací řízení.

V oblasti kvalifikace tak zákon o zadávání veřejných zakázek přináší zásadní změnu, kdy dělí kvalifikaci na část určenou pro podlimitní veřejné zakázky, ve které může zadavatel požadovat k prokázání kvalifikace jakákoli kritéria, ovšem za předpokladu dodržení základních zásad, na nichž stojí zákon o zadávání veřejných zakázek, a jež

jsou obsažena v ustanovení § 6, a kvalifikaci určenou pro nadlimitní režim, kdy musí zadavatel vždy požadovat splnění alespoň základní a částečně i profesní způsobilosti, ekonomickou a technickou kvalifikaci však již požadovat nemusí.

Další novinkou, kterou zavádí zákon o zadávání veřejných zakázek, je možnost provést hodnocení přijatých nabídek dříve než byly tyto nabídky posouzeny z hlediska splnění podmínek účasti v zadávacím řízení. V rámci rigorózní práce jsem ovšem zmínila, že ne vždy je tento postup pro zadavatele výhodnější.

Za velkou novinku považuji ustanovení § 76 zákona o zadávání veřejných zakázek, dle kterého může zadavatel nepřistoupit k vyloučení účastníka, případně takové vyloučení zrušit, pokud takový účastník předloží zadavateli, že přijal nápravná opatření pro obnovení své způsobilosti, a zadavatel taková opatření požaduje za dostatečná. I zde se ale obávám, že toto ustanovení může nakonec způsobit více škod a starostí pro zadavatele, než užitku. Nicméně odpověď na to, zda je toto ustanovení přínosem či záhubou, nám podá až budoucnost, respektive rozhodovací praxe.

I přes novou právní úpravu však i nadále setrvávám na závěru, že nejlepší postup, který může zadavatel zvolit pro to, aby co nejvíce eliminoval možnost případné sankce, je následující. Ještě před vyhlášením veřejné zakázky a před přípravou zadávacích podmínek si důsledně definovat předmět plnění, který zadavatel poptává. Pokud má řádně stanoven předmět plnění, určit v souladu s pravidly danými zákonem o zadávání veřejných zakázek předpokládanou hodnotu veřejné zakázky. Pokud má stanovenou předpokládanou hodnotu, může stanovit, pomocí kterého druhu zadávacího řízení bude veřejnou zakázku zadávat. Teprve poté určit, ke vztahu tohoto předmětu plnění a zvolenému druhu zadávacího řízení, požadavky na prokázání kvalifikace, a to tak, aby je nastavil takovým způsobem, aby byly v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek, ale současně vyřadily ze zadávacího řízení ty dodavatele, kteří by nebyli schopni splnit veřejnou zakázku kvalitním, řádným a včasným způsobem, což je pro zadavatele taktéž velmi důležité, neboť je nucen při vynakládání veřejných prostředků postupovat hospodárně, efektivně a účelně. Až v poslední řadě může zvolit, jaká zvolí kritéria ekonomické výhodnosti veřejné zakázky.

Samým závěrem pouze podotýkám, že celý proces zadávání veřejných zakázek stojí na základních zásadách obsažených v ustanovení § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek. Při každém kroku, který je zadavatel tedy oprávněn činit, je nezbytné mít na paměti dodržení zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace a současně sledovat rozhodovací praxi, přičemž v mnoha případech lze využít rozhodovací praxi vztahující se k zákonu o veřejných zakázkách, což jsem se pokusila demonstrovat i v rámci této rigorózní práce.

SEZNAM LITERATURY, PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, ROZHODNUTÍ A JUDIKATURY

Právní předpisy:

1. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací, ASPI Wolters Kluwer ČR
2. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací, ASPI Wolters Kluwer ČR
3. Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.
4. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.
5. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.
7. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
8. Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv, ve znění pozdějších předpisů.
9. Nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou - Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.
10. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.
11. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, ve znění pozdějších předpisů.

Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.

12. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek, která ruší dřívější zadávací směrnici 2004/18/ES. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.
13. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, která ruší dřívější sektorovou směrnici 2004/17/ES. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.
14. Směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI, Wolters Kluwer ČR.

Důvodové zprávy, metodiky a stanoviska

15. Důvodová zpráva k zákonu č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek. [online]. Dostupné z WWW: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=199&r=1994> [cit. dne 21. 2. 2017].
16. Důvodová zpráva k novele zákona o veřejných zakázkách č. 55/1012. Sněmovní tisk 370/0 [online]. Dostupné z WWW: <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=71342> [cit. dne 21. 1. 2017].
17. Důvodová zpráva k návrhu zákona o zadávacích řízeních. Sněmovní tisk 637/0 [online]. Dostupné z WWW: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=637&CT1=0> [cit. dne 21. 1. 2017].
18. Metodika zadávání veřejných zakázek, Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor práva veřejných zakázek a koncesí, právní stav k 1. 1. 2014, s. 117 [online]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska> [cit. dne 21. 12. 2016].
19. Portál VZ. Ministerstvo pro místní rozvoj. Metodiky k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z: <https://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb,-o-zadavani-verejnych-zakazek> [cit. dne 1. 12. 2016].

Knižní zdroje

20. ARROWSMITH, S.: The law of public and utilities procurement. Sweet & Maxwell, Londýn, 2005, s, ISBN 9780421966901.
21. DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2014, 263 s., ISBN 978-80-7400-518-3.
22. HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 592. ISBN 978-80-7380-595-1.
23. JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání*. Praha : C.H.Beck, 2015, 1252 s., ISBN 978-80-7400-505-3.
24. JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese 2. dopl. vydání*. Praha : C.H.Beck, 2014, 1024 s., ISBN 978-80-7400-443-8.
25. KRUTÁK, T., KRUTÁKOVÁ, L.: *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady*. 2. vydání, Praha: ANAG, 2013, 639 s., ISBN: 978-80-7263-778-2.
26. KRČ, R. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde, 2013. s. 1272 s. ISBN. 978-80-7201-888-8.
27. PODEŠVA, V., OLÍK, M., JANOUŠEK, M., STRÁNSKÝ, J. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 2. vydání*. Praha: Wolter Kluwer ČR, a.s., 2011, 648 s., ISBN: 978-80-7357-636-3.
28. RAUS, D. *Zadávání veřejných zakázek. Judikatura s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, 421 s. ISBN 978-807357-658-5.
29. SCHELLEOVÁ, A., *Nejčastější problémy ve veřejných zakázkách nejen pro sektorové zadavatele*. 1. vydání, Praha: Linde Praha a.s., 2014, 120 s., ISBN 978-80-7201-857-4.

Časopisecké články:

30. BOROŠOVÁ, H., ŠEBESTA, M.: *Kvalifikace v otevřeném řízení dle návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/kvalifikace-v-otevrenem-rizeni-dle-navrhu-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek-99669.html> [cit. dne 21. 11. 2016].
31. DOLEŽALOVÁ, H., *Historie zadávání veřejných zakázek*, Právník č. 9/1998.
32. GAJDOŠOVÁ, Z., Mgr., LL.M., *Článek e-právo Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky – skutečně (ne)praktická pomůcka?* [online]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jednotne-evropske-osvedceni-pro-verejne-zakazky-skutecne-neprakticka-pomucka-104522.html> [cit. dne 22. 11. 2016]

33. KOUDELKOVÁ, M. *Nové pojetí kvalifikace v zákoně o zadávání veřejných zakázek.* Veřejné zakázky v praxi. 2016, č. 1, str. 4.
34. KOUDELKOVÁ, M. *Doklady a zákon o zadávání veřejných zakázek.* Veřejné zakázky v praxi. 2016, č. 2, str. 4.
35. LUKOVIČ, R.: *Čestné prohlášení o ekonomické a finanční způsobilosti splnit veřejnou zakázku – reflexe posledních třech let* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/cestne-prohlaseni-o-ekonomicke-a-financi-zpusobilosti-splnit-verejnou-zakazku-reflexe-poslednich-trech-let-97804.html?mail> [cit. dne 1. 11. 2016].
36. LUKOVIČ, R. K: *některým způsobům prokázání technické kvalifikace dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.* [online]. Dostupné z WWW: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-nekterym-zpusobum-prokazani-technicke-kvalifikace-dle-zakona-c-1342016-sb-o-zadavani-verejnych-zakazek-104421.html> [cit. dne 19. 1. 2017].
37. LUKOVIČ, R.: *K pojmu fixní lhůta u prokazování technických kvalifikačních předpokladů dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/k-pojmu-fixni-lhuta-u-prokazovani-technicky-kvalifikacnich-predpokladu-dle-zakona-c-1372006-sb-o-verejnych-zakazkach-ve-zneni-pozdejsich-predpisu-97352.html> [cit. dne 21. 1. 2017].
38. ŘÍČNÝ, D., MAREČKOVÁ, E. : *Zjednodušené podlimitní řízení podle nového zákona o zadávání veřejných zakázek.*[online] Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zjednodusene-podlimitni-rizeni-podle-noveho-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek-99394.html> [cit. dne 23. 11. 2016].
39. SCHELLEOVÁ, A.: *Zásady 3E a další pravidla jednacího řízení bez uveřejnění.* Veřejné zakázky v praxi. 2013, č. 3, s. 38-42. ISSN 18058523.
40. ŠULA, I., ŠEBESTA, M.: *K některým aspektům ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/kvalifikace-v-otevrenem-rizeni-dle-navrhu-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek-99669.html> [cit. dne 21. 11. 2016].

Internetové zdroje – jednotlivé webové stránky:

41. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Dostupné z Automatizovaného systému právních informací ASPI. Vilém Podešva, Lukáš Sommer, Jiří Votrubec, Martin Flaškár, Jiří Harnach, Jan Měkota, Martin Janoušek. *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Registr smluv. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer. 2016. 1108 s. ISBN .978-80-7552-102-6.
42. Informační systém veřejných zakázek. Dostupné z WWW: http://www.isvz.cz/ISVZ/Podpora/ISVZ_uvzejnovani_informaci.aspx.
43. Ministerstvo pro místní rozvoj. Dostupné z WWW: <http://www.mmr.cz/cs/Uvodni-strana>.
44. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Dostupné z WWW: <http://www.portal-vz.cz/cs/Uvodni-strana>.
45. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Dostupné z WWW: <http://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>.
46. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Dostupné z WWW: <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw>.
47. Nejvyšší správní soud. Dostupné z WWW: <http://www.nssoud.cz/Uvod/art/1>.
48. Nejvyšší soud. Judikatura. Dostupné z WWW: http://www.nsoud.cz/Judikaturans_new/judikatura_vks.nsf/uvod.
49. 38. EUR-Lex, Přístup k právu evropské unie. Dostupné z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>

Diplomová práce:

50. KRÍŽOVÁ, I. *Diplomová práce s názvem „Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci prokazování kvalifikačních předpokladů ve veřejných zakázkách“*. Právnická fakulta Univerzity Karlovy. 2016.

Rozhodovací praxe:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže:

1. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S136/03-3523/03 ze dne 29. 9. 2013.
2. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S0732/2016/VZ-48710/2016/531/VNe ze dne 28. 12. 2016

3. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. S0441/2015/VZ-24962/2015/531/VNE ze dne 11. 9. 2015.
4. Rozhodnutí ÚOHS S206/2013/VZ-7892/2013/511/ABr ze dne 18. 9. 2013.
5. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S61/2013/VZ-15972/2013/521/Vče ze dne 22. 8. 2013.
6. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S551/2011/VZ-8180/2012/550/SWa. ze dne 11. 7. 2012.
7. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S6/2015/VZ-7663/2015/511/JNp ze dne 12. 1. 2015.
8. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S198/2007-00235/2007/550-IB ze dne 23. 8. 2007.
9. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S173/2014/VZ-11376/2014/511/Mon ze dne 4. 4. 2014.
10. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S58/2013/VZ-9187/2013/512/Mvy ze dne 7. 2. 2013.
11. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S462/2012/VZ-20214/2012/522/OPi ze dne 26. 10. 2012.
12. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S77/2011/VZ-12108/2011/530/RKř ze dne 5. 3. 2012.
13. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R78/2012/VZ-20342/2012/310/MMI ze dne 2. 11. 2012.
14. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S0365/2015/VZ-21903/2015/531/Vče ze dne 7. 7. 2015.
15. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S0441/2015/VZ-24962/2015/231/VNe ze dne 25. 8. 2015.
16. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S877/2014/VZ-1223/2015/522/DMA ze dne 30. 1. 2015.
17. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R113/2011/VZ-18616/2011/310/ASc/JSI ze dne 7. 4. 2011.
18. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S245/2009/VZ-5686/2010/530/Swa ze dne 1. 12. 2009.
19. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S567/2012/VZ-1850/2013/511/MFI ze dne 19. 12. 2013.

20. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R236/2013/VZ-9061/2014/310/LPa ze dne 30. 4. 2014.
21. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S344/2009/VZ-2916/2010/510/Hod ze dne 16. 4. 2010.
22. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S765/2013/VZ-641/2014/511/JPo ze dne 9. 4. 201.
23. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R419/2013/VZ-9358/2014/310/LPa ze dne 5. 5. 2014.
24. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R209/2012/VZ-7771/2013/310/JRa ze dne 29. 4. 2013.
25. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S535/2011/VZ-4234/2012/540/IMa ze dne 16. 3. 2012.
26. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ÚOHS-R65/2012/VZ-15610/2012/310/Jsi ze dne 20. 8. 2012.
27. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R216/2014/VZ-4946/2015/322/KHo ze dne 20. 2. 2015.

Judikatura soudů:

28. Rozhodnutí ESD č. j. 243/89 ve věci Komise vs. Dánsko (Storebaelt) ze dne 22. 6. 1993.
29. Rozhodnutí Ústavního soudu České republiky Pl. ÚS 18/1999 ze dne 3. července 1999.
30. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Afs 60/2009 – 78 ze dne 31. 10. 2010.
31. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 1 Afs 20/2008 – 152 ze dne 5. 6. 2008.
32. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Afs 44/2013 ze dne 7. 11. 2013.
33. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 64/2012.
34. Rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 18/2012 – 52 ze dne 13. 11. 2013.
35. Rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31Af 82/2012 – 82 ze dne 23. 1. 2013.
36. Rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 36/2013 – 65 ze dne 9. 7. 2014.

Poznámka: Všechna rozhodnutí jsou dostupná na webových stránkách ÚOHS, NSS, NS, popř. ESD. Webové stránky jsou konkretizovány v Internetových zdrojích.

RESUMÉ

Tato rigorózní práce se zabývá právní úpravou veřejných zakázek s důrazem na oblast kvalifikace. V České republice je nově účinný zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který byl přijat v souvislosti novými evropskými zadávacími směrnici. Zákon o zadávání veřejných zakázek, resp. ustanovení týkající se prokazování kvalifikace, vychází zejména ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek, která ruší dřívější zadávací směrnici 2004/18/ES. Z nových evropských zadávacích směrnic vyplývá trend plné elektronizace veřejných zakázek, kdy se tato skutečnost samozřejmě buď již dotkla či v brzké době dotkne i prokazování kvalifikace ve veřejných zakázkách.

V rámci této rigorózní práce pak byla zohledněna i předešlá právní úprava, kdy byla zejména konfrontována s novou právní úpravou.

Zadavatel je dle mého názoru povinen při zadávání veřejných zakázek zohledňovat aktuální rozhodovací praxi dohledových orgánů, mohlo by se zdát, že tato povinnost mu nyní odpadá, neboť rozhodovací praxe k zákonu o zadávání veřejných zakázek je zatím velmi chudá. Opak je však pravdou, na což se snažím poukázat i v rámci této rigorózní práce. Zadavatel totiž může v mnoha situacích přiměřeně využít dosavadní rozhodovací praxe vztahující se k zákonu o veřejných zakázkách.

Cílem této rigorózní práce pak nebyl důsledný popis nové právní úpravy veřejných zakázek, ale přiblížení kvalifikace v rámci nové právní úpravy s ohledem na využití stávající judikatury a současně objasnění nových právních institutů obsažených v oblasti kvalifikace veřejných zakázek s poukázáním na jejich možná úskalí.

Rigorózní práce se pak dělí na deset kapitol, kdy v rámci první kapitoly je obsažen úvod s vymezením výše citovaného cíle. Poté následuje kapitola týkající se práva veřejných zakázek obecně. V další kapitole se již zabývám samotnou kvalifikací. Následují kapitoly o základní způsobilosti, profesní způsobilosti, ekonomické kvalifikaci a technické kvalifikaci.

Další kapitoly pak obsahují úpravu podlimitních veřejných zakázek, kdy pro podlimitní režim, platí jiná pravidla, než pro nadlimitní, a to zpravidla mírnější pravidla, kdy má zadavatel větší volnost při tvorbě zadávacích podmínek. Následuje kapitola týkající se posouzení kvalifikace a v rámci poslední kapitoly této rigorózní práce je obsažen závěr.

RESUMÉ

„Proving qualification requirements in public tenders“

This rigorous thesis deals with the regulation of public procurement law with an emphasis on skills. In the Czech Republic is newly effective law No. 134/2016 Coll., about public procurement which was accepted in the context of the new European procurement directives. The law on public procurement, respectively provision relating to proof of qualification, is based on the Directive of the European Parliament and Council Directive 2014/24/EU on public procurement, which repeals a previous procurement Directive 2014/18/EC. The new European procurement directives follows the trend of full computerization of public procurement, when this has obviously affected or soon will affect proof of qualification in public procurement.

This rigorous thesis was taken into account previous legislation, when it was confronted with the new legislation. The authority during the procurement have to take into account current decision-making practise of supervisory authorities. It would seem that this duty is repealing now, because the decision-making practise of the law on public recruitment is still very poor. The opposite is true and I try to point out in this rigorous thesis. The authority could use existing decision-making practise adequately in many situations relating to the Public Procurement Act.

The objective of this rigorous thesis was not consistent description of the new legislation on public procurement, but the approach qualifications under the new legislation with regard to the use of existing judiciary law, while clarifying the new legal concepts in the field of public procurement qualifications with reference to their possible pitfalls.

The rigorous thesis is divided into ten chapters. The first chapter contains introduction to the definition of cited objective above. The next chapter contains public procurement law in general. After that I deal with qualifications. Least but not last chapter contains basic competence, professional competence, economic qualifications and technical qualifications.

Other chapters include treatment of below-limit public procurement when for below-limit scheme applies different rules than for over-limit. The rules are usually milder because the authority has greater flexibility during terms and conditions creation. The next chapter contents the assessment of qualifications and the last chapter of this rigorous thesis include conclusion.

KLÍČOVÁ SLOVA

Veřejná zakázka

Dodavatel

Kvalifikace ve veřejných zakázkách

KEY WORDS

Public tenders

The supplier

Qualification requirements in public tenders